

JAARSTUKKEN

2015

Datum: 02-06-2016

VOORWOORD

Voor u ligt de jaarrekening van 2015. Een jaar waarin inhoudelijk veel werk is verzet en resultaten zijn bereikt maar ook een jaar dat voor het lokale bestuur in Albrandswaard turbulent was. Na een periode van coalitieonderhandelingen is in november 2015 een nieuw college aangetreden. Een college dat door middel van deze jaarrekening verantwoording aflegt over beleid dat grotendeels onder het vorige college is gevoerd.

In de eerste twee hoofdstukken nemen wij u in het kort mee in de realisatie op hoofdlijnen.

In het derde hoofdstuk gaan we in op de details van de afzonderlijke vijf programma's waarbij per programmaonderdeel de volgende vragen worden beantwoord:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben wij daarvoor gedaan?
- Wat is er klaar?
- Wat is er gerealiseerd?
- Wat heeft het gekost?

In hoofdstuk 4 zijn de paragrafen opgenomen. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de jaarstukken. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben en/of van belang zijn voor het realiseren van de programma's. Het is de bedoeling van de paragrafen dat de raad de juiste en integrale informatie krijgt. Zo kan de raad zijn kader stellende en controlerende rol ook op de beheersmatige aspecten waarmaken. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn ten opzichte van de begroting 2015 financiële kengetallen opgenomen. In de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarstukken hebben wij ons beperkt tot de hoofdlijnen. Meer informatie over de bedrijfsvoering is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van de BAR-organisatie.

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2015. Deze jaarrekening bestaat uit de balans met toelichting, de staat van baten en lasten en een aantal bijlagen.

De besluitvorming over de jaarstukken 2015 is geagendeerd voor de raadsvergadering van 27 juni 2016.

Albrandswaard, 10 mei 2016,
Burgemeester en wethouders van Albrandswaard,

Dick Mol
Locosecretaris

Jan Pieter Lokker
Waarnemend burgemeester

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMEEN.....	9
2 REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG	15
3 PROGRAMMA'S	19
PROGRAMMA 1 – OPENBARE ORDE & VEILIGHEID & ALGEMEEN BESTUUR	21
1.1 OPENBARE ORDE & VEILIGHEID.....	21
<i>Missie</i>	21
<i>Inbraken & diefstallen</i>	21
<i>Alcohol & drugs</i>	22
<i>(Veiligheids)participatie</i>	23
<i>Sluitende aanpak</i>	24
1.2 ALGEMEEN BESTUUR.....	25
<i>Missie</i>	25
<i>Integriteit</i>	25
<i>(Overheids)participatie</i>	26
<i>Communicatie</i>	26
RELATIE MET DE TOEKOMSTVISIE ALBRANDSWAARD 2025.....	28
WAT HEEFT HET GEKOST?	28
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN.....	28
PROGRAMMA 2 – RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN & ECONOMIE	30
<i>Missie</i>	30
2.1 RUIMTELIJKE ORDENING	30
<i>Revitaliseren centrum Rhoon</i>	30
<i>Revitaliseren centrum Poortugaal</i>	31
<i>Buitengebied</i>	32
<i>Grondbedrijf/marktinitiatieven</i>	33
<i>Gemeentehuis</i>	34
2.2 WONEN	34
<i>Wonen</i>	34
2.3 ECONOMIE	35
<i>Economie en bedrijvigheid</i>	35
RELATIE MET DE TOEKOMSTVISIE ALBRANDSWAARD 2025.....	37
WAT HEEFT HET GEKOST?	37
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN.....	38
PROGRAMMA 3 – MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING & BUITENRUIMTE	39
<i>Missie</i>	39
3.1 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	40
<i>Maatschappelijke ondersteuning</i>	40
<i>Kwetsbare groepen</i>	42
3.2 BUITENRUIMTE	43
<i>Duurzaamheid en milieu</i>	43

Openbare ruimte	45
3.3 CULTUUR	47
<i>Cultuur</i>	47
RELATIE MET DE TOEKOMSTVISIE ALBRANDSWAARD 2025.....	49
WAT HEEFT HET GEKOST?	49
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	49
PROGRAMMA 4 – PARTICIPATIE, FINANCIËN & SPORT	52
4.1 PARTICIPATIEWET	52
<i>Missie</i>	52
<i>Decentralisatie Participatiewet</i>	53
4.2 FINANCIËN	54
<i>Missie</i>	54
<i>Financieel beleid en risicobeheersing</i>	54
4.3 SPORT	56
<i>Missie</i>	56
<i>Sport</i>	57
RELATIE MET DE TOEKOMSTVISIE ALBRANDSWAARD 2025.....	59
WAT HEEFT HET GEKOST?	59
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	59
PROGRAMMA 5 – EDUCATIE, ZORG & WELZIJN	62
<i>Missie</i>	62
5.1 ZORG & WELZIJN	62
<i>Decentralisatie Jeugdzorg</i>	62
<i>Zorg & Welzijn</i>	63
5.2 EDUCATIE	65
<i>Educatie</i>	65
RELATIE MET DE TOEKOMSTVISIE ALBRANDSWAARD 2025.....	66
WAT HEEFT HET GEKOST?	66
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	66
PROGRAMMA 6 – DECENTRALISATIES.....	67
6A. PARTICIPATIE.....	67
WAT HEEFT HET GEKOST?	67
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	67
6B. AWBZ.....	68
WAT HEEFT HET GEKOST?	69
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	69
6C. JEUGDZORG	70
WAT HEEFT HET GEKOST?	70
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	70
6D. WIJKTEAMS	71
WAT HEEFT HET GEKOST?	71
ANALYSE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	71
4 PARAGRAFEN.....	73

PARAGRAAF 1 – LOKALE HEFFINGEN	75
BELEIDSKADERS	75
BELASTINGSOORTEN	75
<i>Onroerende zaakbelastingen</i>	75
<i>Afvalstoffenheffing</i>	75
<i>Rioolheffing</i>	75
<i>Hondenbelasting</i>	75
<i>Lijkbezorgingsrechten</i>	76
OVERZICHT GERAAMDE EN GEREALISEERDE BELASTINGEN EN HEFFINGEN	76
GEMEENTELIJK KWIJTSCHELDINGSBELEID	76
OVERZICHT BELASTINGDRUK/WOONLASTEN HUISHOUDENS	77
PARAGRAAF 2 – WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	78
AANLEIDING EN ACHTERGROND	78
RISICOPROFIEL CONCERN ALBRANDSWAARD	78
BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT	82
RELATIE BENODIGDE EN BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT	82
RISICOKAART	82
KENGETALLEN	83
NIEUWE ONTWIKKELINGEN	84
CONCLUSIE OVER HUIDIG RISICOPROFIEL	86
PARAGRAAF 3 – FINANCIERING	87
WETTELIJKE KADERS EN TREASURYSTATUUT	87
LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN	87
RENTEONTWIKKELING	88
RENTERISICOBEBEER	88
LIQUIDITEITSBEBEER EN FINANCIERINGSBEHOEFTE	90
RELATIEBEBEER	92
PARAGRAAF 4 – ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	93
ZORG VOOR DE OPENBARE RUIMTE	93
WEGEN	94
OPENBARE VERLICHTING	94
VERKEER- EN STRAATNAAMBORDEN	95
RIOLERING	95
GROEN, WATERWEGEN EN BAGGEREN	96
BRUGGEN	96
SPELEN	97
GEBOUWEN	97
PARAGRAAF 5 – BEDRIJFSVOERING	99
PARAGRAAF 6 – VERBONDEN PARTIJEN	101
PARAGRAAF 7 – GRONDBELEID	108
INLEIDING	108
ALGEMEEN	108
GRONDBELEID	109
NOTA GRONDBELEID	110
UITGANGSPUNTEN	110
5 JAARREKENING	113
1 – GRONDSLAGEN	115
2 – BALANS EN TOELICHTING	120
3 – OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	133

4 – RECHTMATIGHEID	140
5 – SISA-VERANTWOORDING	142
BIJLAGEN	143
BIJLAGE 1 - STAAT VAN DE GEMEENTE	145
BIJLAGE 2 - GEWAARBORGDE GELDLENINGEN	146
BIJLAGE 3 – GEGARANDEERDE GELDLENINGEN	147
BIJLAGE 4 – MUTATIES RESERVES.....	148
BIJLAGE 5 – TOELICHTING RESERVES.....	149
BIJLAGE 6 – TOELICHTING VOORZIENINGEN	163
BIJLAGE 7 – STAAT VAN KREDIETEN	169

1

ALGEMEEN

Belangrijke resultaten in 2015.

- **Whatsapp-groepen**
Via BuurtBestuurt en BuurTenten zijn inwoners opgeroepen om Whatsapp-groepen aan te maken om de alertheid in de wijken te vergroten. Dit draagt bij aan het nog veiliger worden van onze gemeente.
- **Cameratoezicht**
In 2015 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van cameratoezicht voor het terugdringen van woning- en auto-inbraken. Onder andere op basis van de resultaten van dit onderzoek is het besluit genomen om met ingang van 2016 te starten met de inzet van een mobiele camera.
- **Digitale dienstverlening**
In 2015 hebben wij een stap gezet in de verdere verbetering van de dienstverlening. Een mooi voorbeeld is de lancering van de gemeenteapp. Dit is een extra mogelijkheid voor onze inwoners om de gemeente te benaderen, afspraken te maken en meldingen te doen over de buitenruimte, overlast en vandalisme.
- **Extra Klant Contact Centrum (KCC) Maatschappij**
In september 2015 zijn we gestart met een Klant Contact Centrum speciaal voor het domein Maatschappij. Inwoners die vragen hebben over hun uitkering worden nu sneller door specialisten te woord gestaan.
- **Gemeentehuis**
De begeleidingscommissie heeft afgelopen jaar een aantal keren intensief gesproken over reële huisvestingsconcepten die van (maatschappelijke) meerwaarde kunnen zijn voor de gemeente Albrandswaard. In oktober 2015 heeft de gemeenteraad besloten om de huisvestingsconcepten “verspreid en gecombineerd” verder uit te werken op basis van een aantal potentiële locaties.
- **Buitenland van Rhoon**
Door de drie kwartiermakers is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een gebiedscoöperatie voor het Buitenland van Rhoon. Hun advies over de op te zetten gebiedscoöperatie in relatie tot de aanpak van de gebiedsontwikkeling en de bijbehorende planologische maatregelen en kaders wordt maart/april 2016 uitgebracht. Naar verwachting zal dit een doorbraak van de huidige

impasse inhouden en zullen de werkzaamheden voor de gebiedsontwikkeling dan in een gezamenlijke aanpak van gebiedscoöperatie, provincie en gemeente in een stroomversnelling komen.

- **Dorpscentra**

De werkzaamheden aan de Julianastraat en Werkersdijk conform de gestelde kwaliteitsdoelen in 2015 gerealiseerd. Voor wat betreft de centrumontwikkeling Poortugaal heeft de Raad van State uitgesproken dat de functie detailhandel voor de ontwikkellocatie Emmastraat/Waalstraat in het bestemmingsplan onvoldoende is onderbouwd. Dit betekent niet dat er verder geen mogelijkheden meer zijn om deze functie in het centrum te versterken. Wij blijven met onze partners naar mogelijkheden zoeken.

- **Economie**

In goed overleg met ondernemers en inwoners is voor Overhoeken I en II een herstructureringsplan opgesteld. In mei 2015 is onze bedrijfscontactfunctionaris begonnen met als haar eerste prioriteit het inrichten van een ondernemersloket.

- **Buurtbus**

Wij zijn trots op het buurtinitiatief dat in co-creatie met RET en onze gemeente heeft geleid tot een stichting die vanaf september 2015 buurtbus 602 laat rijden met inzet van enthousiaste vrijwilligers. Deze buurtbus verbindt de kernen Poortugaal, Rhoon en Portland (Rhoon) met Smitshoek en Barendrecht. In december 2015 hebben al meer dan 2500 mensen gebruik gemaakt van deze bus.

- **Woonzorgconcept**

Begin 2015 is in co-creatie met partijen op het terrein van wonen, welzijn en zorg een programma van eisen opgesteld voor een vernieuwend woonzorgconcept. In september is dit programma van eisen door alle deelnemende partijen ondertekend en zorgen zij samen voor het realiseren van de uitvoeringsagenda 2015-2019.

- **Wijkteams**

2015 was voor onze wijkteams een ontwikkeljaar. Zij hebben zich in eerste instantie gericht op de samenwerking tussen de partners die vanuit hun moederorganisaties deelnemen aan de teams. De basis is gelegd waardoor de teams meer inzicht hebben gekregen in laagdrempelige vraaggerichte oplossingen.

- **Stichting Welzijn Albrandswaard (SWA)**

De kwartiermaker van de SWA was sterk betrokken bij het opstellen van het programma voor het vernieuwende woonzorgconcept. Een organisatieonderzoek bij SWA wees uit dat de organisatie weliswaar klaar is voor haar rol in de transformatie van de langdurige zorg maar ook bleek dat het noodzakelijk is om daarvoor samenwerkingsverbanden aan te gaan. Dit heeft in oktober 2015 geleid tot een samenwerkingsovereenkomst met Kijk op Welzijn uit Barendrecht. SWA blijft wel een zelfstandige stichting die zich richt op de lokale kleur voor Albrandswaard.

- **Duurzaamheid**

2015 stond in het teken van de opstart van diverse projecten die een bijdrage leveren aan het Nationaal energie-akkoord. Voorbeelden hiervan zijn: gezamenlijke inkoop van zonnepanelen, aanbrengen van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen en opnemen van duurzaamheid in het lokale inkoopbeleid.

- **Verkeersveiligheid**

Verkeersveiligheid heeft continu onze aandacht. In 2015 zijn in het kader van het optimaliseren van veilige fietsroutes twee projecten afgerond namelijk die op de Werkersdijk en het kruispunt Kerkstraat-Beatrixstraat. In samenwerking met de Don Boscoschool is een integraal maatregelenpakket opgesteld dat moet leiden tot verbetering van de verkeerssituatie rond de school.
- **Participatiewet**

Iedereen in Albrandswaard moet de kans hebben om te participeren in de maatschappij. In 2015 is alle uitkeringsgerechtigden gevraagd om mee te doen aan een loonwaardemeting. Vanuit het project “Impuls werk” trachten we de mensen zo snel mogelijk aan passend werk of een andere maatschappelijke invulling te helpen. Vanaf 2016 gaan wij hierin een stap verder. Onze inspanningen richten zich dan niet alleen op uitkeringsgerechtigden maar ook de zogenaamde “niet uitkeringsgerechtigden”.
- **Sportaccommodaties**

De ambities met betrekking tot de infrastructuur van onze sport- en ontspanningsaccommodaties zijn in 2015 niet uit de verf gekomen. In de gemeenteraad was onvoldoende draagvlak voor de voorstellen terwijl ook een eerder genomen besluit over de bouw van een sporthal is teruggedraaid. Ook de Toekomstvisie voor sportpark De Omloop is nog niet afgerond. Onze inzet is om in 2016 zoveel mogelijk draagvlak te creëren voor nieuw sportbeleid en het zo snel mogelijk op orde brengen van onze sportaccommodaties.
- **Onderwijshuisvesting**

In 2015 is het buitenonderhoud van de schoolgebouwen overgedragen aan de schoolbesturen. Dit betrof een zogenaamde ‘koude-overdracht’. Om te voorkomen dat de schoolbesturen direct met een achterstand zouden beginnen is een inventarisatie uitgevoerd naar mogelijke knelpunten. Dit bleek niet aan de orde te zijn. Het laatste punt dat resteert van de overheveling van het buitenonderhoud is een notitie met sluitende afspraken over de openbaarheid van schoolpleinen. Deze notitie wordt in het 2^e kwartaal 2016 ter besluitvorming aan het college aangeboden.
- **Uitgavenstop**

Naar aanleiding van de vaststelling door de raad van het amendement “Uitgavenstop”, is er in de periode 7 juli tot 2 november 2015 (datum vaststelling begroting 2016) sprake geweest van een selectieve uitgavenstop door het college. De reden voor deze maatregel waren de op dat moment negatieve resultaten in het lopende begrotingsjaar 2015. In een aantal informatiebrieven hebben wij in 2015 de raad geïnformeerd over de voortgang en “tegengehouden” uitgaven. Belangrijk om te constateren is dat er weinig tot geen aanvragen zijn gekomen vanuit de organisatie om uitgestelde begrote uitgaven 2015 door te schuiven naar 2016 (budgetoverhevelingen), waardoor niet gebruikt budget 2015 ten gunste is gekomen van het uiteindelijke jaarrekeningresultaat van 2015.
- **Lastenverlichting**

Een drietal fracties in de gemeenteraad heeft bij de begrotingsbehandeling de motie “Lastenverlaging Afvalstoffenheffing” ingediend. Deze sympathieke motie is unaniem aangenomen en heeft eind 2015 geleid tot een besluit over een substantiële éénmalige korting in 2016 op de aanslag afvalstoffenheffing. In 2015 is het besluit genomen om ook de hondenbelasting te verlagen.

- **Afvalinzameling/NV BAR**

Met oprichting van de nieuwe NV BAR-Afvalbeheer is in 2015 een organisatie gestart die zich volledig kan wijden aan het inzamelen van afval en het ondersteunen van drie gemeenten bij afval gerelateerde vraagstukken. De drie gemeenten krijgen met de NV BAR-Afvalbeheer maximaal invloed maar wel een flexibele en wendbare organisatie. De organisatie kan snel inspelen op wettelijke ontwikkelingen en streven naar het verlagen van kosten voor de burger.

Hoofdpijnen financieel resultaat

Financieel resultaat 2015

Om duiding te geven aan het resultaat van de jaarrekening 2015 zullen wij u op hoofdpijnen meenemen in de opbouw van het resultaat en financiële ontwikkelingen in 2015. Op de programma's staat op een gedetailleerd niveau toegelicht wat de financiële afwijkingen zijn ten opzichte van de begroting 2015 na de laatste wijziging.

Na de laatste wijziging van de programmabegroting 2015 was de verwachting dat we een budgettair resultaat van afgerond +/- € 77.000 zouden realiseren. Een aantal ontwikkelingen heeft ertoe geleid dat het budgettair resultaat van 2015 uitkomt op +/- € 313.200. Ook is er sprake van een aantal mutaties in de reserves, de vorming van een voorziening voor wachtgeldten voormalige bestuurders en de vorming van de kapitaallastenreserve gemeentehuis Poortugaal. Dit is het gevolg van bestaand beleid en wettelijk verplichte regelgeving. Het uiteindelijke resultaat over 2015 komt daarmee uit op +/- € 2.320.200. In onderstaande tabel worden de afwijkingen van boven de € 50.000 uiteengezet voor zowel de exploitatieposten, als de niet geplande inzet van reserves.

Financiële ontwikkelingen	Bedrag	Toelichting
Verwacht resultaat na laatste begrotingswijziging 2015	-77.000	
Financiële afwijkingen in exploitatie na laatste wijziging:	-313.200	<i>Gerangschikt naar programma's</i>
- Extra kosten bestuur en voormalig personeel	-336.000	onderdeel van programma 1
- Extra kosten bestuursondersteuning	-83.000	onderdeel van programma 1
- Hogere bijdrage BAR	-280.200	onderdeel van programma 1
- Minder kosten aan bestemmingsplannen	68.000	onderdeel van programma 2
- WABO vergunningen (saldo van lasten en baten)	-74.000	onderdeel van programma 2
- Resultaat grondbedrijf voor algemene dienst: zie ook MPO	278.000	onderdeel van programma 2
- Hogere degeneratie opbrengsten i.v.m. kabel en leidingen	58.000	onderdeel van programma 3
- Hogere lasten voor gymlokalen (asbest)	-84.000	onderdeel van programma 4
- Lagere opbrengsten uit deelnemingen in nutsbedrijven	-99.000	onderdeel van programma 4
- Hogere algemene uitkering vanuit het gemeentefonds	339.000	onderdeel van programma 4
- Hogere kosten verzekeringen en overige	-52.000	onderdeel van programma 4
- Lagere opbrengsten OZB (eigenaren en gebruikers)	-102.000	onderdeel van programma 4
- Afwikkeling Btw/bcf dossiers met fiscus	-833.000	onderdeel van programma 4
- Afboeken boekwaarden	-615.000	onderdeel van programma 4
- Aansluiting rc en leningen SVn	87.000	onderdeel van programma 4
- Onttrekking algemene reserve tbv afwikkeling Btw/bcf dossiers	700.000	o.b.v. raadsbesluit pgr 4 in de 2e TR 2014
- Hogere kosten belastingadviseurs	-111.000	onderdeel van programma 4
- Financieringsresultaat	312.000	onderdeel van programma 4
- Vergunninghouders	-52.000	onderdeel van programma 5
- Overschot op sociaal domein (exclusief Sisa Bbz)	634.000	onderdeel van programma 6
- Lagere uitgaven Bbz bedrijfskredieten	98.000	onderdeel van programma 6
- Diverse kleine verschillen (< € 50,000)	-166.000	onderdeel diverse programma's
Budgettair resultaat 2015	-390.200	
Niet geraamd mutaties reserves en vorming voorziening:	-1.930.000	
- Extra kosten vorming voorziening wachtgeldten vm bestuurders	-434.000	onderdeel van programma 1
- Storting in bestemmingsreserve sociaal deelfonds	-634.000	o.b.v. raadsbesluit met kenmerk 91169 pgr 6
- Verrekeningen met bestemmingsreserves grondbedrijf	-436.000	o.b.v. vastgestelde spelregels grondbedrijf pgr 2
- Vorming kapitaallastenreserve gemeentehuis Poortugaal	-294.000	onderdeel van programma 4
- Overige verschillen in reserve- en voorzieningenmutaties	-132.000	diverse posten samenhangend met afwijkingen in exploitatieposten
Werkelijk resultaat 2015	-2.320.200	

Toelichting op de niet geraamde mutaties reserves en vorming voorziening

Door de collegewisseling zijn we verplicht een voorziening te vormen voor wachtgelden van voormalig bestuurders van € 434.000. Dit bedrag betreft de maximale aanspraak op wachtgeldvergoeding en kan wellicht in de toekomst deels gaan vrijvallen.

De budgetten van programma 6 Decentralisaties zijn niet volledig benut. Normaal gesproken leidt het niet volledig benutten van budgetten tot een positief effect op de hoogte van het werkelijk resultaat. In dit geval niet omdat uw raad in de vergadering van 10 november 2014 heeft besloten eventuele overschotten binnen het Sociale Domein terug te laten vallen binnen de bestemmingsreserve ‘Sociaal Deelfonds’, wat heeft geresulteerd in een aanvullende storting/toevoeging van € 634.000.

Voorgesteld wordt een kapitaallastenreserve gemeentehuis Poortugaal te vormen om de kapitaallasten van de resterende boekwaarde in 2016 – 2018 te dekken. Zie de financiële analyse bij programma 4 Afwikkelingsverschillen op pagina 60.

De resultaten van de afgesloten ontwikkelingsprojecten en de vorming en aanvulling van verliesvoorzieningen worden verrekend met de bestemmingsreserves van het grondbedrijf. Dit is conform de afgesproken spelregels rondom de reserves ontwikkelingsprojecten. De rekeningresultaten 2015 van het MPO vormen hiervoor de financiële onderbouwing.

De overige mutaties van € 56.000 hebben betrekking op een aantal kleine stortingen in, en onttrekkingen aan reserves.

Structurele budgettaire gevolgen van jaarrekening 2015

De analyse van de jaarrekening geeft (nieuwe) financiële informatie voor het opstellen dan wel aanpassen van lopende en komende begrotingen. In onderstaande tabel geven we aan welke afwijkingen in de jaarrekening budgettaire gevolgen hebben die structureel van aard zijn. Tevens staat weergegeven op welk programma de toelichting wordt gegeven.

Structurele budgettaire gevolgen van jaarrekening 2015	Bedrag	Programma
Sportcomplex Omloopseweg Rhooon velden	-/-40.000	4
Sportcomplex Albrandswaardseweg Poortugaal velden	54.000	4
Campus Portland	30.000	5
TOTAAL	44.000	

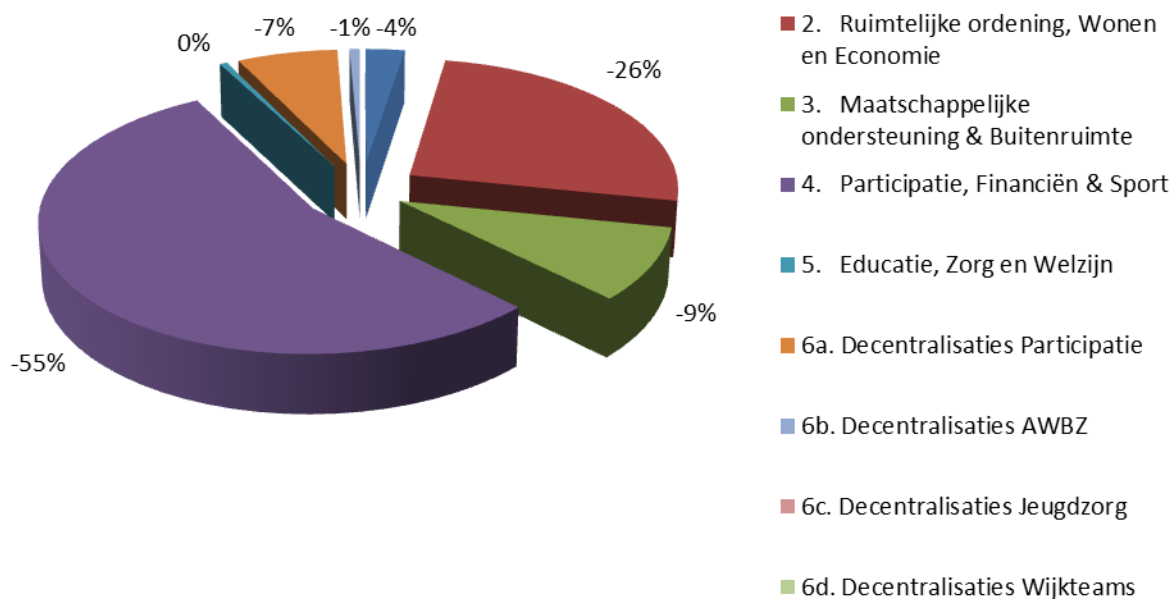
In bovenstaande tabel staan de structurele budgettaire effecten van de posten van programma 6 – Decentralisaties niet vermeld. Dit komt omdat besloten is om overschotten en tekorten binnen het Sociale Domein te verrekenen met de bestemmingsreserve ‘Sociaal Deelfonds’ tot en met 2017.

2 REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG

Baten per programma

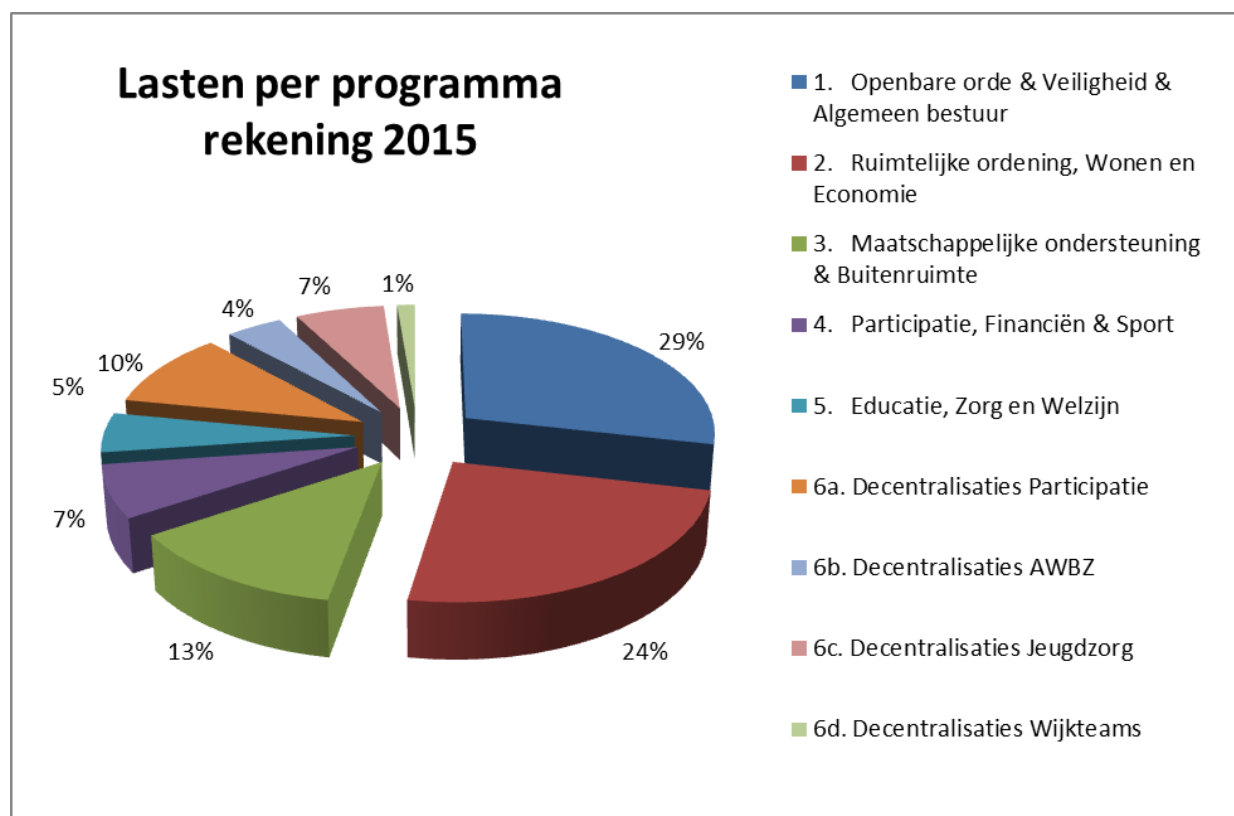
Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
1. Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	-1.298.632	-865.445	-1.354.545	-1.645.864	291.319 V
2. Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	-8.607.928	-1.076.859	-5.022.987	-16.323.830	11.300.843 V
3. Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	-6.186.405	-5.917.939	-6.452.116	-5.820.381	-631.735 N
4. Participatie, Financiën & Sport	-27.133.380	-31.434.076	-32.934.001	-34.971.796	2.037.795 V
5. Educatie, Zorg en Welzijn	-565.509	-320.704	-365.734	-318.334	-47.400 N
6a. Decentralisaties Participatie	-5.778.649	-5.068.620	-4.180.287	-4.237.790	57.503 V
6b. Decentralisaties AWBZ	-11.194	-347.000	-435.000	-428.528	-6.472 N
6c. Decentralisaties Jeugdzorg	0	0	0	-5.260	5.260 V
6d. Decentralisaties Wijkteams	0	0	0	0	0 -
Totaal	-49.581.697	-45.030.643	-50.744.670	-63.751.783	13.007.113 V

Baten per programma rekening 2015

Lasten per programma

Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo	
1. Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	17.333.843	16.633.087	17.410.294	18.876.088	-1.465.794	N
2. Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	9.176.643	826.098	4.970.214	15.977.323	-11.007.109	N
3. Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	8.940.968	8.128.557	9.053.211	8.547.817	505.394	V
4. Participatie, Financiën & Sport	1.546.645	200.559	1.429.761	4.668.787	-3.239.026	N
5. Educatie, Zorg en Welzijn	2.711.698	3.539.496	3.703.336	3.504.714	198.622	V
6a. Decentralisaties Participatie	6.573.226	6.333.445	6.855.116	6.641.094	214.022	V
6b. Decentralisaties AWBZ	850.047	4.043.938	3.257.694	2.725.058	532.636	V
6c. Decentralisaties Jeugdzorg	865.702	5.193.339	4.264.370	4.261.643	2.727	V
6d. Decentralisaties Wijkteams	0	0	775.100	849.348	-74.248	N
Totaal	47.998.772	44.898.519	51.719.096	66.051.872	-14.332.776	N

Kerngegevens

Bestuurlijke structuur	Raadsleden	Wethouders	
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	4	1	
Echt voor Albrandswaard (EVA)	4	1	
Ouderen Politiek Actief (OPA)	3	-	
Christen Democratisch Appel (CDA)	2	-	
Partij van de Arbeid (PvdA)	2	1	
Nieuwe Albrandswaardse Partij (NAP)	2	1	
Christen Unie / Staatskundig Gereformeerde Partij (CU/SGP)	1	-	
Groep Ram-Remijn (GRR)	2	-	
Nieuw Onafhankelijk voor Albrandswaard (NOVA)	1	-	
Totaal	21	4	

Sociale structuur	Rekening	Begroting	Rekening
	2014	2015	2015
Aantal inwoners per 1 januari	25.159	25.132	25.203
Aantal inwoners tot 20 jaar	6.267	6.216	6.189
Aantal inwoners 65 jaar en ouder	4.025	3.986	4.091
Aantal bijstandsgerechtigden	387	348	348

Fysieke structuur	Rekening	Begroting	Rekening
	2014	2015	2015
Oppervlakte gemeente (ha)	2.374	2.374	2.374
Oppervlakte groen (m ²)	805.533	805.533	805.533
Oppervlakte water (m ²)	369.313	369.313	369.313
Verharde wegen (m ²)	1.065.614	992.000	1.065.614
Lengte riolering (m)	122.500	120.500	127.000
Aantal woonruimten *)	11.073	11.042	10.164

Financiële structuur	Rekening	Begroting	Rekening
	2014	2015	2015
Omvang totale begroting / exploitatieomzet	€ 47.998.772	€ 51.719.096	€ 66.051.872
(Begrotings)resultaat (na 2 ^e tussenrapportage 2015)	€ 1.288.800	-/- € 77.000	-/- € 2.320.235
Omvang algemene uitkering	€ 18.855.600	€ 22.898.456	€ 24.149.057
Investerings	€ 3.685.200	€ 5.165.432	€ 5.536.753
Algemene reserve	€ 9.166.300	€ 9.553.249	€ 10.033.445
Beklemdes reserves en bestemmingsreserves	€ 14.154.200	€ 14.066.665	€ 11.063.446
Weerstandscapaciteit	€ 9.184.700	€ 11.732.964	€ 13.389.535
Voorzieningen	€ 8.621.100	€ 6.883.866	€ 10.600.963

*) in de jaarrekening 2014 zijn ook de niet-woningen meegenomen.

3

PROGRAMMA'S

PROGRAMMA 1 – OPENBARE ORDE & VEILIGHEID & ALGEMEEN BESTUUR

Meedoen en betrokkenheid zijn belangrijke issues en tekenen onze ambities voor de komende jaren. Wij staan dicht bij onze burgers en partners en werken nauw samen met onze buurgemeenten. Met hen maken wij deze collegeperiode de slag van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie. Dit betekent dat wij kansrijke initiatieven ondersteunen en faciliteren

Dit is de rode raad in al onze programma's. Ook in het programma openbare orde & veiligheid. Het creëren van een veilige woon- en leefomgeving is een taak van ons allemaal. Samen met inwoners, bedrijven en instellingen ontplooiën wij initiatieven voor een veiliger Albrandswaard. Meedoen vormt hierbij een belangrijke schakel bij een veilige omgeving en een hoger veiligheidsgevoel.

1.1 Openbare Orde & Veiligheid

Missie

Samen met inwoners, bedrijven en instellingen willen wij een veilige woon- en leefomgeving realiseren. Het beleid op dit terrein bedenken we met hen samen en voeren we samen uit. We ondersteunen inwoners en ondernemers bij de realisatie van initiatieven en stimuleren zelforganisatie. Meedoen voor een veiliger Albrandswaard.

Inbraken & diefstallen

Wat willen we bereiken?			
Minder woning- en auto-inbraken, autodiefstallen en straatroven in Albrandswaard.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	Het ontwikkelen van een meerjarenplan voor de aanpak van inbraken en diefstallen	4 ^e kwartaal 2014	Diefstal motorvoertuigen 50% minder aangiften per 1.000 inwoners in 2016
1b	Stimuleren van het gebruik van communicatiemiddelen om alertheid in de wijken te vergroten	Continu	Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen 15% minder aangiften per 1.000 inwoners in 2016
1c	Inzetten op hotspots	Continu	Woninginbraak 15% minder aangiften per 1.000 inwoners in 2016 Straatroof / overval 15% minder aangiften per 1.000 inwoners in 2016
1d	Uitvoering geven aan de motie cameratoezicht	2014	

Wat willen we bereiken?			
Minder woning- en auto-inbraken, autodiefstallen en straatroven in Albrandswaard.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1e	Jaarlijkse herijking inzet gemeentelijke BOA's	Continu	Vastgesteld jaarplan
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
1a	Het plan van aanpak Donkere Dagen Offensief 2015 is vormgegeven naar aanleiding van de evaluatie over 2014. Dit plan schetst de acties die de komende maanden, en dan niet alleen tijdens de donkere dagen maar ook in de zomerperiode, worden uitgevoerd om inbraken en diefstallen tegen te gaan. Dit plan van aanpak zal jaarlijks worden uitgevoerd en geëvalueerd. Daarnaast wordt in BAR-verband het project senioren en veiligheid ontwikkeld. Naar aanleiding van dit project zijn in 2015 een aantal bijeenkomsten georganiseerd voor de senioren, in 2016 wordt dit project verder uitgewerkt en gecontinueerd. Deze acties worden lokaal uitgevoerd en liggen in dezelfde lijn als de prioriteiten uit het IVB.		
1b	In 2015 zijn verschillende acties geweest om alertheid in de wijken te vergroten. Zo zijn er flyer-acties geweest in de verschillende wijken en zijn bewoners geïnformeerd tijdens BuurTenten. Via matrixborden zijn inwoners alert gemaakt en verzocht verdachte situaties te melden. De borden zijn ingezet op potentiële 'hotspots' en 'hottimes'. Ook is er een communicatietraject opgestart m.b.t. de landelijke campagne 'Maak het inbrekers niet te makkelijk'. Via posters in de wijk, stukken in de krant en op de website is hier aandacht voor gevraagd. Tevens zijn inwoners middels de Buurt Bestuurt vergaderingen en buurtpreventie gestimuleerd om zogeheten 'WhatsApp' groepen aan te maken en dit heeft geresulteerd in meerdere "WhatsApp groepen om de alertheid in de wijken te vergroten.		
1c	Op zogeheten 'hotspots' en 'hottimes' is er extra toezicht geweest door de politie en door particuliere beveiligers. Ook zijn in 2015 zogeheten 'besmettingsbrieven' uitgedeeld in de wijken waar meerdere woninginbraken hebben plaatsgevonden. Het doel van deze brieven is om mensen bewust te maken van inbraakrisico en hen te bewegen preventiemaatregelen te nemen. Inbrekers slaan na een geslaagde inbraak namelijk vaker toe in dezelfde buurt. In januari 2015 is de werkwijze geëvalueerd en aan de hand van de misdaadcijfers 2014 is naar voren gekomen dat de inhuur van extra beveiliging grote meerwaarde heeft gehad. Zoals het er nu naar uit ziet, wordt de inzet ook in 2016 gecontinueerd. Ook de besmettingsbrieven hebben geleid tot meerdere meldingen bij de politie.		
1d	Er is onderzoek verricht naar de mogelijkheden om cameratoezicht in te zetten voor het tegengaan van woning- en autoinbraken. De specifieke richting vanuit de motie is te beperkt gebleken; hiervoor is een nieuw voorstel ingediend en goedgekeurd door de raad. In 2016 wordt gestart met de inzet van de mobiele camera.		
1e	Naar aanleiding van het collegeprogramma 2014-2018 worden de prioriteiten voor de gemeentelijke BOA's herijkt. Op 10 maart 2015 is het BOA jaarplan 2015 vastgesteld in het college. Hierin worden de prioriteiten en activiteiten van de BOA's geschetst en het aantal uren wat daarvoor is gereserveerd. Hier wordt momenteel al uitvoering aan gegeven door onze BOA's.		

Alcohol & drugs

Wat willen we bereiken?			
Een afname van het alcohol- en drugsgebruik in Albrandswaard.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2a	Het handhaven van het 1, 2, 3 beleid in de horeca	Continu	Drank- en drugsoverlast (meldingen per 1000 inwoners) houden op 0,2 in 2016
2b	Het uitvoeren van controles in het kader van de nieuwe Drank- & Horecawet	Continu	
2c	Het betrekken van verenigingen, instellingen en horeca bij het ontmoedigen van alcohol- & drugsgebruik	2015	

Wat willen we bereiken?			
Een afname van het alcohol- en drugsgebruik in Albrandswaard.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2d	Bewustwording creëren bij ouders en jongeren over de gevaren van overmatig alcohol- & drugsgebruik	Continu	Gevaren van druggebruik wordt continu onder de aandacht gebracht
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
2a	Het 1, 2, 3-beleid wordt nageleefd door de betrokken partijen. De maatregel blijft van kracht. Via horecacontroles wordt toegezien op de uitvoering van het beleid. In 2015 is er een controle met de horeca BOA en YOUZ geweest, hierbij zijn ze langs verschillende horecagelegenheden, sportverenigingen en jeugdsociëteiten geweest. Vanuit Youz is hulp aangeboden op verschillende manieren, zoals voorlichting, advies en bar-training.		
2b	Controles hebben plaatsgevonden in zowel commerciële als para commerciële instellingen. Er is een onderverdeling in reguliere en integrale controles, waarbij meerdere partijen zoals politie en de Voedsel- en Warenautoriteit aansluiten. Tevens zijn de BOA's gezamenlijk met Bouman Youz richting horeca ondernemers en sportverenigingen gegaan om aandacht te geven aan het landelijke alcoholbeleid.		
2c	Via de landelijke Bob Sportcampagne zijn Albrandswaardse verenigingen in 2015 benaderd om lokaal invulling te geven aan de campagne. Door verschillende verenigingen is hier gebruik van gemaakt. Daarnaast is Bouman GGZ ingehuurd om (sport)verenigingen, instellingen en horeca te ondersteunen bij het ontmoedigen van alcohol- & drugsgebruik. Ook zijn in 2015 de verschillende acties uit het nog op te stellen uitvoeringsprogramma alcohol & drugs uitgevoerd.		
2d	Via de inzet van Bouman GGZ worden jongeren en ouders bewust gemaakt van de gevaren van alcohol- & drugsgebruik. Dit hebben zij gedaan onder andere door ouderavonden op scholen te organiseren, scholenmarkt, op straat met jongeren in gesprek te gaan en verenigingen te ondersteunen bij het ontwikkelen van ontmoedigingsbeleid. Daarbij werken zij nauw samen met de politie en het jongerenwerk.		

(Veiligheids)participatie

Wat willen we bereiken?			
Optimaal functionerende buurtpreventieteams, buurt bestuurt comités, wijkfora en andere bewonersinitiatieven.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
3a	Het realiseren en borgen van huisvesting voor de buurtpreventieteams	2 ^e kwartaal 2015	Elk team gehuisvest.
3b	Optimaliseren van de samenwerking tussen politie, boa's jongerenwerk, buurt bestuurt comités, wijkfora en buurtpreventieteams	Continu	Inwoners die zich weleens onveilig voelen (percentage) van 23,5% in 2011 naar 18% in 2016 Overlast groepen jongeren (% bewoners dat aangeeft dat dit vaak/soms voorkomt) van 10,9% in 2011 naar 9% in 2016 Veiligheidsgevoel in het Lemon onderzoek van een 7,6 in 2013 naar een 7,7 in 2015
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			

Wat willen we bereiken?			
Optimaal functionerende buurtpreventieteams, buurt bestuurt comités, wijkfora en andere bewonersinitiatieven.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
3a	Het buurtpreventieteam Portland heeft inmiddels een plek in het wijkcentrum Hof van Portland ingenomen. Hier maken zij gebruik van een gedeelde ruimte waar zij koffie kunnen zetten, jassen kunnen opbergen en kunnen vergaderen. De Stichting Welzijn Albrandswaard heeft het beheer van deze ruimte. Iedere woensdag en vrijdagmiddag heeft het buurtpreventieteam een spreekuur waarbij de bewoners binnen kunnen lopen.		
3b	De laatste jaren zijn verschillende (bewoners)initiatieven op het gebied van veiligheid ontstaan. Om veiligheid en leefbaarheid in heel Albrandswaard op peil te houden is het van belang kennis te delen en krachten te bundelen. Zo gaan verschillende initiatieven, zoals het wijkforum Plan Landweg en het buurt bestuurt comité Poortugaal-Zuid, met elkaar in gesprek. Ook is er overleg tussen de buurtpreventieteams en de gemeente. Als gemeente spelen wij hier een faciliterende en verbindende rol in. Zo is in 2015 het buurtpreventieteam Portland uitgerust met kleding en facilitair materiaal.		

Sluitende aanpak

Wat willen we bereiken?			
Jeugdigen raken niet tussen wal en schip.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
4a	Inzetten op ambulante werk, (vroeg)signalering en preventie	Continu	Aantal HALT-verwijzingen 36 in 2011 naar 18 in 2016
4b	Inrichten van de Jeugd- & Gezinsteams	1 januari 2015	Aantal BEKE-groepen van 2 in 2011 naar 0 in 2016
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
4a	De overlast van jongeren wordt gestructureerd aanpak via de coördinator aanpak jeugdoverlast BAR Gemeenten. Samen met de Gosa wordt steeds bekeken of en hoe de overlast aangepakt kan worden. Het jongerenwerk (en ook de Gosa) bekijkt hoe individuele jongeren begeleid kunnen worden om ontsporing te voorkomen. Het jongerenwerk is ook toegevoegd aan de wijkteams. De jongerenwerker vormt daarmee de schakel tussen ambulante werk op straat en de hulpverlening. Bij multi-problematiek kan de jongerenwerker terugvallen op het wijkteam. Voor overlast op straat wordt ook de samenwerking met de buurtpreventieteams gezocht. Hiermee is de sluitende aanpak gerealiseerd. In 2015 zijn de resultaten zoals benoemd behaald.		
4b	De Wijkteams (incl. jeugd en gezin) zijn operationeel. Jeugdigen/ouders weten het team steeds beter te vinden. De werkprocessen worden voortdurend geoptimaliseerd. In 2017 loopt het regionaal transitiearrangement af en zal er meer maatwerk m.b.t. de inkoop van zorg mogelijk zijn. Hierover wordt nog informatie aan de raad verstrekt. De keuzes voor de jeugdzorg zullen in de eerste helft van 2016 moeten worden gemaakt. De wijkteams zullen daar zo nodig ook weer op worden aangepast.		

1.2 Algemeen Bestuur

Missie

Wij zetten maximaal in op het stimuleren en faciliteren van initiatieven van onze inwoners en partners. In Albrandswaard werkt iedereen op basis van zijn mogelijkheden mee aan de vitaliteit van de samenleving. Wij zijn een integer bestuur dat op transparante wijze verantwoording aflegt over genomen besluiten.

Integriteit

Wat willen we bereiken?			
Bestuurders die handelen in overeenstemming met de geldende normen, waarden en regels in de samenleving en op een goede manier omgaan met de bevoegdheden, macht, middelen en verantwoordelijkheden die zij in verband met hun ambt hebben gekregen.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	Collegeleden gaan jaarlijks op basis van concrete casussen in gesprek met elkaar en met de gemeenteraad over integriteit	Continu	Besef en leren van het feit dat integriteit in veel situaties speelt
1b	Nevenfuncties (betaald en onbetaald) worden gemeld en gepubliceerd op de website	Continu	Volledig overzicht van alle nevenfuncties van de bestuurders
1c	Bestuurders melden financiële belangen	Jaarlijks	Besef bij bestuurders van mogelijke belangenverstremgeling
1d	Declaraties van bestuurders worden gepubliceerd	Jaarlijks	Transparant declaratiegedrag van Albrandswaardse bestuurders
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
1a	Integere bestuursorganen zijn de basis voor het vertrouwen van de inwoners, bedrijven en instellingen voor het gemeentelijk handelen. Integriteit is veel meer dan Verklaringen Omtrent het Gedrag, modelgedragcodes en verordeningen. Het gesprek met elkaar over dit onderwerp is van wezenlijk belang. In maart 2015 heeft het college samen met de gemeenteraad een interactieve sessie gehad over integriteit. In de wekelijkse collegevergadering is in 2015 ook regelmatig gesproken over integriteit. Dat ging o.a. over uitnodigingen voor het bijwonen van festiviteiten en of deze wel of niet geaccepteerd kunnen worden, over de wijze waarop omgegaan wordt met sociale media en de kwetsbaarheid van bestuurders en ambtenaren die werken in een kleine lokale gemeenschap.		
1b	Op de website zijn alle nevenfuncties van de collegeleden gepubliceerd. Deze zijn te vinden onder de kop College van burgemeester en wethouders door te klikken op de desbetreffende portefeuillehouder.		
1c	In 2015 zijn er geen financiële belangen gemeld door bestuurders.		
1d	In april 2015 zijn op de website van de gemeente de declaraties van de bestuurders over 2014 opgenomen. Conform de toezegging tijdens de raadsvergadering van 10 november 2014 zijn ook de declaraties vanaf 2010 vermeld. In het eerste kwartaal van 2016 zullen de declaraties over 2015 worden gepubliceerd. Vanaf de programmabegroting 2016 is dit item "going concern" en daarmee geen speerpunt meer.		

(Overheids)participatie

Wat willen we bereiken?			
Burgers, instellingen, bedrijven en de gemeente werken op passende manieren vaker samen in visievorming (co-creatie) en realisatie (co-productie) op het gebied van maatschappelijke vraagstukken.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2a	Bij initiatieven van burgers wordt in overleg een passende samenwerkingsvorm (buurtondernemingen, gebiedscoöperaties) gekozen	Continu	Maximaal gebruik maken van de kennis en kunde die aanwezig is in de samenleving
2b	Jaarlijks toetsen van de relevantie en voortgang van de "Agenda van de Samenleving" bij inwoners, bedrijven en instellingen	Jaarlijks	Actuele Agenda van de Samenleving € 5.000
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
2a	<p>Het college is zich iedere dag bewust van het feit dat samenwerking met inwoners, instellingen en bedrijven leidt tot een groter draagvlak voor genomen besluiten en weegt bij ieder initiatief af welke vorm van samenwerking het beste past. Dit gebeurt altijd in overleg met de initiatiefnemers. In 2015 is bij veel onderwerpen intensief overleg gevoerd met inwoners, bedrijven en instellingen. Een greep uit de vele voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buurt bestuurt bij het aanmaken van Whatsapp-groepen; • Bob Sportcampagne in overleg met Albrandswaardse verenigingen; • Inwoners Portland in relatie tot wijkontwikkelplan; • Diverse marktinitiatieven; • Bedrijfscontactfunctionaris met ondernemers over het ondernemersloket; • Met NRIJ en ondernemers over een gezamenlijke ambitie voor Johannapolder; • Met diverse maatschappelijke partners over het programma van eisen voor een vernieuwend woonzorgconcept; • overleg met inwoners bij groenrenovatieprojecten; • Met maatschappelijke partner RET en vrijwilligers over Buurtbus; • Intensieve evaluatie met inwoners over doorontwikkeling Buurtnetwerk Rhooon-noord; • Met sportverenigingen en basisscholen over de sportaccommodaties; • Met diverse instellingen over het opzetten van een leerwerkbedrijf; 		
2b	<p>De individuele portefeuillehouders zijn voortdurend in gesprek met de samenleving. Ieder doet dit op zijn eigen manier.</p> <p>Het college en de portefeuillehouders leggen regelmatig bedrijfsbezoeken af en spreken zowel met groepen als individuele inwoners over de zaken die spelen in de eigen buurt of wijk. In deze gesprekken komen ook de speerpunten uit het collegeprogramma aan de orde.</p>		

Communicatie

Wat willen we bereiken?			
Inwoners en gemeente hebben vertrouwen in elkaar. We willen van inwoners horen wat zij denken, wensen en kunnen. We creëren draagvlak voor plannen en beleid. In dialoog met (lokale) partners vergroten we de aantrekkingskracht van Albrandswaard.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
3a	Ontwikkelen beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke communicatie-activiteiten	3e kwartaal 2014	
3b	Ontwikkelen gedragscode sociale media	4e kwartaal 2014	

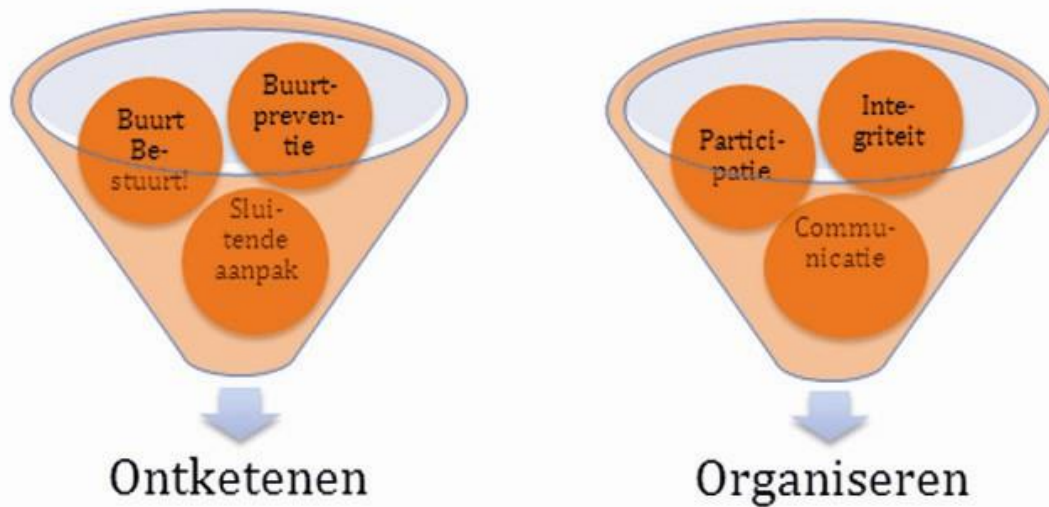
Wat willen we bereiken?

Inwoners en gemeente hebben vertrouwen in elkaar.

We willen van inwoners horen wat zij denken, wensen en kunnen. We creëren draagvlak voor plannen en beleid. In dialoog met (lokale) partners vergroten we de aantrekkingskracht van Albrandswaard.

Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
3c	Opstellen van een handvest voor communicatie vanuit de gemeente	1e kwartaal 2015		
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
3a	Het college heeft beleidsuitgangspunten voor communicatie geformuleerd. Deze zijn gebaseerd op onder andere het coalitieprogramma en de Toekomstvisie.			
3b	Het college spreekt regelmatig over het gebruik van social media en is tot de conclusie gekomen dat een gedragscode vooralsnog niet hoeft te worden opgesteld.			
3c	Eind 2015 is een nieuw college aangetreden. Dat betekent dat de communicatiekalender aangepast dient te worden aan de hand van het nieuwe collegeprogramma.			

Relatie met de Toekomstvisie Albrandswaard 2025

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur					
Lasten	17.333.843	16.633.087	17.410.294	18.876.088	-1.465.794 N
Baten	-1.298.632	-865.445	-1.354.545	-1.645.864	291.319 V
Saldo baten en lasten	16.035.211	15.767.642	16.055.749	17.230.224	-1.174.475 N
Toevoeging reserve	0	338.883	377.083	398.596	-21.513 N
Onttrekking reserve	0	-42.231	-188.031	-143.151	-44.880 N
Gerealiseerd resultaat	16.035.211	16.064.294	16.244.801	17.485.669	-1.240.868 N

Analyse financiële afwijkingen

Kosten bestuur en voormalig personeel -/- € 336.000 incidenteel

- Hogere storting pensioenen van bestuurders ca € 204.000
- Kosten wachtgeld (2015) en begeleiding voormalige bestuurders ca € 100.000
- Naheffing APG en SubsidieDesk ca € 32.000,--

Vorming voorziening wachtgeld voormalige bestuurders -/- € 434.000 incidenteel

Verplichte vorming van een voorziening in verband met het afdekken van kosten wachtgeld voormalige bestuurders in 2016 en verder.

Bestuursondersteuning -/- € 83.000 incidenteel

De overschrijding is te wijten aan extra inhuur van juridische bijstand en incidentele uitbreiding van de beleidscapaciteit.

Lasten Burgerlijke stand € 26.000 incidenteel

Dit jaar zijn er minder kosten gemaakt voor de aanschaf van trouwboekjes (voldoende voorraad) en vermindering van doorbelasting aan de eigenaren van trouwlocaties.

Regionale samenwerking € 47.000 structureel

Het voordeel komt doordat de bijdrage aan de MRDH minder is dan de in de begroting opgenomen bijdrage aan de Stadsregio.

Bijdrage BAR -/- € 309.000 incidenteel

Het tekort bestaat uit 3 onderdelen:

- Afwijzing koepelvrijstelling BAR-organisatie voor 2014 en 2015 ca € 170.000,
- Hogere kosten maatwerk BAR-organisatie per saldo € 51.000
- Niet gerealiseerde onderverhuur pand Hofhoek 5 ca € 217.000
- Resultaat BAR-organisatie € 162.000 (V)

PROGRAMMA 2 – RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN & ECONOMIE

Ondernemers, bewoners, publiek en maatschappelijke instellingen maken de samenleving van Albrandswaard. Wij willen hen optimale condities bieden voor ondernemen, ontspannen, ontmoeten en ontwikkelen. Ingezet wordt op kwaliteit van werken, wonen, recreëren en voorzieningen, in onderlinge samenhang. Centraal staat de vitaliteit van de samenleving in kleinschalige dorpskernen en een landelijke omgeving.

Kwaliteit is kwetsbaar, en de gebruiksdruk op de schaarse ruimte is groot. De gemeente bewaakt de kwaliteit en regisseert het ruimtegebruik. Ontwikkelingsplannen en bestemmingsplannen geven richting samen met de Toekomstvisie en Structuurvisie. Investerings in infrastructuur en publieke voorzieningen geven body. Initiatiefnemers en gebruikers geven smaak en karakter. Samen maken we Albrandswaard.

Missie

De gemeente zet bij ruimtelijke ontwikkelingen in op behoud en versterking bestaande kwaliteiten. Wij spelen snel in op woningmarktontwikkelingen. Dit betreft het dorps kleinschalige karakter van de kernen en de karakteristieken van het landschap. We streven naar een eigentijdse optimale samenhang tussen werken, wonen en recreëren die voorziet in lokale zowel als regionale behoeften.

2.1 Ruimtelijke ordening

Revitaliseren centrum Rhoon

Wat willen we bereiken?				
Een aantrekkelijk, levendig en goed functionerend centrumgebied in Rhoon. Behoud van trekkers in combinatie met het vasthouden/invullen van de kleine speciaalzaken en ambachtelijke bedrijven.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	Inrichten openbare ruimte Strawinskiplein en Dorpsdijk	2 ^e kwartaal 2014	In de Lemonmonitor waarden inwoners het centrumgebied met minimaal 7.	Gedekt door voorbereidingskrediet centrum restgebied
1b	Inrichten openbare ruimte Louwerensplein	2 ^e kwartaal 2015	- parkeren conform CROW norm	Gedekt door vastgestelde grondexploitatie
1c	Inrichten Werkersdijk en Julianastraat	2 ^e kwartaal 2015	- Comfortabele parkeerzoekroute	Gedekt door voorbereidingskrediet centrum restgebied.

Wat willen we bereiken?			
Een aantrekkelijk, levendig en goed functionerend centrumgebied in Rhoon. Behoud van trekkers in combinatie met het vasthouden/invullen van de kleine speciaalzaken en ambachtelijke bedrijven.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1d	Faciliteren vastgoedontwikkeling (Louwerensplein-Zuid, Dorpsdijk)	Afhankelijk van initiatiefnemers	- Materiaalgebruik openbare ruimte conform referentiebeeld Visie COR 2006. € 20.000 (overige kosten gedekt door procedure marktinitiatieven)
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
1a	De openbare ruimte is met uitzondering van de bomen volgens plan opgeleverd. In de boomvakken zorgen (oude) kabels en leidingen voor problemen bij plaatsing van de bomen. Er wordt een besluit voorbereid voor college met de optie om bomen in plantenbakken toe te passen totdat een definitieve oplossing kan worden gevonden in combinatie met de herontwikkeling van de zogenaamde 'Rabobankstrip'.		
1b	Voor dit deel van het centrum is in 2015 subsidie ontvangen om de openbare ruimte in nieuwe materialen uit te voeren. Met de investeringen in de openbare ruimte hopen we ook investeringen in het vastgoed los te trekken.		
1c	De werkzaamheden aan de Julianastraat en de Werkersdijk worden in lijn met de gestelde kwaliteitsdoelen uitgevoerd.		
1d	De investeringen in de openbare ruimte hebben geleid tot een duidelijk toegenomen interesse vanuit de markt voor herontwikkeling van deze gebieden. We nodigen eigenaren en winkeliers uit om met een plan te komen, of gezamenlijk een ontwikkelaar aan te wijzen. Via de marktinitiatievenprocedure werken we vervolgens de kaders uit.		

Revitaliseren centrum Poortugaal

Wat willen we bereiken?			
Een aantrekkelijk, levendig en goed functionerend centrumgebied in Poortugaal. Behoud van trekkers in combinatie met het vasthouden/invullen van de kleine speciaalzaken en ambachtelijke bedrijven.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2a	Revitalisering van het 'oude centrum' van Poortugaal	2 ^e kwartaal 2015	In de Lemonmonitor waarden inwoners het centrumgebied met minimaal 7 Vorbereidingskrediet
2b	Ontwikkelen van de locatie Rabobank en de toevoeging van winkels heroverwegen	2016-2018	De realisatie van 30 appartementen en 1200 m2 flexibele plint ter versterking van het centrumgebied als geheel Grondexploitatie
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
2a	De openbare ruimte in het centrum van Poortugaal wordt gerevitaliseerd met behulp van de subsidie van de stadsregio.		

Wat willen we bereiken?			
Een aantrekkelijk, levendig en goed functionerend centrumgebied in Poortugaal. Behoud van trekkers in combinatie met het vasthouden/invullen van de kleine speciaalzaken en ambachtelijke bedrijven.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2b	De Raad van State heeft uitgesproken, dat de functie detailhandel voor de ontwikkellocatie aan de Emmastraat/Waalstraat onvoldoende is onderbouwd. Mede daarom moet de invulling van deze locatie heroverwogen worden, waarbij een marktonderzoek is uitgevoerd en met de ondernemers in het centrum is gesproken over de functies die het centrum kunnen versterken. Uit dit marktonderzoek komt naar voren, dat een ontwikkeling van detailhandel op de Emmastraat/Waalstraat onderbouwd kan worden, mits een aantal pandjes in het oude gedeelte, die vanuit onderzoek als incurant worden betiteld, niet meegeteld worden in het aanbod voor detailhandel. Detailhandel is in deze panden nog wel mogelijk, maar deze meters worden niet meegeteld als kern van het winkelbestand. In combinatie met een ruimhartiger en actiever beleid om alternatieve functies zoals wonen (starterswoningen), horeca (terrasjes), braderieën en marktactiviteiten naar het oude centrum te trekken kan zowel gewerkt worden aan de levendigheid en de verblijfskwaliteit van het centrum, als aan een gezond winkelbestand.		

Buitengebied

Wat willen we bereiken?			
Een duurzaam functionerend en aantrekkelijk buitengebied dat bijdraagt aan het leef- en vestigingsklimaat van Albrandswaard en de regio, en ruimte biedt aan agrarische bedrijvigheid, natuur, recreatie en zorg.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
3a	Continu	Een qua inrichting, gebruik, beheer en exploitatie vitaal Buitenland van Rhoon en polder Kijvelanden, met commerciële agrarische bedrijvigheid	
3b	4 ^e kwartaal 2014 Het tempo wordt ingegeven door de beschikbare middelen	Vastgesteld bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan Polder Albrandswaard Uitvoeringsagenda LOP opgesteld en gestart met de uitvoering	Opgenomen in grondexploitatie Overige middelen komen voort uit subsidie, fondsvorming vanuit de vereniging Polder Albrandswaard en uit een afdracht vanuit ontwikkelingsprojecten in de polder
3c	2 ^e kwartaal 2015 2017	Vastgesteld bestemmingplan dat voorziet in een duurzame inrichting van de Johannapolder met ruimte voor recreatie Opgesteld	

Wat willen we bereiken?			
Een duurzaam functionerend en aantrekkelijk buitengebied dat bijdraagt aan het leef- en vestigingsklimaat van Albrandswaard en de regio, en ruimte biedt aan agrarische bedrijvigheid, natuur, recreatie en zorg.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
		gebiedsprogramma en gestart met realisatie	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
3a	Het plan van de boeren/VNC voldoet ten dele aan de PKB. Provincie en gemeente zetten in op een aan de PKB aangepaste variant. Drie door de provincie benoemde kwartiermakers bezien de mogelijkheden van een gebiedscoöperatie voor het Buitenland van Rhooon. Voor herinrichting van Kijvelanden blijken onvoldoende (realisatie- en beheer)middelen beschikbaar, want het heeft de gronden tegen agrarische waarde (ca € 1,3 mln) overgedragen aan de provincie. Nu de middelen voor het project tekort schieten, lijkt het hooguit mogelijk enkele onderdelen van het oorspronkelijk plan te realiseren. Deze optie wordt nu onderzocht; hoe dan ook zal de polder grotendeels beschikbaar blijven voor agrarisch gebruik.		
3b	Het bestemmingsplan is vastgesteld. Er is een beperkt aantal beroepen ingesteld bij de Raad van State. Op dit moment is de inhoud daarvan nog niet bekend. Zolang de Raad van State nog geen uitspraak heeft gedaan inzake het beroep, bestaat er nog een risico dat de Raad van State besluit dat de gemeente de beslissing van de raad over de eerder ingediende bezwaren opnieuw moet overwegen, rekening houdend met de motivering van de uitspraak van de Raad van State.		
3c	Gemeente, NRIJ en ondernemers hebben gezamenlijk een ambitie voor de Johannapolder geformuleerd. Het bestemmingsplan is vastgesteld. Dit vormt de basis voor de realisatie van de ontwikkelplannen.		

Grondbedrijf/marktinitiatieven

Wat willen we bereiken?			
Het verlenen van deskundige financieel-economische begeleiding in (maatschappelijke) vastgoedprojecten en beheersing van het grondbedrijf (herijken en actualiseren van de projecten).			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
4a	Het Meerjaren Perspectief Ontwikkelingsprojecten (MPO) verder uitwerken	Continu	Kwartaalrapportage over kwaliteit, tijd, geld, risico's en perspectief MPO
4b	Grondprijzenbrief opstellen	2014	Helderheid over de prijzen die de gemeente hanteert voor grond
4c	Procedure marktinitiatieven borgen/beleggen in BAR-verband	2015	Een duidelijke, inzichtelijke procesbeschrijving (boekje)
			Worden gedekt door marktinitiatieven
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
4a	In 2015 is het MPO kwalitatief verder uitgewerkt. Het onderdeel kwaliteit zal verder uitgewerkt gaan worden door meer aandacht te geven aan woningbouwprognoses en werkelijk programma, een relatie te leggen met de structuurvisie en inzicht te geven in de verschillende fondsen vanuit kostenverhaal.		
4b	In 2016 zal de grondprijzenbrief opgesteld gaan worden.		
4c	De handleiding 'op uw initiatief' is door de raad vastgesteld met het MPO. Borging van dit proces in de BAR-organisatie behoeft extra aandacht in 2016.		

Gemeentehuis

Wat willen we bereiken?				
Een herkenbare, duurzame en huisvesting waarbij gestreefd wordt naar gebruik van bestaande gebouwen.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
5a	Samen met de raad een procesplan opstellen	3e kwartaal 2014	Procesplan	
5b	Uitwerking geven aan het procesplan <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen toetsingscriteria, - Fin/ruimtelijke verkenning van de opties - Maatschappelijke verkenning van de beoogde locaties 	2015	<ul style="list-style-type: none"> - kaders om te komen tot een locatiekeuze - inzicht geven in de (on)mogelijkheden van de verschillende locaties - een breed gedragen keuze 	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
5a	Het procesplan is vastgesteld. Er gaat nu uitwerking gegeven worden aan dit procesplan.			
5b	De begeleidingscommissie heeft afgelopen jaar een aantal keren intensief gesproken over reële huisvestingsconcepten die van (maatschappelijke) meerwaarde kunnen zijn voor de gemeente Albrandswaard. In oktober 2015 heeft de gemeenteraad besloten de huisvestingsconcepten “verspreid en gecombineerd” verder uit te werken op basis van een aantal potentiële locaties.			

2.2 Wonen

Wonen

Wat willen we bereiken?				
Een woningvoorraad die aansluit bij de (lokale) behoefte.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	De kwalitatieve doelstellingen vanuit de Toekomstvisie en Structuurvisie vertalen in een woonvisie en woningbouwprogramma	2015	Het programma voor alle ontwikkellocaties is geprioriteerd en afgestemd op de specifieke marktkansen voor Albrandswaard	
1b	Samenwerking met woningbouwverenigingen intensiveren	2016	Goede afstemming tussen woonbehoefte en woningvoorraad	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	In 2015 zijn de voorbereidingen gestart om te komen tot een actuele woonvisie. In 2016 zal deze worden opgeleverd.			
1b	Het contact met de woningbouwverenigingen is geïntensiveerd.			

2.3 Economie

Economie en bedrijvigheid

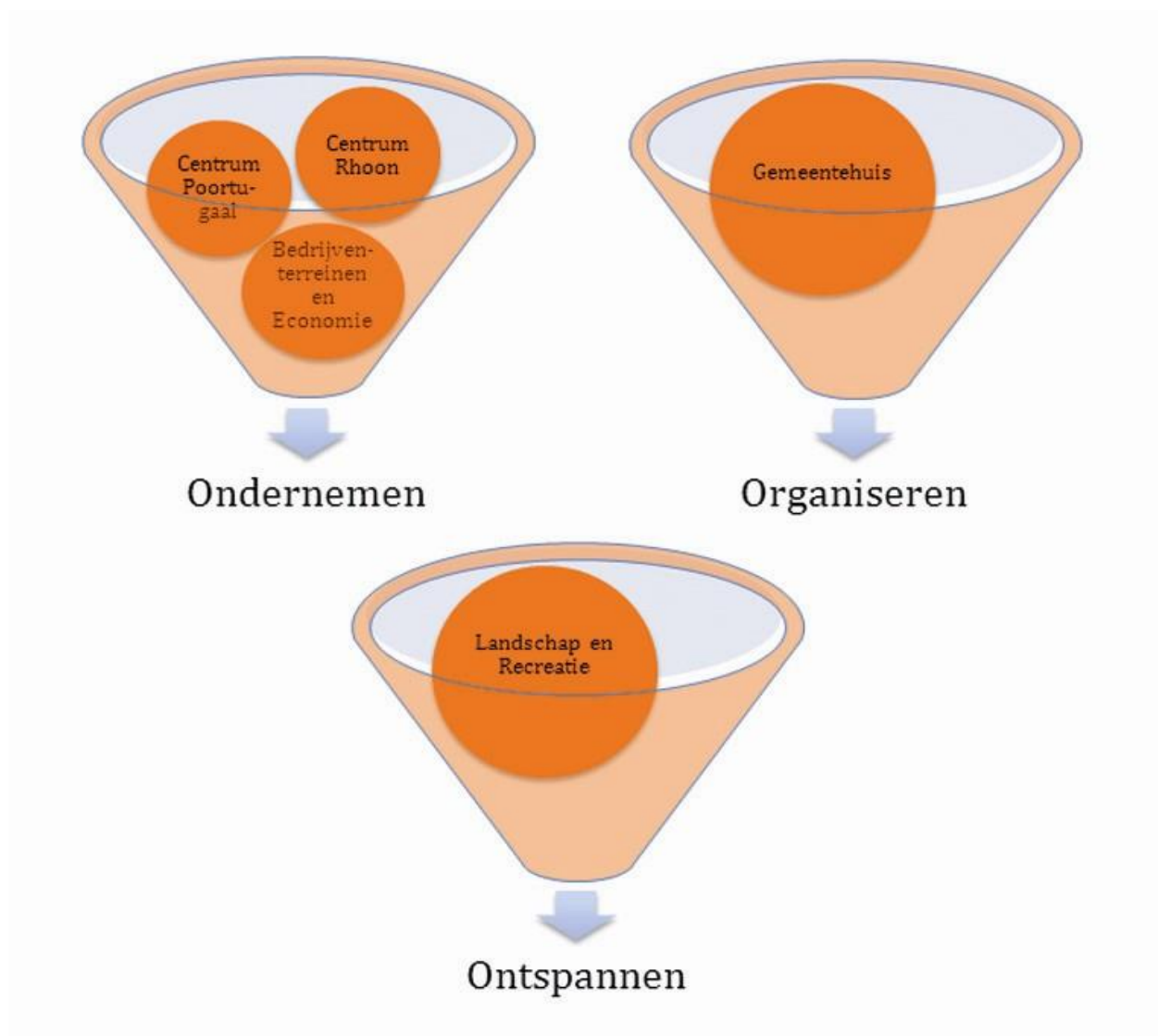
Wat willen we bereiken?				
Vergroten van de waarde van het vastgoed, verdien capaciteit, arbeidsplaatsen, economische spin-off en het consolideren van gunstige randvoorwaarden voor het lokaal economisch klimaat. Ook het bevorderen van een bovenregionaal economisch klimaat.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	Revitalisering Overhoeken I en II en Binnenbaan	2018	In de Lemonmonitor waarderen ondernemers het bedrijventerrein met minimaal een 7	Nog aan te vragen voorbereidingskrediet Grondexploitatie
1b	Met de ondernemers te investeren in de bestaande bedrijventerreinen	Continu	Nieuwe investeringen uit te lokken en de waarde van de bedrijventerreinen te vergroten	
1c	In aansluiting op de Toekomstvisie en ander relevant beleid met ondernemers instrumentarium ontwikkelen met betrekking tot bedrijfshuisvesting	Continu	Instrumentarium om synergie tussen ondernemers te vergroten	
1d	Afspraken maken om verantwoordelijkheid over beheer en veiligheid over te dragen aan de ondernemers	2018	Ondernemers hebben zich georganiseerd (b.v. parkmanagent, BIZ) en hebben groenonderhoud, beveiliging, parkeren, etc. in zelfbeheer	
1e	Gezamenlijk met betrokkenen inrichten van een ondernemersloket	2015	Functionerend ondernemersloket	
1f	Inzetten op bovenlokale en regionale verbanden	Continu	Deelname aan regionale overlegstructuren	
1g	Opstellen van economisch beleid	1 ^e kwartaal 2016	Economisch beleid voor alle sectoren van de economie.	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	Het herstructureringsplan voor Overhoeken I en II is in nauw overleg met de ondernemers en bewoners opgesteld. Veel van de aangedragen punten konden verwerkt worden. De uitgewerkte plannen zijn getoetst aan de uitgangspunten van de subsidie door de stadsregio en akkoord bevonden. Voor de verdere uitvoering is een uitvoeringsovereenkomst met de stadsregio gesloten.			
1b	Voor Overhoeken I en II en Binnenbaan is in overleg met de ondernemers een herstructureringsplan opgesteld. Met ondernemers worden regelmatig verkennende gesprekken gevoerd. Kansen op verbetering van bedrijventerrein worden continu gevolgd en zo mogelijk benut.			
1c	Het college onderzoekt naar voorbeeld van 'Villa van Alles' de mogelijkheden om kleine (startende) bedrijfjes met elkaar te verbinden en/of in leegstaande (incourante) panden te huisvesten. Kansen en mogelijkheden worden continu gevolgd en geëvalueerd.			

Wat willen we bereiken?

Vergroten van de waarde van het vastgoed, verdien capaciteit, arbeidsplaatsen, economische spin-off en het consolideren van gunstige randvoorwaarden voor het lokaal economisch klimaat. Ook het bevorderen van een bovenregionaal economisch klimaat.

Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1d	Het college voert gesprekken met ondernemers om de wensen te inventariseren ten aanzien van een versterkte samenwerking tussen ondernemers. Dit betreft bijvoorbeeld parkmanagement, het instellen van een bedrijveninvesteringzone of het sluiten van een groenconvenant.		
1e	Vanaf 1 mei 2015 is een bedrijfscontactfunctionaris gestart met haar werkzaamheden. Zij zal, gezamenlijk met de ondernemers, het ondernemersloket vorm gaan geven.		
1f	Albrandswaard en andere gemeenten zijn in de grote dynamiek van de regio gebaat bij bovenlokale belangenbehartiging en samenwerking. De organisatie van samenwerkingsverbanden biedt kansen. Albrandswaard zet in op verschillende samenwerkingsverbanden op schaalniveaus die passen bij de onderhavige onderwerpen. De BAR-organisatie betreft met name de gemeentelijke bedrijfsvoering, maar vormt ook een basis voor gezamenlijke strategische inzet en vertegenwoordiging op (sub)regionale agenda's. De organisatie van en deelname aan de Landschapstafel i.o. ten behoeve van (sub)regionaal groenbeheer op IJsselmonde is in voorbereiding. Tot deelname aan de MRDH (Verkeer en Vervoer en Economisch Vestigingsklimaat) is inmiddels besloten; in het kader van deze deelname wordt nu de ondersteuning in BAR-verband gezien.		
1g	Op de verschillende schaalniveaus (rijk, provincie, regio, subregio, gemeente) en werkingsgebieden (haven-industrieelcomplex, agro-food, zorg en welzijn, logistiek e.d.) wordt gezien in hoeverre economisch beleid bestaat of gewenst is, en dit voor Albrandswaard (actueel of in de toekomst) aanleiding vormt voor ontwikkeling van eigen economisch beleid. De eigen toekomstvisie, het economisch perspectief en de MRDH-agenda zijn basisdocumenten.		

Relatie met de Toekomstvisie Albrandswaard 2025

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie					
Lasten	9.176.643	826.098	4.970.214	15.977.323	-11.007.109 N
Baten	-8.607.928	-1.076.859	-5.022.987	-16.323.830	11.300.843 V
Saldo baten en lasten	568.715	-250.761	-52.773	-346.507	293.734 V
Toevoeging reserve	342.494	0	364.078	1.002.188	-638.110 N
Onttrekking reserve	-94.814	0	-244.153	-445.916	201.763 V
Gerealiseerd resultaat	816.395	-250.761	67.152	209.765	-142.613 N

Analyse financiële afwijkingen

Bestemmingsplannen € 68.000 incidenteel

Het budget is door de jaren heen altijd (helemaal) benut. Voor 2015 stond de afronding van de digitalisatie en actualisatie van bestemmingsplannen (verplichting WRO) gepland. Het bestemmingsplan Rhoonse en Carnisse Grienden is echter doorgeschoven naar 2016, zodat de plankosten niet in 2015 ten laste van het budget zijn geboekt. Verder zijn de bestemmingsplannen Johannapolder en Polder Albrandswaard als Projectplannen (Met Grex) ingezet. De reden daarvoor was dat deze projecten meer behelsden dan alleen een actualisatie van een plangebied. In de komende jaren zetten wij dit budget in voor werkzaamheden in het kader van de Omgevingswet.

Wabo vergunningen baten/lasten +/- € 74.000 incidenteel

Er worden (nog) te weinig bouwplannen gerealiseerd als nasleep van de economische mindere tijden. Dit heeft geleid tot:

- minder kosten voor de vergunning verlening (advieskosten welstand e.d.);
- minder legesopbrengsten.

Voor de financiële resultaten 2015 van de grondexploitaties verwijzen wij naar het MPO en de Paragraaf Grondbeleid.

PROGRAMMA 3 – MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING & BUITENRUIMTE

In dit programma staat het menselijk aspect centraal. Zowel op het gebied van zorg, buitenruimte als cultuur wordt het thema 'meedoen werkt' vorm gegeven door gebruik te maken van eigen kracht, vrijwillige inzet en slimme combinaties.

Zorg vindt laagdrempelig en dichtbij plaats. Inwoners, die zorg nodig hebben en thuis (blijven) wonen, krijgen ondersteuning via familie en vrienden, burens, vrijwilligers, verenigingen, buurtgemeenschappen (io) en/of sociale wijkteams. Voor inwoners met een zware zorgbehoefte zijn voldoende verpleeghuisplaatsen beschikbaar.

Kwetsbare groepen zoals gehandicapten, senioren en chronisch zieken ondersteunen we actief. Door de maatschappelijke voorzieningen af te stemmen op hun behoeften en door eventuele belemmeringen weg te nemen.

Onze inwoners, van jong tot oud, maken dagelijks gebruik van de openbare ruimte. De openbare ruimte is een kostbaar bezit. Hier zijn wij trots op en we gaan hier duurzaam en verantwoord mee om. Voor onze inwoners, forenzen, recreanten en bezoekers moet Albrandswaard een plezierige ontmoetingsplek zijn. De identiteit en bereikbaarheid van onze dorpen en wijken willen we versterken. Aanwezige voorzieningen op het gebied van verkeer, vervoer en mobiliteit zijn randvoorwaarden voor een veilige gebruik van de buitenruimte.

Cultuur, zorgvoorzieningen, sport, verenigingsleven en recreatie zijn sterk ontwikkeld en actief. Door meer en meer samen te werken ontstaan kansen die bijdragen aan het versterken van het fundament van de Albrandswaardse gemeenschap. Verenigingen zijn binnen de gemeente ontmoetingsplekken voor iedereen, jong en oud, rijk en arm, valide en mindervalide en sociaal zwakkere mensen. Er is een belangrijke relatie met zorg, fysieke en mentale gezondheid, leren, recreëren en welzijn.

Missie

Gemeente Albrandswaard stimuleert binnen dit programma zelforganisatie, zelfredzaamheid en samenhang, verbindt initiatieven en zoekt naar slimme en flexibele combinaties. Albrandswaard is een gemeente die staat voor haar inwoners en haar inwoners voelen zich gehoord, gezien en gesteund.

3.1 Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?				
Laagdrempelige en kwalitatief goede en betaalbare maatschappelijke ondersteuning dicht bij huis. Verpleeghuisplaatsen in Rhooen en Poortugaal				
Voorzieningen wonen-welzijn-zorg voor mensen met zorgindicatie I t/m VII Voor ieder die het nodig heeft huishoudelijke hulp				
Dagbesteding op basis van welzijn in plaats van zorg				
Wat gaan we doen			Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	In co-creatie met Argos Zorggroep en met andere maatschappelijke partners en/of de RET realiseren van vervoersvoorziening met vrijwillige chauffeurs	2 ^e kwartaal 2015	Een maatschappelijke, algemeen toegankelijke vervoersvoorziening van deur tot deur	€ 10.000
1b	Het leggen van een verbinding tussen Argos Zorggroep, zorgverzekeraars en Woonzorg Nederland om duidelijkheid te verkrijgen over de nieuwbouw van een verzorgingshuis in Rhooen	4 ^e kwartaal 2015 2016/2017)	Externe financiering verpleeghuis Essendael Mensen met een zorgindicatie V en hoger uit Rhooen kunnen na sloop van de Klepperwei in Rhooen gehuisvest blijven	
1c	Onderzoek met SWA en zorgpartners of er naast de MFA locaties in Poortugaal (Brinkhoeve) en Rhooen locaties voor ontmoeten/ maatschappelijke ondersteuning nodig zijn.	2016 2018	Mensen met een zorgindicatie I t/m IV hebben in 2018 in hun woonomgeving toegang tot zorg en welzijnsactiviteiten.	
1d	Pilot van sociale wijkteams door ontwikkelen. Sturen op financiering.	2 ^e kwartaal 2016	80% van de hulpvragen lossen we op met 0 ^e en 1 ^e lijnszorg in de sociale wijkteams	€ 60.000 (in VJN 2015)
1e	Platform BAR-dichtbij uitbouwen en evalueren	4 ^e kwartaal	80% van de hulpvraag lossen we op binnen een algemene voorziening	
1f	Faciliteren van integrale cliëntondersteuning door SWA en stichting MEE.	4 ^e kwartaal	integrale cliëntondersteuning via de sociale wijkteams	
1g	Samenwerken met SWA: Evalueren van kwartiermakerstaak Ontwikkelen van SWA tot strategische kernpartner	4 ^e kwartaal	SWA is kernpartner op het gebied van welzijn voor de gemeente en voor alle organisaties in het maatschappelijk middenveld	
1h	Met partners ontwikkelen van innovatieve combinaties van welzijn en geïndiceerde zorg	2 ^e kwartaal	Inwoners met zzp 1 t/m 4 kunnen met ondersteuning thuis wonen	
1i	Huishoudelijk hulp bereikbaar houden voor inwoners met een minimum inkomen.	4 ^e kwartaal	Een passend minimabeleid.	
1j	Een verbinding leggen tussen de afdeling Toegang	4 ^e kwartaal	25% van de dagbesteding vindt	

Wat willen we bereiken?			
Laagdrempelige en kwalitatief goede en betaalbare maatschappelijke ondersteuning dicht bij huis. Verpleeghuisplaatsen in Rhooen en Poortugaal Voorzieningen wonen-welzijn-zorg voor mensen met zorgindicatie I t/m VII Voor ieder die het nodig heeft huishoudelijke hulp Dagbesteding op basis van welzijn in plaats van zorg			
	(BAR) en de sociale wijkteams van Albrandswaard		plaats binnen een algemene voorziening
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
1a	In 2015 heeft het burgerinitiatief voor het opzetten van een buurtbus met vrijwilligers vorm gekregen. De initiatiefnemer heeft een enthousiaste groep vrijwilligers verzameld, een stichting opgezet en de route voor de buurtbus ingedeeld. De gemeente heeft zich geconcentreerd op het leggen van een verbinding tussen de RET en de initiatiefnemer. Verder heeft de gemeente subsidie aangevraagd bij de vervoersautoriteit van de metropoolregio. De buurtbus is op 7 september 2015 van start gegaan. De subsidie is op 29 september 2015 in principe voor 3 jaar toegekend. Na deze periode moet worden beoordeeld of de buurtbus zelfvoorzienend is geworden. Hiermee is het speerpunt afgehandeld.		
1b	In de eerste helft van 2015 hebben wij het initiatief genomen om in co-creatie met partijen op het gebied van wonen, welzijn en zorg een inhoudelijk programma van eisen op te stellen voor een vernieuwend woonzorgconcept. Dit programma van eisen is op 25 augustus 2015 door ons vastgesteld en op 10 september 2015 door de deelnemende partijen ondertekend. De partijen hebben zich daarmee verbonden aan het realiseren van de uitvoeringsagenda 2015-2019. De uitvoeringsagenda richt zich op voldoende geschikte woningen, kwalitatief goede zorg en ondersteuning en een ontmoetingsplek. In de laatste maanden van 2015 is iets meer duidelijkheid ontstaan over de plannen van Argos Zorggroep ten aanzien van de verbouwing van de Hooge Werf en over de mogelijkheden van een intentieovereenkomst tussen Argos Zorggroep en Woonvisie, gericht op het terrein van de huidige Klepperwei. De deelnemende partijen willen graag dat de gemeente hen in de vervolgfase een platform blijft bieden voor samenwerking in het kader van het realiseren van de uitvoeringsagenda.		
1c	Dit speerpunt is in 2015 betrokken bij het opstellen van een inhoudelijk programma van eisen voor het realiseren van een vernieuwend woonzorgconcept. Dit programma is gericht op inwoners, die met ondersteuning langer thuis moeten blijven wonen en mede daardoor behoefte hebben aan ontmoeting. Op 25 augustus 2015 hebben wij het inhoudelijk programma van eisen vastgesteld. Vervolgens hebben de deelnemende maatschappelijke partijen het programma op 10 september 2015 ondertekend. Daarmee hebben zij zich verbonden aan het realiseren van de uitvoeringsagenda 2015-2019. Het (tijdelijk) open houden van de brasseriefunctie van de 'Klepperwei' en het realiseren van een definitieve ontmoetingsplek maakt onderdeel uit van de uitvoeringsagenda.		
1d	Het jaar 2015 was voor de wijkteams een ontwikkelingsjaar. De teams hebben zich in de eerste helft van 2015 gericht op de samenwerking tussen de partners, die vanuit moederorganisaties aan de teams deelnemen. De coördinator heeft zich allereerst gericht op de faciliteiten, die nodig zijn voor het functioneren van de wijkteams. Daarnaast heeft de coördinator de portefeuillehouder maandelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen, ook op budgettair gebied. De wijkteams hebben in de loop van 2015 steeds meer inzicht gekregen in laagdrempelige vraaggerichte oplossingen, die nodig zijn om de doelstellingen te kunnen halen. In de komende periode richten de wijkteams zich op een betere zichtbaarheid in de wijken. Daarnaast is er aandacht voor de caseload, die op dit moment voor 90% uit ondersteuning van jeugd bestaat en voor 10% uit ondersteuning van volwassenen.		
1e	In 2015 hebben wij ingezet op de borging van de kwaliteit van de huishoudelijke hulp. Naast steekproeven m.b.t. het behaalde resultaat is de klanttevredenheid voortdurend gemonitord. De resultaten hebben geen aanleiding gegeven tot bijsturing. In november 2015 hebben wij de tarieven voor de huishoudelijke hulp in 2016 vastgesteld.		
1f	Het contract met MEE is op 1 januari 2015 ingegaan. Vanaf die datum is een ontwikkeltraject gaan lopen voor cliëntondersteuning aan alle inwoners van Albrandswaard, die dit nodig hebben. Dit traject hangt nauw samen met de ontwikkeling van de wijkteams en wordt voortgezet in 2016. De focus ligt in 2016 op brede bekendheid voor de mogelijkheid van cliëntondersteuning bij de 0e en 1e lijnszorg. In de laatste maanden van 2015 is hiermee al een start gemaakt.		

Wat willen we bereiken?	
Laagdrempelige en kwalitatief goede en betaalbare maatschappelijke ondersteuning dicht bij huis. Verpleeghuisplaatsen in Rhooen en Poortugaal Voorzieningen wonen-welzijn-zorg voor mensen met zorgindicatie I t/m VII Voor ieder die het nodig heeft huishoudelijke hulp Dagbesteding op basis van welzijn in plaats van zorg	
1g	In 2015 heeft SWA zich verder ontwikkeld tot strategische kernpartner van de gemeente op het gebied van welzijn. De kwartiermaker was o.a. betrokken bij het opstellen van een inhoudelijk programma van eisen voor een vernieuwend woonzorgconcept. In de eerste helft van 2015 heeft bij SWA een organisatieonderzoek plaats gevonden om te beoordelen of de organisatie klaar is voor haar rol in de transformatie van de langdurige zorg. Dit heeft er in oktober 2015 toe geleid dat SWA een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten met Kijk op Welzijn uit Barendrecht. SWA blijft wel een zelfstandige stichting, die zich richt op de 'couleure locale' van Albrandswaard.
1h	Het ontwikkelen van welzijnsarrangementen viel in 2015 onder de kwartiermakerstaak van SWA. Dit onderwerp is o.a. betrokken bij het inhoudelijk programma van eisen voor een vernieuwend woonzorgconcept voor inwoners die met ondersteuning langer thuis moeten blijven wonen. U kunt bijvoorbeeld denken aan een goede afstemming van intramurale zorg en extramurale zorg door samenwerking van verschillende partijen. Vanuit de wijkteams werd steeds duidelijker op welk vlak behoefte is aan welzijnsarrangementen. Het ging vooral om schuldhelpmaatjes en 'gewone' maatjes. SWA kon in de 2e helft van het jaar starten met het ontwikkelen van vraaggerichte arrangementen, die moeten leiden tot een verschuiving van zorg naar welzijn.
1i	Het college heeft dit vastgelegd in de beleidsregels bijzondere bijstand. Inwoners die huishoudelijke hulp nodig hebben en een inkomen hebben tot 130% van het bijstandsniveau, komen in aanmerking voor financiële ondersteuning. De uitvoering van deze regeling wordt gemonitord.
1j	In 2015 is een goede samenwerking ontstaan tussen de regisseur van het lokaal zorgnetwerk, Vraagwijzer en de coördinator van de wijkteams. Daarnaast nemen de jongerencoach en de cliëntadviseurs van SWA deel aan de wijkteams. Tot slot is er samenwerking tot stand gekomen met de klantmanagers en met het KCC van de BAR-organisatie. In de loop van 2015 werd binnen de wijkteams steeds duidelijker aan welke laagdrempelige welzijnsarrangementen behoefte bestaat. De behoefte aan laagdrempelige dagbesteding is in de beoordeling meegenomen. In 2016 ligt de focus op een optimale taakafbakening tussen het lokaal zorgnetwerk en de wijkteams.

Kwetsbare groepen

Wat willen we bereiken?			
Een veilige en sociale leefomgeving die kwetsbare groepen weerbaarder maakt.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2a	Met seniorenraad bepalen waar behoeften en knelpunten bestaan in de leefomgeving van senioren	2 ^e kwartaal 2015	Toegankelijke openbare ruimte voor senioren zodat zij zelfstandig gebruik kunnen maken van voor hen noodzakelijke voorzieningen
2b	Inzet kaartenbak bij beheer en onderhoud	2015 en 2016	2 (buurt)projecten waarbij (structureel) mensen met een verminderde loonwaarde en afstand tot de maatschappij worden ingezet
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			

Wat willen we bereiken?			
Een veilige en sociale leefomgeving die kwetsbare groepen weerbaarder maakt.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2a	In het eerste kwartaal van 2015 zijn in overleg met de seniorenraad de doelen bepaald. Een voorstel van de seniorenraad was om ook het gehandicaptenplatform bij dit traject te betrekken. Er is afgesproken om in mei 2015 een inventarisatie van knelpunten in de buitenruimte te houden onder de doelgroep. De uitkomsten van deze inventarisatie zijn in juni aan de werkgroep gepresenteerd. Acties ter verbetering en die gelijk uitgevoerd konden worden zijn direct opgepakt door de vakinhoudelijke afdelingen. Over de opmerkingen en acties die een langere voorbereidingstijd vragen is afgesproken dat er regelmatig afstemming is met de verschillende partijen. Prioriteit lag bij de vraag of er voldoende zitgelegenheden in de gemeente aanwezig zijn. De eerste wijk is inmiddels geïnventariseerd. Door alle betrokken partijen is dit traject als zeer positief ervaren.		
2b	Bij onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte wordt, indien het werk dit toelaat, rekening gehouden met Social Return On Investment (SROI). Hier wordt invulling aangegeven door bij aanbestedingen SROI als gunningscriterium mee te nemen. Op dit moment zijn diverse onderhoudswerkzaamheden op het gebied van Groen en Verhardingen waarbij dit criterium is toegepast waaronder bij de aanbesteding van de bestekken onderhoud openbare ruimte (groen en verharding). Afgelopen jaar zijn daarnaast 2 projecten met werkstagiaires opgestart binnen AW namelijk het opruimen van zwerfafval gemeente breed en het groenonderhoud van de wijk Valkesteyn. Deze wijk wordt in 2015 op groengebied met behulp van werkstagiaires en onder begeleiding van de BAR volledig onderhouden. Hier wordt een leertraject aangeboden om mensen uit de kaartenbak de basis te leren van groot groen onderhoud waarmee ze uit kunnen stromen naar groenbedrijven.		

3.2 Buitenruimte

Duurzaamheid en milieu

Wat willen we bereiken?			
Het verhogen van een duurzame leef- en gedragsstijl bij gemeente, bedrijven, corporaties en burgers. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld. Daarnaast willen we een kwalitatief goede en sociaal veilige openbare ruimte voor onze inwoners.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	Bijdragen aan het Nationaal energieakkoord en regionale Duurzaamheids- en klimaatsagenda door een lokaal uitvoeringsprogramma op te stellen en uit te voeren	Continu	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzaam gebruik gemeentelijke accommodaties en wagenpark; - Duurzame vormen van energiegebruik; - Duurzaam inkoopbeleid; - Duurzaam maatschappelijk ondernemen, w.o. social return of investment.
1b	Uitvoering geven aan de raadsmotie "geen windmolens"	Continu	Geen windmolens binnen de gemeentegrenzen
1c	Faciliteren van elektrisch vervoer door particulieren	2015	Beschikbaarheid van kaders voor het plaatsen van oplaadpunten
1d	Duurzame innovatieve	2017	Een duurzame

Wat willen we bereiken?			
Het verhogen van een duurzame leef- en gedragsstijl bij gemeente, bedrijven, corporaties en burgers. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld. Daarnaast willen we een kwalitatief goede en sociaal veilige openbare ruimte voor onze inwoners.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
		afvalinzameling	
1e	De haalbaarheid toetsen om (in samenwerking met derden) bestaande en nieuwe voorzieningen, zoals geluidschermen, terreinafscheidingen, gevelpanelen van grotere gebouwen, meervoudig te gebruiken zodat deze voorzieningen tevens dienst doen voor energieopwekking, -opslag of opvang van bruikbaar regenwater	4 ^e kwartaal 2016	2 voorbeeldinitiatieven realiseren
			Middelen uit subsidie en bestaande exploitatiebudgetten
1f	Het planmatig vervangen en uitbreiden van de openbare verlichting met duurzame armaturen	2016	Het achterstallig onderhoud is weggewerkt
			Extra kapitaallasten 2015: € 5.000 2016: € 23.000 2017: € 37.000 2018: € 47.000
1g	Actualisatie milieubeleidsplan	2017	Actueel beleid op het gebied van milieu en duurzaamheid
			€ 20.000
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
1a	De Bijdrage aan het Nationaal energie-akkoord is een continu proces. Inmiddels zijn enkele concrete projecten in voorbereiding die deze bijdrage leveren - gezamenlijke inkoop zonnepanelen - aanbrengen zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen - duurzaamheid opgenomen in lokaal inkoopbeleid.		
1b	Binnen de regionale projectgroep windenergie is afgesproken dat verkenningen worden gedaan naar de haalbaarheid van aanvullende locaties. Binnen Albrandswaard zijn in principe 2 locaties (distripark Eemhaven en Polder tussen Rhoon en Poortugaal) genoemd die mogelijk in aanmerking komen. In de komende tijd zal de voortgang binnen de projectgroep gevolgd worden en zodra meer informatie beschikbaar komt wordt de gemeenteraad geïnformeerd. De raad is middels een raadsinformatiebrief reeds geïnformeerd.		
1c	In 2015 zijn de voorbereidingen gestart i.v.m. uitvoering van de raadsmotie "beleid oplaadpalen".		
1d	In samenwerking met de NV BAR Afvalbeheer zal in 2016 verder toegewerkt worden na 75% afvalscheiding. Andere duurzame en innovatieve vormen van afvalinzameling worden in 2016 bekeken en in 2017 verder uitgewerkt tot een concreet voorstel.		
1e	12 mei 2015 is in het college een voorstel besproken over het aanbrengen van zonnepanelen op diverse gemeentelijke gebouwen. De haalbaarheid zal verder getoetst gaan worden in 2016.		
1f	In 2015 is een aantal masten vervangen in de straten Willem Alexanderlaan, Schutskooistraat (LED), Repelstraat (LED), Ouwelandsestraat, Kleidijk (LED), Kerkachterweg (LED), Irenestraat (LED), Achterweg. De komende 2 jaar zal extra tijd en het beschikbare geld geïnvesteerd worden om de openbare verlichting te verduurzamen.		
1g	Actualisatie van het beleidsplan zal volgens planning in 2017 plaatsvinden.		

Openbare ruimte

Wat willen we bereiken?				
Wij willen een schoon, heel en veilige openbare ruimte waarin:				
<ul style="list-style-type: none"> - Integraal beheer en onderhoud conform planning rekening houdend met inzet van lokale ondernemers - Vergroten verantwoordelijkheid inwoners bij beheer openbare ruimte - Sociaal veilige straten, pleinen en (fiets-)paden - Wijk- en resultaatgericht werken - Grotere verkeersveiligheid 				
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015	
2a	Zorgen voor duidelijke kaders rond zelfbeheer	4 ^e kwartaal 2015 4e kwartaal 2014	Een hogere kwaliteit openbare ruimte door inzet inwoners (Lemonresultaat + 0,1) Keuzenota rond zelfbeheer	€ 13.000
2b	Evaluëren pilot buurtnetwerk Rhooon-Noord en mogelijkheden verkennen naar uitbreiding	1 ^e kwartaal 2015 2 ^e kwartaal 2016	Een sterk buurtnetwerk Rhooon-Noord Een tweede werkend buurtnetwerk	
2c	Opstellen wijkontwikkelplan Portland Op basis van ervaringen in Portland behoefte verkennen voor wijkontwikkelplannen in Poortugaal en Rhooon	1 ^e kwartaal 2015 1 ^e kwartaal 2017	Inzicht in de opgaves per wijk	
2d	Werken aan de verkeersveiligheid door: - inventariseren huidige verkeersborden bestand - Onderzoek naar verbetering verkeersveiligheid rond scholen - Uitvoeren GVVP - Met o.a. politie een plan van aanpak opstellen om positief verkeersgedrag te stimuleren	2 ^e kwartaal 2017 4 ^e kwartaal 2016 Continu 4 ^e kwartaal 2015 2 ^e kwartaal 2016	Vergroten (verkeers) veiligheidsgevoel LEMON + 0,1	€ 10.000 € 10.000
2e	Onderhoud wordt uitgevoerd conform beheerprogramma's. Bij de reconstructies wordt rekening gehouden met GVVP, GRP en wensen van bewoners	Continu	De geplande reconstructies zijn in hetzelfde jaar voor 70% gerealiseerd	
2f	Vervolg Aanpak Huishoudelijke Afvalinzameling (zie overdrachtsdocument)	4 ^e kwartaal 2014	Een definitief duurzaam en doelmatig scenario voor de huishoudelijke afvalinzameling	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				

Wat willen we bereiken?			
<p>Wij willen een schoon, heel en veilige openbare ruimte waarin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integraal beheer en onderhoud conform planning rekening houdend met inzet van lokale ondernemers - Vergroten verantwoordelijkheid inwoners bij beheer openbare ruimte - Sociaal veilige straten, pleinen en (fiets-)paden - Wijk- en resultaatsgericht werken - Grotere verkeersveiligheid 			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2a	In 2015 zijn ervaringen met zelfbeheer van andere gemeenten geïnventariseerd om beter inzicht te krijgen in benodigde inzet qua capaciteit en financiën. Vanwege beperkte capaciteit wordt op dit moment nog niet actief ingezet op zelfbeheer buiten. Alleen bewoners die zich melden bij de gemeente om zelf groen te gaan beheren worden geholpen en bij groenrenovatieprojecten wordt actief aandacht besteed tijdens bewonersavonden aan zelfbeheer.		
2b	In februari 2015 zijn nu twee evaluaties georganiseerd. Eén intern en één met de partners van het Buurt netwerk aanwezig waren. De evaluatiepunten zijn opgenomen in een evaluatie notitie. Belangrijkste uitkomst van de evaluatie geeft aan dat een buurt netwerk vanuit de buurt zelf moet ontstaan. Alleen op die manier blijft er voldoende draagvlak voor deze vorm van een organisatie binnen een buurt. De ambitie voor een tweede werkend BNW binnen de gemeente wordt door de uitkomst van de evaluatie bijgesteld. Met het wijkforum Plan Landweg en Buurt-bestuurt Poortugaal –zuid zijn verkennende gespreken geweest tot vorming van een tweede buurt netwerk. Beide partijen hebben aangegeven de gedachte van een netwerk interessant te vinden. Zij hebben echter de voorkeur uitgesproken om voorlopig zelfstandig te blijven functioneren.		
2c	Op 19 maart 2015 is er een bewonersavond georganiseerd waar de inwoners van Portland zijn geïnformeerd over de resultaten van het vastgesteld WOP. Tijdens deze avond zijn inwoners geënthousiasmeerd om zich in te schrijven voor verschillende werkgroepen. Na de bewonersavond zijn de verschillende werkgroepen (buurt-bestuurt, wonen, jeugd en jongeren) bij elkaar geweest. Door de beperkte hoeveelheid deelnemers van de werkgroepen is in overleg besloten dat de verschillende werkgroepen aan zouden sluiten bij het Buurt Bestuurt Comité Portland. Vanuit de ervaringen en na evaluatie met de betrokken partners is gebleken dat er geen draagvlak is voor een WOP voor Rhoon en Poortugaal. Voorstel is om in de toekomst aan de hand van projecten (b.v. groen renovaties) per wijk/buurt te inventariseren welke knelpunten, behoeften en ideeën er zijn.		
2d	Met de bewoners van de Tijsjesdijk, de onderdijkers en een deel van de Vogelbuurt zijn in maart en april bewonersavonden geweest om in gezamenlijkheid een nieuw inrichtingsplan op te stellen. Vanuit alle ideeën zijn 2 scenario's uitgewerkt (doorgaand verkeer ontmoedigen of verkeer weren) die tijdens een bewonersavond op 25 juni zijn voorgelegd aan de bewoners. +/- 65 Bewoners hebben naar de plannen gekeken en hun mening gegeven op de plannen. Het advies zal nu verder worden uitgewerkt en aan het college worden voorgelegd. Uitwerking past binnen het GVVP. In het optimaliseren en verkeersveilig maken van fietsroutes zijn de onderstaande 2 projecten in 2015 gerealiseerd. Deze projecten zijn uitgevoerd en meegenomen in geplande reconstructies. <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg fietsstroken, versmalling en verkeersplateau op de Werkersdijk • Aanpassen verkeerssituatie ter hoogte van het kruispunt Kerkstraat-Beatrixstraat: verbreden fietsstrook, aanpassen inritconstructie, realiseren fietsdoorsteek Het afgelopen jaar is er met de Don Bosco school een pilot gestart: Project Veilige schoolomgeving. Doel is om de verkeersveiligheid rondom de school te verbeteren. De pilot beslaat maatregelen, enerzijds uitvoeringsmaatregelen, anderzijds gedrag veranderen, om kinderen veilig op locatie te krijgen. De maatregelen zijn omgezet in een integraal maatregelenpakket. Dit pakket is door de Don Boscoschool in november 2015 voorgelegd aan de ouders en belanghebbende via een inloophmoment(en) om de draagvlak te peilen		

Wat willen we bereiken?			
<p>Wij willen een schoon, heel en veilige openbare ruimte waarin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integraal beheer en onderhoud conform planning rekening houdend met inzet van lokale ondernemers - Vergroten verantwoordelijkheid inwoners bij beheer openbare ruimte - Sociaal veilige straten, pleinen en (fiets-)paden - Wijk- en resultaatsgericht werken - Grotere verkeersveiligheid 			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2e	<p>In 2015 zijn de volgende projecten al afgerond en opgeleverd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stationsstraat • Rhooon Zuid fase 2 • Schutskooiwijk fase 1 <p>Bij alle projecten wordt rekening gehouden met het vastgestelde GRP en GVVP. De hierin vastgestelde uitvoeringswerkzaamheden worden in de reconstructie meegenomen. Bij alle projecten is daarnaast waar nodig het openbaar groen opgeknapt, openbare verlichting vervangen en eventueel speellocaties opgeknapt.</p> <p>In 2015 is ook in samenspraak met bewoners en woonvisie het openbaar groen in de wijk Ghijseland gerenoveerd. Als nieuw groenrenovatieproject is eind 2015 begonnen met bewonersavonden om het groen in de wijk Rhooon Noord te verbeteren. Start uitvoering staat gepland voor februari 2016.</p>		
2f	<p>De vervolgaanpak is in de vorm van een concreet voorstel aangeboden aan college en raad. Inmiddels is het voorstel aangenomen door de raad.</p>		

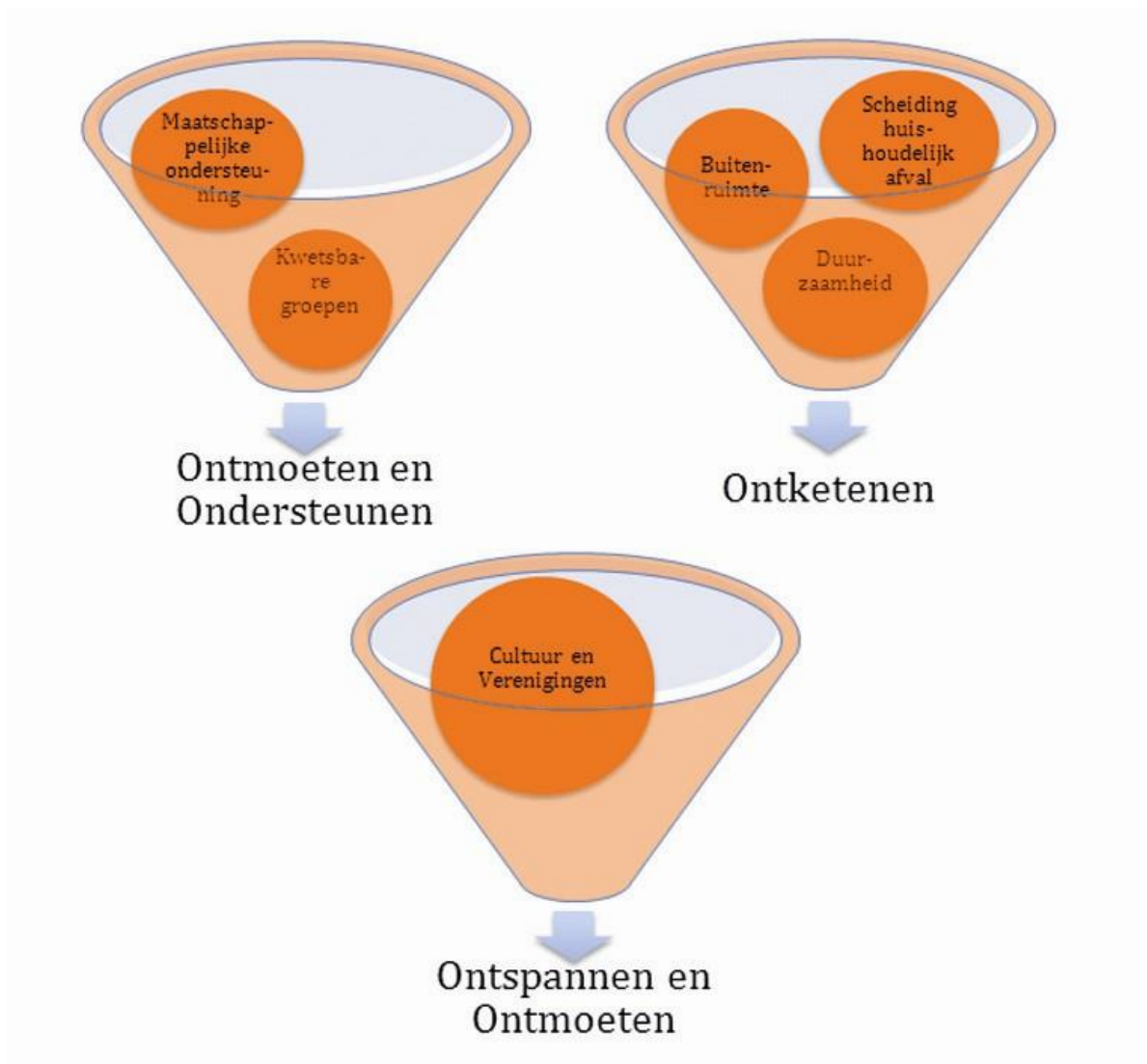
3.3 Cultuur

Cultuur

Wat willen we bereiken?			
<p>Het versterken en vergroten van de maatschappelijke functie van cultuur (sport) Een centrale functie van cultuur voor de Albrandswaardse samenleving</p> <p>Het behoud van gebouwen, dorpsgezichten en landschapselementen met een cultuurhistorische waarde</p> <p>Cultuur en sport en de drie decentralisaties worden in samenhang gezien.</p>			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	2015	Verenigingen in Albrandswaard weten vanaf 2015 waar zij terecht kunnen met signalen voor de zaken die in de decentralisaties spelen (jeugdhulp, armoede, eenzaamheid, zorg)	
1b	2017	Het verschil in ondersteuning tussen culturele- en Sportverenigingen kleiner maken	€ 20.000 extra subsidie voor kunst- en cultuur in 2015 en 2016
1c	1 ^e kwartaal 2016	Doelmatige en doelgerichte subsidieverlening aan maatschappelijk middenveld	

Wat willen we bereiken?			
Het versterken en vergroten van de maatschappelijke functie van cultuur (sport) Een centrale functie van cultuur voor de Albrandswaardse samenleving			
Het behoud van gebouwen, dorpsgezichten en landschapselementen met een cultuurhistorische waarde			
Cultuur en sport en de drie decentralisaties worden in samenhang gezien.			
	instellingen onderling mogelijk zijn		
1d	Verenigingen/projectverbanden organiseren activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn (bv Albrandswaardtoernooi, cultuurdag, Polderdag Griendpop etc.)	4 ^e kwartaal 2016	Er worden twee nieuwe openbare evenementen georganiseerd door het verenigingsleven of in projectverband
1e	Particuliere initiatieven tot het behoud van cultureel erfgoed faciliteren zoals: Boerderij Verhoeff Toevoegen historische info	Continu	Behoud en herstel van de cultuurhistorische kwaliteit binnen de gemeente
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
1a/b/c	In 2015 is het niet gelukt de wijkteams en de verenigingen bij elkaar te brengen en de verschillen in ondersteuning tussen culturele en sportverenigingen te verkleinen. Wel zijn er op incidentele basis verbindingen gelegd. Deze speerpunten lopen door in 2016.		
1d	Het Oranjecomité heeft aangegeven dat het stopt met de organisatie van de activiteiten op koningsdag. De organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren van activiteiten. De gemeente faciliteert.		
1e	Boerderij Verhoeff doorloopt de vergunningsaanvraag en er wordt momenteel door de initiatiefnemers afstemming gezocht met de Rijksdienst vanwege het cultuurhistorisch karakter en de gewenste bouwplannen. De gemeente is niet direct betrokken bij het proces en wacht af totdat de initiatiefnemers met een omgevingsvergunning komen.		

Relatie met de Toekomstvisie Albrandswaard 2025

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte					
Lasten	8.940.968	8.128.557	9.053.211	8.547.817	505.394 V
Baten	-6.186.405	-5.917.939	-6.452.116	-5.820.381	-631.735 N
Saldo baten en lasten	2.754.563	2.210.618	2.601.095	2.727.436	-126.341 N
Toevoeging reserve	65.220	1.102.464	12.177	56.070	-43.893 N
Onttrekking reserve	-170.538	-504.836	-202.577	-204.110	1.533 V
Gerealiseerd resultaat	2.649.245	2.808.246	2.410.695	2.579.396	-168.701 N

Analyse financiële afwijkingen

Dagelijks onderhoud wegen +/- € 35.000 incidenteel

Naast geplande werkzaamheden is in 2015 meer geld uitgegeven aan onvoorziene werkzaamheden. De betreffende werkzaamheden dienden uitgevoerd te worden vanwege (potentieel) gevaarlijk situaties in de buitenruimte voor bewoners of vanwege grote overlast situaties. Werkzaamheden bestonden o.a.

uit het herstellen van asfaltschades, verhelpen wateroverlast, herstellen schades aan verharding veroorzaakt door derden en het herstellen van verzakkingen die niet tijdens inspecties naar voren zijn gekomen of later zijn ontstaan.

Openbare verlichting -/- € 28.000 incidenteel

Vanwege doorlopende problemen met de openbare verlichting in Albrandswaard is opdracht gegeven voor uitvoer van een extra schouwronde door Citytec. Deze is gemeente breed uitgevoerd. De extra schouwronde heeft geleid tot extra reparaties die niet waren begroot binnen de exploitatiebegroting en heeft geleid tot overschrijding van het budget.

Kabels en leidingen € 58.000 incidenteel

De onderschrijding is te verklaren door hogere degeneratie inkomsten Wegen. In 2015 is in Albrandswaard meerdere kilometers gietijzeren gasleiding vervangen. Hierdoor zijn de inkomsten van de degeneratie éénmalig hoger dan begroot.

Culturele vorming € 26.000 incidenteel

In 2015 is geen subsidieaanvraag op het gebied van cultuur ontvangen.

Openbaar groen planmatig € 45.000 incidenteel

Vanwege de door de raad ingestelde uitgavenstop zijn in 2015 werkzaamheden die door externe bedrijven uitgevoerd moesten worden niet uitgevoerd. Na opheffing van de uitgavenstop was er geen mogelijkheid meer om de werkzaamheden in uitvoer te brengen omdat er geen partijen meer waren die de werkzaamheden in de korte termijn nog konden oppakken. Betreffende onderhoudswerkzaamheden dienen nog wel uitgevoerd te worden en zullen in 2016 worden opgepakt. Het risico bestaat dat dit in 2016 kan leiden tot overschrijding van het exploitatiebudget.

Milieuparken -/- € 34.000 waarvan € 22.000 structureel en € 12.000 incidenteel

Het onderhoud aan de ondergrondse containers in de milieuparken heeft een overschrijding van € 24.000,-. Hiervan is €12.000,- een structurele overschrijding omdat het aantal ondergrondse containers in de gemeente is toegenomen. Hierdoor zijn de onderhouds- en inspectiekosten toegenomen. Het resterende bedrag is ontstaan door wateroverlast in textielcontainers en een toename van storingen bij plastic containers wat heeft geleid tot incidentele hogere onderhoudskosten. Door de invoering van de gezamenlijke inzameling van metalen- en drankenverpakking zijn de inzamelkosten met € 10.000,- per jaar omhoog gegaan omdat een aantal containers vaker geleegd moeten worden.

Afval aanbiedstation -/- € 26.000 incidenteel

Er is minder metaal ingezameld dan voorgaande jaren waardoor minder inkomsten binnen zijn gekomen. Daarnaast moesten in opdracht van de DCMR herstelwerkzaamheden uitgevoerd worden aan de vloestofdichte vloer op het afval aanbiedstation. Deze kosten waren niet begroot en hebben mede geleid tot een overschrijding van de begroting.

Afgelopen jaar is ook de afvalstoffenbelasting ingevoerd waarbij de gemeente extra moet betalen voor de verbranding van afval. De kosten zijn hierdoor gestegen.

Riolering planmatig onderhoud € 565.000 incidenteel

Het voordeel kan als volgt worden verklaard.

Omdat in BAR-verband zoveel mogelijk in eigen beheer is georganiseerd, heeft geen inhuur van derden plaatsgevonden. De aanbesteding in BAR-verband van het bestek reiniging en inspectie heeft tot een aanbestedingsvoordeel geleid. Er is compensatie ontvangen voor in 2013 gemaakte kosten voor een persleidingbreuk in Rotterdam die niet is geraamd. Door de lagere uitgaven is de compensabele BTW

ook lager dan geraamd. Het saldo van 2015 moet in de spaarvoorziening riolering gestort worden (gesloten systeem).

Overige gemalen € 169.000 structureel/incidenteel

Het voordeel kan worden verklaard door te hoge ramingen, b.v. vergoeding aan Barendrecht voor het gemaal in Portland en reparaties. Ook is minder uitgevoerd als gevolg van de uitgavenstop. Het saldo van 2015 moet in de spaarvoorziening riolering gestort worden (gesloten systeem).

Begraafplaatsen Albrandswaard +/- € 26.000 incidenteel

Binnen de begroting is een deel van het budget gereserveerd om onvoorziene kosten en uitgaven op te vangen en uitvoering te geven aan bestuurs-/bewonersverzoeken. Afgelopen jaar zijn deze uitgaven niet nodig geweest of opgevangen binnen de begroting. Daarnaast is er door een efficiëntere werkwijze en inzet van collega's uit de BAR minder inhuur nodig geweest voor het onderhoud van de begraafplaats. Hierdoor is € 34.000 aan kosten bespaard.

Er is een achterstand ontstaan bij de inning van de begraafplaatsrechten waardoor niet alle inkomsten op tijd binnen zijn voor de afsluiting van 2015. Dit betreft een bedrag van +/- € 30.000. Betreffende bedragen zullen in 2016 alsnog geïnd worden. Daarnaast zijn de baten te hoog geraamd. Door afname van begrafenissen op beide begraafplaatsen dalen de inkomsten. De inkomsten zijn in de voorjaarsnota 2016 daarom structureel naar beneden bijgesteld.

Wijkbeheer € 39.000 incidenteel

Het budget Wijkbeheer Albrandswaard wordt o.a. ingezet om initiatieven van inwoners te ondersteunen en uit te voeren. Afgelopen twee jaar hebben we verschillende initiatieven zelf ondersteund en uitgevoerd waardoor kosten voor externe ondersteuning niet nodig was. Hierdoor ontstond de afgelopen twee jaar een overschrijding van dit budget en is het budget ook al structureel verlaagd.

PROGRAMMA 4 – PARTICIPATIE, FINANCIËN & SPORT

In dit programma gaat het om zelfstandigheid, zelfredzaamheid, ruimte voor maatwerk en laagdrempelige inzet van mensen en middelen zodat iedereen, met (vangnet) of zonder hulp, een bijdrage kan leveren aan de Albrandswaardse gemeenschap. Door het faciliteren van Ontmoeten, Ondernemen, Ontplooiën en Ontketenen wordt de koers van “zorgen voor” naar “zorgen dat” uitgezet. Dat doen we samen!

De financiële positie en P&C cyclus staan in dit programma centraal. De begroting brengt de politieke speerpunten in beeld en verschaft inzicht in inkomsten- en uitgavenstromen. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van het gevoerde beleid en financiële ontwikkelingen. Sportverenigingen zijn binnen de gemeente ontmoetingsplekken voor iedereen, jong en oud, rijk en arm, valide en mindervalide en sociaal zwakkere mensen. Het verenigingsleven is sterk ontwikkeld en actief. Door meer en meer samen te werken, gebruik te maken van eigen kracht en slimme combinaties blijven kansen ontstaan. Er is een belangrijke relatie met zorg en welzijn, fysieke en mentale gezondheid, leren, recreëren en ontspannen. Sport bindt en verbindt onze inwoners met elkaar! Zo kan iedere burger, samen met ons, bijdragen aan het versterken van het fundament van de Albrandswaardse gemeenschap.

4.1 Participatiewet

Missie

De gemeente Albrandswaard stimuleert iedereen om een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving.

Decentralisatie Participatiewet

Wat willen we bereiken?				
Het verhogen van de participatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Inwoners worden actief geïnformeerd over de gevolgen van de Participatiewet.				
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015	
1a	Opzetten leerwerkbedrijf (LWB) voor 3 primaire doelgroepen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mensen met een WWB uitkering 2. Mensen met een WSW uitkering 3. Bijzondere doelgroepen (zoals jongeren zonder startkwalificatie en cliënten van zorginstellingen) 	Start per 1/1/2015	Kleiner cliëntenbestand van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (verdienvermogen minder dan 80%)	
1b	Leerwerkbedrijf met Antes	Continu	Kleiner cliëntenbestand	
1c	Werkgeversservicepunt gericht op de werkgevers in de BAR gemeenten, met een nauwe samenwerking met het regionale werkgeversservicepunt Rijnmond Realiseren van de garantiebannen van het Rijk	1 ^e kwartaal 2015	Bij elkaar brengen vraag en aanbod en leveren van ondersteunende diensten aan werkgevers Voldoen aan quotumregeling	
1d	Stimuleren van lokale bedrijven, adviesraden, instellingen, verenigingen, kerken etc. om (extra) werkervaringsplekken te realiseren	Continu	Realiseren 10 stage-/werkervaringsplekken bij lokale verenigingen en instellingen in 2015	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a/b	Doel is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vaardigheden bij te brengen om zodoende uiteindelijk tot betaald werk te komen. Voor de cliënten waarbij dit niet haalbaar is wordt gezocht naar beschermt werk. Antes en Opnieuw & Co onderzoeken de mogelijkheden van een samenwerking waarbij mensen met afstand tot de arbeidsmarkt ervaring opdoen bij Opnieuw & Co. op dit moment is er nog geen oplossing voor een passende "winkel"locatie. Er worden structureel mensen in een Leer-werk traject ondergebracht bij Beheer en Onderhoud. Met Antes/Delta zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning van de begeleiders van deze mensen als er sprake is van psychische problemen. In december 2015 zijn alle uitkeringsgerechtigden uit Albrandswaard opgeroepen voor een loonwaarde meting. Hiermee is inzicht in de mogelijkheden voor werk. Vanuit het project 'Impuls werk' wordt getracht de mensen z.s.m. aan passend werk of een andere maatschappelijke invulling te helpen.			
1c	Het werkgeversservice punt Rijnmond en het BAR werkgeversservicepunt vullen elkaar aan. Doel is om zoveel mogelijk mensen naar betaald werk te leiden door zowel lokaal als regionaal bij en met ondernemers de mogelijkheden te bespreken en in te vullen. Over de instrumenten zijn regionaal afspraken gemaakt om zodoende duidelijkheid te scheppen voor iedere werkgever in de regio. Het speerpunt kan afgerond worden, maar het is een continu proces om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een zinvolle tijdsbesteding te helpen waarbij betaald werk het uitgangspunt blijft.			

Wat willen we bereiken?			
Het verhogen van de participatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Inwoners worden actief geïnformeerd over de gevolgen van de Participatiewet.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1d	De geplande werkfair is helaas niet doorgegaan door te weinig interesse vanuit de bedrijven. De regisseur werk en de bedrijfscontactfunctionaris bezoeken regelmatig bedrijven waarbij bekeken wordt of een match te maken is tussen een werkzoekende en het bedrijf. Vanuit het project Impuls Werk is hier eind 2015 een flinke inzet op gedaan. Met SWA zijn verkennende gesprekken gevoerd om mensen vanuit de participatiewet vrijwilligerswerk te laten doen. Uitgangspunt is dat dit zowel voor de SWA als de "vrijwilliger" passend moet zijn. Doel is om dichterbij betaald werk te komen en/of een zinvolle tijdsbesteding te hebben.		

4.2 Financiën

Missie

Een evenwichtige planning & controlcyclus is de basis van een betrouwbaar gemeentelijk (financieel) beleid. Een meerjarig sluitende begroting is het uitgangspunt van dit collegeprogramma bij het behandelen van iedere begroting waarbij het streven is de gemeentelijke belastingen voor onze inwoners zo laag mogelijk te houden en te gebruiken voor het doel waarvoor ze worden geheven.

Financieel beleid en risicobeheersing

Wat willen we bereiken?			
Een integrale en effectieve benadering van control en consolideren van onze financiële positie waarbij het verlagen van de belastendruk voor inwoners en ondernemers het uitgangspunt is.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	Actualiseren van de uitvoeringsprogramma "verkoop vaste activa"	1 ^e kwartaal 2015	Een realistisch beeld van de mogelijkheden van de te verkopen vaste activa
1b	Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma "verkoop vaste activa"	4 ^e kwartaal 2017	Vanaf 2015 structureel € 150.000,- aan opbrengsten
1c	Verhuren van de vrijkomende ruimten van het pand Hofhoek 5.	4 ^e kwartaal 2015	Reductie van de huisvestingskosten met € 172.000,- vanaf 2015
1d	Weerstandvermogen minimaal op voldoende houden	Continu	Weerstandscategorie "voldoende" met een bijbehorende ratio van 1,0 -1,5 in 2015 en verdere jaren
1e	Beheersing van de schuldenpositie (inclusief de gevolgen van de decentralisaties)	Continu	Ratio's en streefwaarden benoemen in 2015
1f	Het monitoren en bijsturen van budget en beleid met kort cyclische instrumenten	Continu	Meerjarig sluitende begroting

Wat willen we bereiken?				
Een integrale en effectieve benadering van control en consolideren van onze financiële positie waarbij het verlagen van de belastendruk voor inwoners en ondernemers het uitgangspunt is.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1g	Herijken/ontvlechten van Albrandswaardse/BAR risico's	3 ^e kwartaal 2015	<ul style="list-style-type: none"> - Een evenwichtige risico-inschatting waarbij dubbeling en overlapping van benoemde risico's wordt vermeden - De benodigde weerstand-capaciteit niet onnodig wordt verhoogd - Er een integrale sturing op voorkoming van risico's tot stand komt binnen de gehele (BAR) organisatie 	
1h	Integrale Interne Controle (IC) binnen de gehele BAR-organisatie	2 ^e kwartaal 2017	Een integraal programma van interne controle (rechtmatigheid en audits (doelmatigheid)) voor de 3 colleges en raden samen	
1i	(Breed) onderzoek doen naar verlaging van de gemeentelijke belastingen (bijv. de afvalstoffenheffing en OZB) door o.a. verlaging van de reservepositie binnen de verschillende begrotingsonderdelen	1 ^e kwartaal 2015	Verlaging van belastingtarieven voor inwoners en ondernemers m.i.v. 2016 (verlaging is ten opzichte van de in de begroting 2014 genoemde parameters voor gemeentelijke heffingen	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	Het college heeft op 17 maart 2015 de geactualiseerde lijst "vaste Activa" vastgesteld. Deze is middels een raadsinformatiebrief eind maart naar de gemeenteraad verzonden.			
1b	Nu het geactualiseerde uitvoeringsprogramma "verkoop vaste activa" is vastgesteld is gestart met de analyse van de lijst om te komen tot een reële opgave van de te verkopen activa. De analyse om te komen tot een voorstel tot mogelijke verkoop is complex en vergt meer tijd dan verwacht.			
1c	Het niet volledig realiseren van deze ombuiging leidt tot een hogere bijdrage aan de BAR-organisatie voor de huisvestingskosten.			
1d	De ratio benodigd weerstandsvermogen/beschikbare weerstandvermogen is in 2015 net boven de normdoelstelling van 2,0 gebleven. In de opgestelde begroting 2016 staan geen grote uitnames uit de Algemene Reserve gepland, waardoor tussentijdse raadsbesluiten hierop de grootste invloed zullen gaan hebben. De resultaten van het grondbedrijf die middels het MPO worden gerapporteerd staan nog steeds onder druk en zullen de komende jaren van grote invloed zijn op ons weerstandsvermogen.			

Wat willen we bereiken?			
Een integrale en effectieve benadering van control en consolideren van onze financiële positie waarbij het verlagen van de belastendruk voor inwoners en ondernemers het uitgangspunt is.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1e	Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is gewijzigd. Een van de wijzigingen heeft betrekking op kengetallen die iets zeggen over de financiële positie van de gemeente. In de begroting 2016 zijn in de paragraaf Weerstandsvermogen nieuwe verplichte financiële kengetallen opgenomen. Deze zullen verder uitgewerkt en verbeterd moeten worden. Ook zullen aan deze kengetallen nog een normeringen toegekend moeten worden.		
1f	Bij de deelname aan de GR BAR-organisatie zijn ook onze budgetten en beleidskaders deels uitbesteed/gemandateerd. Om goed te kunnen monitoren of onze doelstellingen behaald worden met de beschikbare middelen en binnen afgesproken termijnen, worden kortcyclische instrumenten ontwikkeld. De regisseurs beschikken over een dashboard welke monitoring en sturing op toegespitste beleidsvelden mogelijk maakt en die wekelijks wordt ge-updated/geactualiseerd. Omdat dit een continue proces blijft, is er geen einddatum gegeven. We streven ook naar een doorlopende uitbreiding en verbetering van de informatie die past bij de vele veranderingen in externe factoren en gemaakte keuzes.		
1g	Door de deelname aan de GR BAR-organisatie zijn ook onze risico's aan extra veranderingen onderhevig. We zijn in 2015 met de drie gemeenten druk bezig geweest het automatiseringsmodel aan te passen om een evenwichtige risico-inschatting per gemeente te kunnen blijven maken, waarbij overlapping van huidige benoemde risico's wordt vermeden. Hiermee krijgen we ook een integrale sturing op voorkoming van risico's en beter inzicht in bijvoorbeeld de risico's rondom de 3 decentralisaties (Sociaal domein) en voorkomen we tevens dat onze benodigde weerstandcapaciteit onnodig wordt verhoogd. De uitvoering en sturing hierop ligt binnen de afdeling concerncontrol. De implementatie is bijna afgerond; dit is en blijft een continu proces.		
1h	We zijn bezig met een integraal programma van interne controle (rechtmatigheid en audits doelmatigheid) voor de drie colleges en raden samen. Dit heeft in maart 2015 vorm gekregen in een integraal controleplan welke tot stand komt na inventarisaties van wensen van de drie colleges. Afstemming tussen dit BAR-controleplan en het controleplan van de rekenkamer kan hierdoor plaats vinden. In mei hebben wij u het controleplan 2015 aangeboden via de auditcommissie. In 2016 gaan we uiteraard hier mee door (continue proces) en hanteren we een verbeterde planning en structuur.		
1i	De maximering van de hondenbelasting is verwerkt in de primitieve begroting 2016. vastgelegd. In 2016 zal bekeken worden of er voor volledige afschaffing voldoende financiële ruimte is. Bij de vaststelling van de begroting 2016 is een motie ingediend om de afvalstoffenheffing te verlagen. Eind 2015 is een voorstel aan raad voorgelegd de afvalstoffenheffing eerst middels een eenmalige korting te verlagen.		

4.3 Sport

Missie

Gemeente Albrandswaard stimuleert zelforganisatie, zelfredzaamheid en samenhang, verbindt initiatieven en faciliteert in het maken van slimme en flexibele combinaties. Iedereen wordt gestimuleerd om een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving. Albrandswaard is een sportieve en culturele gemeente die staat voor haar inwoners en haar inwoners voelen zich gehoord, gezien en gesteund.

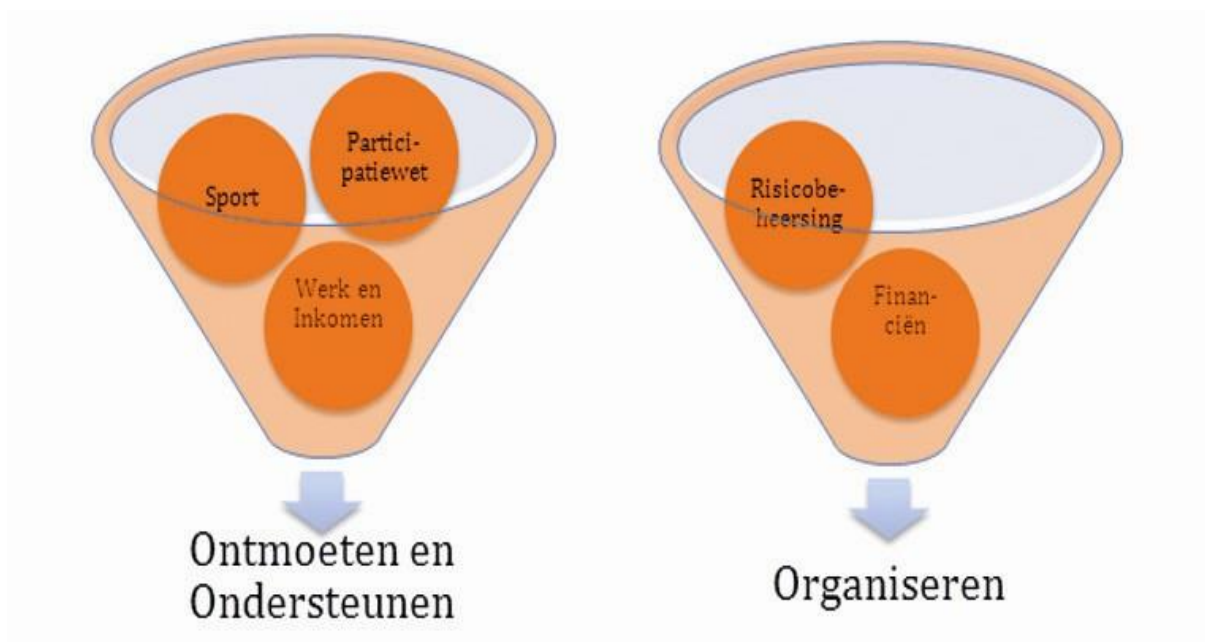
Sportverenigingen zijn binnen de gemeente ontmoetingsplekken voor iedereen, jong en oud, rijk en arm, valide en mindervalide en sociaal zwakkere mensen. Het verenigingsleven is sterk ontwikkeld en actief. Door meer en meer samen te werken, gebruik te maken van eigen kracht en slimme combinaties blijven kansen ontstaan. Er is een belangrijke relatie met zorg en welzijn, fysieke en mentale gezondheid, leren, recreëren en ontspannen. Sport bindt en verbindt onze inwoners met elkaar!

Sport

Wat willen we bereiken?				
Het versterken en vergroten van de maatschappelijke functie van sport (en cultuur) waarbij onze verenigingen beschikken over toekomstbestendige accommodaties. Sport en cultuur en de drie decentralisaties worden in samenhang gezien.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	In co-creatie onderzoeken we de mogelijkheden om verenigingen tot partner in maatschappelijke vraagstukken te maken	Continu	Alle verenigingen in Albrandswaard zijn zich bewust van hun maatschappelijke functie en zijn betrokken bij maatschappelijke ontwikkelingen bij welzijn en zorg	Reeds in begroting verwerkt
1b	Uniforme ondersteuning aan verenigingen	Continu	Evenredige aandacht voor sport en cultuur	
1c	Onderzoeken of verenigingsondersteuning extern kan worden belegd en welke verbindingen tussen verenigingen, maatschappelijke- en commerciële instellingen onderling mogelijk zijn	1e kwartaal 2016	Doelmatige en doelgerichte subsidieverlening aan verenigingen	
1d	Herzien van de Sportnota Albrandswaard incl. uitvoeringsagenda	2 ^e kwartaal 2015	Een actuele sportnota	
1e	In co-creatie ontwikkelen van een Toekomstvisie voor sportpark De Omloop	4 ^e kwartaal 2014	Een gedragen toekomstbestendige visie voor sportpark De Omloop	
1f	Realiseren van een multifunctionele accommodatie in het centrum van Poortugaal (Brinkhoeve)	2016	Eén sportvloer als onderdeel van een multifunctionele accommodatie	Vorbereidingskrediet
1g	Realiseren van een multifunctionele accommodatie in of nabij het centrum van Rhoon	2016-2020	Eén sportvloer als onderdeel van een multifunctionele accommodatie in	Vorbereidingskrediet
1h	Realiseren van een sportcluster op het sportpark Albrandswaard	2016	Drie sportvloeren en verplaatsing van de korfbalvelden, zo mogelijk aangevuld met een commerciële functie	Vorbereidingskrediet
1i	Onderzoek en een raadsvoorstel over de haalbaarheid van een binnenzwembadvoorziening als onderdeel van het sportcluster polder Albrandswaard.	4 ^e kwartaal 2014 (realisatie voor 30 juni 2018)	Een raadsbesluit over een binnenzwembadvoorziening	Vorbereidingskrediet
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				

Wat willen we bereiken?			
Het versterken en vergroten van de maatschappelijke functie van sport (en cultuur) waarbij onze verenigingen beschikken over toekomstbestendige accommodaties. Sport en cultuur en de drie decentralisaties worden in samenhang gezien.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	In Albrandswaard wordt gewerkt met Wijkteams. In de Wijkteams zitten verschillende professionals waardoor integraal kan worden gewerkt. De verenigingen kennen het bestaan van de Wijkteams en weten hoe zij hen kunnen bereiken. Ook willen wij verenigingen steeds meer betrekken bij maatschappelijke zaken die spelen. Zij kunnen b.v. een signalerende rol vervullen of juist bij oplossingen worden betrokken (bv. bij de inzet van werkervaringsplaatsen).		
1b/c	In de begroting is een bedrag opgenomen voor cultuur voor de jaren 2015 en 2016. Met dit bedrag kunnen de culturele verenigingen ondersteund worden. Samen met de desbetreffende verenigingen wordt onderzocht op welke wijze de ondersteuning gewenst is.		
1d	Halverwege 2015 zijn oriënterende gesprekken gevoerd om te komen tot een nieuwe inhoudelijke Sportnota Albrandswaard ('Sport en Bewegen'). Het betreft een integrale notitie waarbij verschillende zaken die een relatie met Sport hebben worden meegenomen.		
1e	De Toekomstvisie voor sportpark De Omloop is in 2015 niet afgerond. In coproductie is gewerkt aan de scenario's. VV Rhooon en WCR hebben begin juni 2015 een gezamenlijke brief aan het college gestuurd met daarin een aantal verzoeken over de Toekomst van het sportpark. Op 7 juli jl. heeft het college besloten dat het van belang is aan de raad voor te leggen hoe zij in beginsel staat tegenover een onderzoek waarin als één van de scenario's de Rand van Rhooon is opgenomen. Onze inzet is om in 2016 zoveel mogelijk draagvlak te creëren voor nieuw sportbeleid en het zo snel mogelijk op orde brengen van onze sportaccommodaties.		
1f	De gemeenteraad heeft het voorstel voor het versterken van de Brinkhoeve als multifunctionele accommodatie afgewezen. Hierdoor is dit speerpunt niet gerealiseerd.		
1g	Het college bekijkt opnieuw de investeringsmogelijkheden voor sport (gym), welzijn en onderwijs in Rhooon. Dit heeft in 2015 nog niet tot concrete besluitvorming geleid.		
1h	Het onderzoek naar de bouw van een sporthal in de polder Albrandswaard is, na een aanvankelijk akkoord op de uitkomsten van de definitiefase (wat) en het ingaan van de ontwerpfase (hoe), stop gezet.		
1i	De gemeenteraad heeft besloten het huidige binnenzwembad in principe tot medio 2018 open te houden. Tussentijds wordt bewaakt of er niet te (hoge financiële) tegenvallers zijn te verwachten die tot een heroverweging leiden. Het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde gaat eind 2015/begin 2016 een marktconsultatie doen. Mochten zich hier mogelijkheden voordoen om alsnog een nieuw zwembad te realiseren dan zal dat zo nodig aan de raad worden voorgelegd. Ook andere marktinitiatieven en ideeën zullen direct onderzocht worden en zo nodig aan de raad worden voorgelegd.		

Relatie met de Toekomstvisie Albrandswaard 2025

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
Participatie, Financiën & Sport					
Lasten	1.546.645	200.559	1.429.761	4.668.787	-3.239.026 N
Baten	-27.133.380	-31.434.076	-32.934.001	-34.971.796	2.037.795 V
Saldo baten en lasten	-25.586.735	-31.233.517	-31.504.240	-30.303.009	-1.201.231 N
Toevoeging reserve	2.105.481	303.751	303.751	597.365	-293.614 N
Onttrekking reserve	-3.178.368	-882.011	-1.142.621	-1.895.577	752.956 V
Gerealiseerd resultaat	-26.659.622	-31.811.777	-32.343.110	-31.601.221	-741.889 N

Analyse financiële afwijkingen

Exploitatie zwembad -/- € 68.000 (tot einde exploitatie = 30 juni 2018)

In 2013 heeft de raad besloten het zwembad voor 5 jaar te exploiteren. Daarvoor is een bestemmingsreserve zwembad waar gemiddeld over 5 jaar € 80.000 per jaar uit wordt onttrokken. De € 68.000 valt hier binnen.

Gymlokaal Rhoon -/- € 51.000 incidenteel

De overschrijding is veroorzaakt door een asbestsanering met de daaruit voortvloeiende bouwkundige werkzaamheden. Ook zijn er noodzakelijke extra onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. In een afzonderlijk RIB is de raad hierover geïnformeerd.

Gymlokaal Poortugaal -/- € 34.000 incidenteel

De overschrijding is veroorzaakt door een asbestsanering met de daaruit voortvloeiende bouwkundige werkzaamheden. In een afzonderlijk RIB is de raad hierover geïnformeerd.

Sportcomplex Omloopseweg Rhoon velden -/- € 40.000 structureel

Het sportcomplex werd tot halverwege 2015 deels onderhouden door eigen personeel. Het betrof hierbij het bulkwerk als maaien, bemesten, bezanden enz. Specialistisch werk werd al uitbesteed aan een aannemer. Om eigen personeel efficiënter in te kunnen zetten, zichtbaarder in de wijk te maken en

meer de focus op klanttevredenheid te leggen is besloten om het hele onderhoud van het sportpark uit te besteden. Het eigen personeel is hierdoor beschikbaar en kan ingezet worden in de wijken om sneller meldingen en klachten op te lossen. Door het onderhoud bij de aannemer onder te brengen is er een nadeel ontstaan van € 40.000,-.

Sportcomplex Albrandswaardseweg Poortugaal velden € 54.000 structureel

De directievoering en toezicht werd in het verleden uitbesteed aan een externe partij. Door de BAR samenwerking is deze externe inhuur in 2015 niet meer noodzakelijk en wordt de directievoering en het toezicht intern ingevuld. Hierdoor is een structurele besparing ontstaan van € 20.000. Daarnaast is er door efficiëntere inzet en aanpassing van de onderhoudswerkzaamheden (zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit) budget overgebleven en waren er geen meerwerk kosten of onvoorziene uitgaven.

Dividendinkomsten/Deelnemingen Nutsvoorzieningen -/- € 99.000 incidenteel

Dit verschil is te verklaren door met name lagere dividendinkomsten van Eneco.

Financieringsresultaat € 312.000 incidenteel

Het uiteindelijke financieringsresultaat is in 2015 uitgekomen op dit bedrag. Er zijn veel factoren hiervoor te noemen. De belangrijkste is dat we er niet in zijn geslaagd alle geplande investeringen in 2015 volledig ten uitvoer te brengen waardoor er een onderschrijding is ontstaan in de begrote kapitaallasten.

Verzekeringen -/- € 52.000 incidenteel

Een deel van de overschrijving (€ 13.000,-) betreft schades en eigen risico. Net als in voorgaande jaren is in de begroting voor 2015 geen budget opgenomen voor deze uitgaven. Dit vindt zijn oorzaak in de onmogelijkheid een inschatting te maken van de schadelasten.

Een ander deel van de overschrijving (€ 29.000,-) betreft kosten voor de aansprakelijkheids- en brandverzekering 2014. Deze kosten zijn op een tussenrekening blijven staan en niet verantwoord in de rekening 2014. Het restant € 10.000,- heeft betrekking op poliskosten van op naam van de gemeente Albrandswaard staande polissen. Hier komen wij bij de 1^e tussenrapportage 2016 op terug omdat het hier wellicht om een gedeeltelijk structurele kosten gaat.

Algemene uitkering € 339.000 incidenteel

Het voordeel van € 339.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de positieve financiële gevolgen vanuit de septembercircularis 2015 (€ 67.000) en decembercircularis 2015 (€ 260.000). Hierover bent u geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.

Verder ijlen de afrekeningen van de eerdere, in dit geval van 2013 en 2014, algemene uitkeringsjaren altijd na. Dit wordt veroorzaakt doordat sommige aantallen maatstaven pas definitief worden vastgesteld in 2^e jaar na afloop van het desbetreffende algemene uitkeringsjaar. In het algemeen als de aantallen van de maatstaven landelijk gezien toenemen, bestaat de kans dat de uitkeringsfactor lager wordt. Dit heeft zich echter voor de uitkeringsjaren 2013 en 2014 niet voor gedaan, in het afgelopen boekjaar 2015 leverde ons dit een voordeel op van € 12.000.

Afwikkelingsverschillen -/- € 600.800 incidenteel

Voor een gedeelte betreft de overschrijving een afboeking van een nog te ontvangen bedrag betreffende het project Buytenland. Daarnaast zijn hier de kosten van de belastingadviseur ad € 48.500 geboekt (zie ook Nog af te wikkelen bedrijfsvoeringskosten oude jaren) en diverse afwikkelingen.

Vanuit een steekproef van onze accountant op de waardering en het gebruik (buitengebruikstellingen) van onze bezittingen (activa) is een fout naar voren gekomen. Deze fout gaat over de waarderingen van activa die betrekking hebben op:

- verbouwing en inrichting van het pand aan de Viaductweg 1 (oude gemeentehuis) en;
- de interne verbouwing van het huidige gemeentehuis Poortugaal.

Op onze balans hebben wij bovengenoemde activa (bezittingen) gewaardeerd tegen € 909.315. Uit ons onderzoek naar deze waarderingen blijkt dat dit onjuist is, en dat per 31 december 2015 dit een bedrag van € 293.614 moet zijn. Wij lichten kort toe wat er mis is gegaan.

In 2007 zijn onze bezittingen gerelateerd aan de Viaductweg 1 verkocht en dus niet meer in ons bezit. Dit betekent feitelijk een boekwaarde van 0 op de balans. Door een administratieve fout is per abuis niet het activum 'verbouwing en inrichting van het pand aan de Viaductweg 1' afgeschreven, maar de boekwaarde van de 'interne verbouwing gemeentehuis Poortugaal'. In 2007 is de winst ten gunste gekomen van de algemene reserve (door een directe storting in algemene reserve en resultaatbestemming 2007). In het kader van de wet- en regelgeving dient nog wel de 'interne verbouwing van het huidige gemeentehuis Poortugaal' geherwaardeerd te worden. Door de administratieve fout stond dit namelijk gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 0, terwijl dit wel een waarde van € 293.614 vertegenwoordigd.

Per saldo betekent dit dat een extra afboeking van € 615.700 nodig was (€ 909.315 minus € 293.614). Omdat in 2018 het huurcontract van de Hofhoek 5 afloopt is het de wens om de activa rondom 'de interne verbouwing van het huidige gemeentehuis Poortugaal' eind 2018 afgeschreven te hebben. Om dit mogelijk te maken wordt bij de jaarrekening 2015 een kapitaallastenreserve gevormd van € 293.614. In totaal wordt daarmee in 2015 een verlies van afgerond € 909.000 genomen (€ 615.700 afboeking en € 293.614 vorming reserve).

Dubieuze debiteuren -/- € 86.000 incidenteel

Op peil brengen voorziening dubieuze debiteuren.

Nog af te wikkelen bedrijfsvoeringskosten oude jaren -/- € 896.000 incidenteel

De overschrijding op deze post heeft voornamelijk te maken met de BTW-afdracht voorgaande jaren. Op deze post zijn de kosten van de belastingadviseur (ad € 62.800, zie ook Afwikkelingsverschillen) verantwoord en de BTW/BCF oudere jaren ad € 833.545. Deze laatste post wordt gedeeltelijk gedekt door een onttrekking aan de Algemene reserve ad € 700.000.

Baten OZB gebruikers € 32.000 incidenteel

In de loop van het jaar is gebleken dat de WOZ-waarde die bij de berekening van de begroting is gebruikt te laag is ingeschat waardoor uiteindelijk meer is opgelegd dan verwacht. Daarnaast is voor ruim € 66.000 in mindering gebracht naar aanleiding van ingediende bezwaarschriften. Dit heeft geresulteerd in een incidenteel hogere opbrengst OZB gebruikers Niet-woningen van € 32.000.

Baten OZB eigenaren -/- € 134.000 incidenteel

Bij de berekening van de opbrengst van de OZB eigenaren is ten aanzien van de waardestijging van de woningen terughoudend omgegaan. De waardeontwikkeling van de niet-woningen is te rooskleurig ingeschat. Tezamen heeft dit geleid tot een hogere belasting oplegging van € 30.000. Daarentegen is voor ruim € 164.000 in mindering gebracht naar aanleiding van ingediende bezwaarschriften. Per saldo is de opbrengst OZB eigenaren hierdoor € 134.000 lager.

Planmatig onderhoud gebouwen Albrandswaard € 56.000 incidenteel

De onderhoudskosten per gebouw zijn op de FCL van het gebouw geboekt in plaats van op deze FCL. Hierdoor is er een overschot ontstaan.

PROGRAMMA 5 – EDUCATIE, ZORG & WELZIJN

In het programma Educatie, Zorg en Welzijn staat het menselijk aspect centraal. We ontplooiën, ontmoeten, ondersteunen en ontspannen. Het maatschappelijk middenveld is sterk ontwikkeld en actief. Door meer en meer samen te werken, gebruik te maken van eigen kracht en slimme combinaties blijven kansen ontstaan. Zo kan iedere burger, samen met ons, bijdragen aan het versterken van het fundament van de Albrandswaardse gemeenschap.

Missie

Gemeente Albrandswaard stimuleert zelforganisatie, zelfredzaamheid en samenhang, verbindt initiatieven en zoekt naar slimme en flexibele combinaties. Albrandswaard is een sociale gemeente die staat voor haar inwoners en haar inwoners voelen zich gehoord, gezien en gesteund.

5.1 Zorg & Welzijn

Decentralisatie Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?				
Het versterken van eigen kracht van jeugdigen en ouders en waar nodig een compleet aanbod aan jeugdhulp kunnen bieden.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	Het inrichten van de Jeugd- & Gezinsteams	1 ^e kwartaal 2015	2 ingerichte teams voor heel Albrandswaard	€ 100.000 in VJN is verwerkt
1b	Afspraken maken met zorgaanbieders en het inkopen van jeugdhulp	4 ^e kwartaal 2014	Een optimaal zorgaanbod binnen de financiële kaders	
1c	De thema's sturing & financiering nader uitwerken	4 ^e kwartaal 2014	In control zijn en blijven	
1d	Communicatie over transitie en transformatie	Continu	Eigen kracht, betrokkenheid en bewust zijn in de samenleving	
1e	Het betrekken van verenigingen, instellingen, stichtingen, huisartsen en andere zorgpartners bij ontwikkeling en uitvoering van beleid	Continu	Eigen kracht, betrokkenheid en bewust zijn in de samenleving	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	De Wijkteams (incl. Jeugd- & Gezin) zijn vanaf 2015 operationeel. Jeugdigen/ouders weten het team steeds beter te vinden. Op dit moment worden de werkprocessen geoptimaliseerd.			

Wat willen we bereiken?			
Het versterken van eigen kracht van jeugdigen en ouders en waar nodig een compleet aanbod aan jeugdhulp kunnen bieden.			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1b	De gemeenschappelijke regeling is opgericht en de inkoop van jeugdhulp is gedaan. Voor de verrekening van de kosten is een vlaktaxmodel ontwikkeld. Met betrekking tot de lokale jeugdhulpvoorzieningen worden met de verschillende zorgaanbieders de afspraken vervolmaakt.		
1c	In het Meerjarenbeleidskader 2.0 Jeugdhulp 2015-2018 zijn de thema's sturing en financiering nader uitgewerkt. Hierover heeft de raad eind 2014 besloten.		
1d	De themapagina in de Schakel wordt nog steeds benut om burgers te informeren. Daarnaast wordt in de aanpak vanuit de Wijkteams (incl Jeugd- & Gezin) door de professionals aandacht besteed aan thema's als versterking van de eigen kracht en inzet van de sociale omgeving. Omdat communicatie een voortdurende activiteit is kan dit speerpunt worden afgesloten.		
1e	In 2015 is een structureel overleg tussen huisartsen en wijkteams opgezet. Hierin worden afspraken gemaakt hoe artsen en wijkteams elkaar kunnen versterken waarbij het waarborgen van de privacy een voortdurend aandachtspunt is. Met de verenigingen is begin 2016 een "kennismakingsavond" georganiseerd.		

Zorg & Welzijn

Wat willen we bereiken?			
Minder eenzaamheid onder ouderen en meer inzet van vrijwilligers en mantelzorgers			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2a	Gezamenlijk met maatschappelijke partners een 'Actieagenda Ouderen' opstellen	3 ^e kwartaal 2015	Een gedragen 'Actieagenda Ouderen' met specifieke aandacht voor participatie in de maatschappij
2b	Regie voeren op het aansluiten van signalen m.b.t. eenzaamheid op het sociaal wijkteam en het lokaal zorgnetwerk	2 ^e kwartaal 2015	Het doorbreken van maatschappelijk isolement
2c	Regie voeren op de ontwikkeling van wijkcentra door Stichting Welzijn Albrandswaard	Continu	Drie wijkcentra voor en door SWA, buurtbewoners, bezoekers en gebruikers
2d	In co-creatie met maatschappelijke organisaties vrijwilligersbeleid ontwikkelen	4 ^e kwartaal 2015	Matching van vraag en aanbod vrijwillige inzet voor bedrijven, maatschappelijke organisaties, gemeente en scholen met specifieke aandacht voor inwoners die de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.
2e	Regie voeren op het actieprogramma vrijwilligersbeleid door SWA met specifieke aandacht voor het verder versterken van de vrijwilligersvacaturebank	Continu	Inzet van vrijwilligers binnen de wijk bij de ondersteuning van kwetsbare inwoners

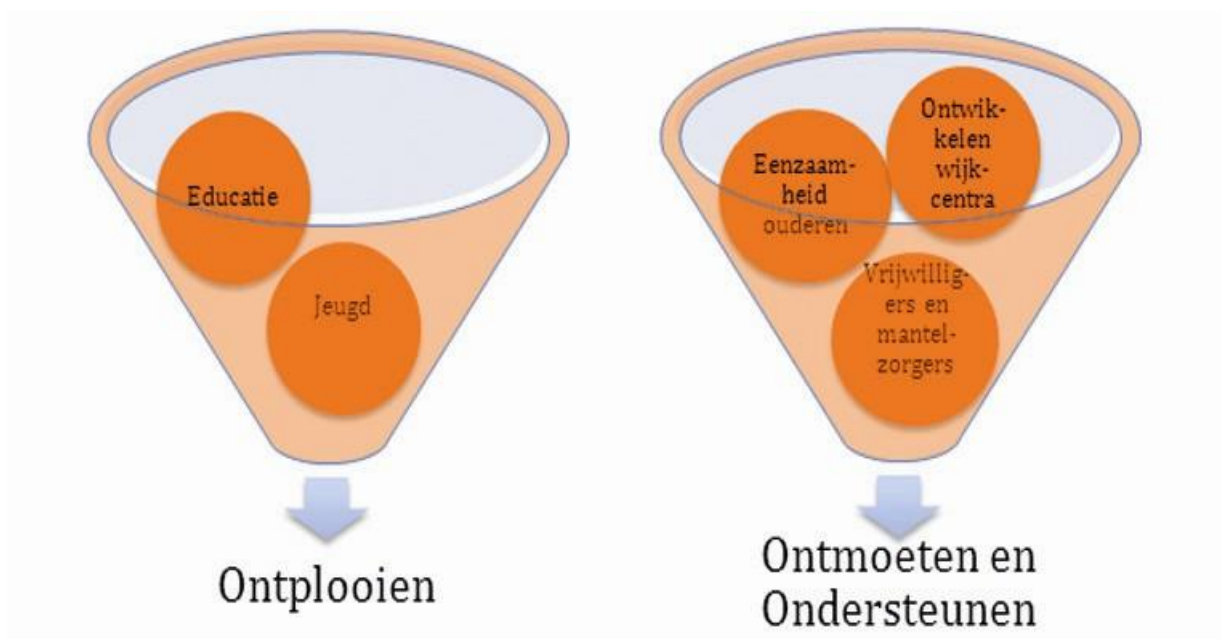
Wat willen we bereiken?			
Minder eenzaamheid onder ouderen en meer inzet van vrijwilligers en mantelzorgers			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
2f	Toerusten van vrijwilligers op wijkniveau in co-creatie met zorgaanbieders en andere maatschappelijke partijen	Continu	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?			
2a	De portefeuillehouder heeft in september 2015 een eerste concept van de actieagenda ouderen besproken met de seniorenraad. Dit concept gaf allereerst aan welke onderwerpen, die van belang zijn voor ouderen, al worden/zijn opgepakt en op welke punten nog aanvullend inzet nodig is. De definitieve agenda is nog niet vastgesteld.		
2b	In de eerste helft van 2015 is een goede samenwerking tot stand gekomen tussen Vraagwijzer, het lokaal zorgnetwerk en de wijkteams. Deze samenwerking heeft ook betrekking op het signaleren van eenzaamheid, met name onder ouderen. Verder is dit onderwerp aan de orde gekomen in het kader van het opstellen van vrijwilligersbeleid, in het kader van het opstellen van de Actieagenda Ouderen en in de samenwerking met de huisartsen.		
2c	In Poortugaal en Rhoon/Portland is reeds een wijkcentrum aanwezig welke door Stichting Welzijn Albrandswaard wordt gecoördineerd en beheerd. De beheer- en exploitatieovereenkomsten zijn verlengd tot 31 december 2017.		
2d	In 2015 is in co-creatie met SWA en andere partners een concept vrijwilligersbeleid opgesteld. Het stuk is besproken in Beraad en Advies. Daarna heeft een schriftelijke consultatieronde plaatsgevonden. Dit heeft nog niet geleid tot vaststelling van het vrijwilligersbeleid.		
2e	De conceptnota vrijwilligersbeleid heeft in 2015 een vervolg gekregen in een notitie informele zorg van de kwartiermaker van SWA. Deze organisatie heeft voorgesteld om de vrijwilligersvacaturebank en het steunpunt mantelzorg te ontwikkelen tot een vrijwilligersinformatiepunt (platform) en zo de versterking van de informele inzet vorm te geven. In het laatste kwartaal van 2015 is het informatiepunt al fysiek zichtbaar geworden in de Boekenstal en in het wijkcentrum Portland. Over de financiële gevolgen hebben wij in het laatste kwartaal van 2015 afspraken gemaakt met SWA. Die gevolgen zijn beoordeeld in samenhang met de verdere organisatieontwikkeling van SWA die in oktober 2015 heeft geleid tot een samenwerkingsovereenkomst met Kijk op Welzijn uit Barendrecht.		
2f	Het toerusten van vrijwilligers op wijkniveau is in de loop van 2015 onderzocht in samenhang met het in co-creatie uitwerken van vrijwilligersbeleid. Er bleek in de wijken behoefte te zijn aan concrete praktische ondersteuning van inwoners. De mogelijkheden hiervoor zijn besproken in een sessie van vertegenwoordigers uit de wijken met ambtelijke ondersteuning. De vertegenwoordigers hebben aangegeven tijd en ruimte nodig te hebben om samen met SWA zelf te beoordelen wat de behoefte aan ondersteuning in de wijken daadwerkelijk is en hoe die ondersteuning vorm kan krijgen. Gelet hierop verwachten wij pas in 2016 een vervolgstap te kunnen zetten.		

5.2 Educatie

Educatie

Wat willen we bereiken?				
Het faciliteren en ondersteunen van initiatieven op het gebied van educatie waarbij de verbinding wordt gelegd met andere maatschappelijke initiatieven en behoeften.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2015
1a	In co-creatie met de scholen een nieuwe Lokale Educatieve Agenda opstellen	1 ^e kwartaal 2015	Een Lokale Educatieve Agenda	
1b	Het inbedden van de scholen binnen de decentralisaties waaronder: <ul style="list-style-type: none"> - Coördineren van het Passend Onderwijs binnen regulier onderwijs - Regisseren van een goede samenwerking tussen de schooladviesteams en de jeugdgezinstteams - Zorgdragen voor verbindingen met Jeugdzorg 	3 ^e kwartaal 2015	Kinderen met een onderwijsachterstand en/of die bijzondere aandacht behoeven volgen regulier onderwijs en krijgen de aandacht die ze nodig hebben	
1c	Uitvoering geven aan de wetswijziging om de verantwoordelijkheid van het buitenonderhoud aan de schoolbesturen over te dragen.	1 ^e kwartaal 2015	Koude overdracht (geen overheveling van gemeentelijke reserves) van het buitenonderhoud naar de schoolbesturen	
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	In het LEA overleg zijn onze maatschappelijke partners vertegenwoordigd vanuit het onderwijs werkveld en aanverwante organisaties zoals het Peuterwerk. In 2015 is bestuurlijke consensus bereikt over de visie op de Lokale Educatieve Agenda. De visie is nog niet formeel door het college vastgesteld.			
1b	In BAR-verband wordt continue overleg gevoerd met de Samenwerkingsverbanden (van de Regionale Educatieve Agenda). In dit bestuurlijk overleg wordt gesproken over de mogelijkheden om leerlingen van diverse ontwikkelingsniveaus aan te laten (blijven) sluiten in het regulier onderwijs. Het aanbieden van deze wijze van passend onderwijs staat centraal in deze decentralisatie en wordt naar wens en behoefte aangepast.			
1c	In de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs is geregeld op welke huisvestingsvoorzieningen de besturen van scholen voor primair- en voortgezet onderwijs, ten laste van de gemeente, aanspraak hebben. Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra op dit punt aangepast. Vanaf heden zijn de scholen voor primair onderwijs zelf verantwoordelijk voor het zogenaamde buitenonderhoud en aanpassingen van hun schoolgebouwen. Als gevolg van genoemde wetswijziging is de verordening aangepast.			

Relatie met de Toekomstvisie Albrandswaard 2025

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
Educatie, Zorg en Welzijn					
Lasten	2.711.698	3.539.496	3.703.336	3.504.714	198.622 V
Baten	-565.509	-320.704	-365.734	-318.334	-47.400 N
Saldo baten en lasten	2.146.189	3.218.792	3.337.602	3.186.380	151.222 V
Toevoeging reserve	1.608.244	170.995	275.995	275.995	0 -
Onttrekking reserve	-349.477	-386.168	-531.168	-333.233	-197.935 N
Gerealiseerd resultaat	3.404.956	3.003.619	3.082.429	3.129.142	-46.713 N

Analyse financiële afwijkingen

Campus Portland € 40.000 (€ 30.000 structureel en € 10.000 incidenteel)

Van de geraamde € 60.000 aan huurkosten ten behoeve van de scholen op de Campus drukt slechts een bedrag van € 31.000 op 2015. Daarnaast is niet begroot een ontvangst in verband met de verhuur van ruimte aan SPA à € 10.000.

Vluchtelingen -/- € 52.000 incidenteel

Door een toegenomen taakstelling voor 2015 is er sprake van een overschrijding voor de kosten van maatschappelijke-/ juridische begeleiding en taalcoaching van de gehuisveste vergunninghouders. Het nadeel voor 2015 is incidenteel. In 2015 ontving de gemeente € 1.000,- per vergunninghouder terwijl de kosten van deze trajecten € 2.060,- per vergunninghouder waren. Vanaf 2016 ontvangt de gemeente € 2.370,- per vergunninghouder voor de Maatschappelijke Begeleiding vanuit het Rijk. Hierbij moet ook de Participatieverklaring worden meegenomen.

Volksgezondheid € 28.500 incidenteel

Er is onderuitnutting omdat we in 2015 zijn gestopt met het afnemen van het plusproduct ondersteuning Lokaal Zorgnetwerk bij de GGD. Voor 2016 e.v. is de begroting bijgesteld.

PROGRAMMA 6 – DECENTRALISATIES

Het beleid ten aanzien van de taakvelden die betrekking hebben op de AWBZ, participatie en jeugdzorg is opgenomen in de programma's 3, 4 en 5.

In het programma Decentralisaties worden de budgetten die horen bij de decentralisaties van de AWBZ, Participatie en Jeugdzorg ontschot. Dit is in lijn met het gedachtegoed van de decentralisaties. We maken het hiermee mogelijk om binnen de kaders van de decentralisaties en rechtmatigheid flexibel met de budgetten om te gaan.

Om in scherp in beeld te houden aan welke van de decentralisatie de budgetten besteed worden is het programma opgedeeld in subprogramma's. Te weten;

- Subprogramma 6a. - Participatie
- Subprogramma 6b. - AWBZ
- Subprogramma 6c. - Jeugdzorg

De rijksbijdrage van de decentralisaties maken onderdeel uit van de Algemene uitkering. De genoemde baten bij de Participatie en AWBZ hebben betrekking op de specifieke uitkeringen uit het gemeentefonds.

6a. Participatie

Vanaf 1 januari 2015 vallen de mensen met arbeidsvermogen onder de participatiewet. Doel is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. In programma 4: Participatie, Financiën & Sport zijn de volgende speerpunten voor de participatiewet opgenomen:

- Opzetten van een leerwerkbedrijf;
- Een werkgeversservicepunt gericht op de werkgevers in de BAR in nauwe samenwerking met het regionale werkgeversservicepunt Rijnmond;
- Stimuleren van lokale bedrijven en instellingen om (extra) werkervaringsplekken te realiseren.

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening	begroting	begroting	rekening	saldo
Decentralisaties	2014	2015	na	2015	
6a Participatie			wijziging		
Lasten	6.573.226	6.333.445	6.855.116	6.641.094	214.022 V
Baten	-5.778.649	-5.068.620	-4.180.287	-4.237.790	57.503 V
Saldo baten en lasten	794.577	1.264.825	2.674.829	2.403.304	271.525 V
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0 -
Ottrekking reserve	0	0	0	0	0 -
Gerealiseerd resultaat	794.577	1.264.825	2.674.829	2.403.304	271.525 V

Analyse financiële afwijkingen

Wet BUIG +/- € 32.000 incidenteel

Zoals bij de bestuursrapportage over het 3^e kwartaal 2015 werd verwacht is de overschrijding van de BUIG-middelen over 2015 iets hoger dan verwacht. Ondanks dat in oktober van het rijk ca. € 100.000 extra aan inkomsten is ontvangen hebben we extra kosten gemaakt voor:

- Opsporing fraude (€ 50.000)
- Inkomensvoorziening zelfstandigen (€ 42.000)
- Kosten bestuursdwang (€ 16.000)
- Diversen (€ 24.000)

Besluit zelfstandigen € 98.000 incidenteel

Zelfstandigen kunnen in (tijdelijke) financiële problemen komen die het voortbestaan van hun bedrijf bedreigen. In bepaalde gevallen kunnen zij dan een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). In 2015 is veel minder dan verwacht een beroep gedaan op de voorziening (bedrijfskredieten) voor zelfstandigen.

Sociale werkvoorziening € 74.000 incidenteel

Het voordeel is zo'n 6% van het totale budget. Dit budget is gebaseerd op het beroep dat wij de afgelopen jaren hebben gedaan op de WSW. Met de invoering van de Participatiewet is er in 2015 uiteindelijk minder beroep op gedaan. Het is echter nog te vroeg om te bepalen of dit structureel is.

Minimabeleid € 95.000 incidenteel

In de 2^e tussenrapportage 2015 is een bedrag van € 150.000 incidenteel bijgeraamd op basis van de uitbreiding van de regelingen rondom collectieve ziektekosten. Achteraf is er toch minder beroep gedaan op voorzieningen voor minima dan verwacht (zie ook WMO compensatie chronisch zieken en gehandicapten waarop in 2015 € 112.000 wordt overgehouden)

Kwijtscheldingen -/- € 66.000 incidenteel

De gemeente hanteert de Rijksnormen bij het toekennen van kwijtscheldingsverzoeken. Sinds 2014 is er sprake van een toename van het aantal toegekende kwijtscheldingsverzoeken. Bij de begroting van 2015 is geen rekening gehouden met deze toename. Naar verwachting zal het aantal aanvragen vanaf 2016 weer afnemen nu de economie aantrekt.

Schuldhelpverlening € 26.000 incidenteel

In overeenstemming met de verwachtingen na het 3^e kwartaal zijn in 2015 minder kosten voor schuldhelpverlening gemaakt dan begroot. Vanaf 2015 wordt steeds meer ingezet op preventie, dit zal in 2016 worden doorgezet.

Re-integratieprojecten € 56.000 incidenteel

Zoals ook bij de BUIG-middelen, hebben in de eerste helft van 2015 zich weinig klanten vanuit de nieuwe doelgroepen aangemeld voor een uitkering. Hierdoor is de investering in trajecten voor de nieuwe doelgroep achtergebleven bij de verwachting.

Met het Project Impuls Werk is in de tweede helft van het jaar een inhaalslag gestart, waarmee onder andere het instrumentarium is uitgebreid. Hierdoor zijn de uitgaven in de tweede helft van het jaar een verveelvoudiging ten opzichte van de uitgaven in de eerste helft. Het project Impuls werk is inmiddels geïmplementeerd in de afdeling en daar waar het doorontwikkeling behoeft, wordt dit in het Programma Werk en Participatie voortgezet.

6b. AWBZ

In 2015 valt een nieuwe doelgroep (extramuraal begeleiding) onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Voor alle doelgroepen vindt de kanteling plaats en realiseren we wijkteams, waarin vragen van inwoners snel kunnen worden afgehandeld. Zoals omschreven in programma 3 – Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte zetten wij in op de volgende speerpunten:

- Voor ieder die het nodig heeft huishoudelijke hulp;
- Platform BAR-dichtbij uitbouwen en evalueren;
- Dagbesteding op basis van welzijn in plaats van zorg;
- Evalueren van de kwartiermakerstaak van SWA.

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening	begroting	begroting	rekening	saldo
Decentralisaties	2014	2015	na	2015	
6b AWBZ			wijziging		
Lasten	850.047	4.043.938	3.257.694	2.725.058	532.636 V
Baten	-11.194	-347.000	-435.000	-428.528	-6.472 N
Saldo baten en lasten	838.853	3.696.938	2.822.694	2.296.530	526.164 V
Toevoeging reserve	160.828	0	78.501	901.013	-822.512 N
Onttrekking reserve	-195.013	0	0	-189.094	189.094 V
Gerealiseerd resultaat	804.668	3.696.938	2.901.195	3.008.449	-107.254 N

Analyse financiële afwijkingen

WMO voorzieningen gehandicapten € 45.000 incidenteel

Er zijn minder aanvragen voorzieningen dan verwacht. De aanvragen zijn moeilijk voorspelbaar, en kunnen jaarlijks fluctueren.

WMO begeleiding en overige in natura € 55.000 incidenteel

Begin mei 2016 ontvingen wij van de Sociale verzekeringsbank informatie over de werkelijke bestedingen door cliënten/budgethouders van onze verstrekte voorschotten. Uit deze informatie blijkt dat wij een overschot hebben op ons begroot budget. Dit komt omdat wij het maximum betaald hebben op de voorschotten, uitgaande van maximale benutting van indicaties/rechten door budgethouders. In de praktijk zijn de budgetten niet volledig benut. Een nadere analyse is nodig om te beoordelen of onze meerjarige ramingen hierop aangepast moeten worden.

WMO eigen bijdrage +/- € 70.000 incidenteel

Er zijn in 2015 minder aanvragen gedaan dan begroot. Ook zijn er bij de invoering van de decentralisaties administratieve problemen ontstaan in de informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners. De inning van de eigen bijdrage blijft achter a.g.v. achterstanden bij het CAK

WMO compensatie chronisch zieken en gehandicapten € 112.000 incidenteel

Deze rijksregeling is vervallen en hiervoor in de plaats is de regeling gekomen voor (aanvullende) ziektekostenverzekering voor minima. In 2015 was de regeling afgesproken met CZ. We verwachten dat er in de toekomst meer gebruik van zal worden gemaakt doordat de grens wordt opgetrokken naar 120% van het minimum loon en doordat er een extra aanbieder is gecontracteerd voor de ziektekostenverzekering voor minima. (Zie ook post minimabeleid € 95.000 incidenteel).

WMO mantelzorgwaardering € 46.000 incidenteel

Er zijn in 2015 minder mantelzorgpluimen aangevraagd dan verwacht. Daarnaast was nog een deel van het budget gereserveerd voor verdere initiatieven (een zorghotel voor respijtzorg en google-glass) op het gebied van mantelzorg. Dit is slechts ten dele gebeurd in 2015. Gezien het belang van mantelzorg is het advies om het bestaande budget te handhaven.

Maatschappelijke opvang € 56.000 incidenteel

Dit betreft kosten voor activiteiten die door de gemeente Rotterdam worden uitgevoerd voor o.a. dak- en thuislozen. Er is een bedrag geraamd maar er zijn minder diensten door de gemeente Rotterdam geleverd.

6c. Jeugdzorg

Vanaf 1 januari 2015 voorziet Albrandswaard in alle vormen van Jeugdhulp. Daarnaast wordt, zoals omschreven in programma 5 - Educatie, Zorg & Welzijn, ingezet op de volgende speerpunten:

- Het inrichten van de Jeugd- & Gezinsteams
- Afspraken maken met zorgaanbieders en het inkopen van jeugdhulp
- De thema's sturing & financiering nader uitwerken
- Communicatie over transitie en transformatie
- Het betrekken van verenigingen, instellingen, stichtingen, huisartsen en andere zorgpartners bij ontwikkeling en uitvoering van beleid

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening	begroting	begroting	rekening	saldo
Decentralisaties	2014	2015	na	2015	
6c Jeugdzorg			wijziging		
Lasten	865.702	5.193.339	4.264.370	4.261.643	2.727 V
Baten	0	0	0	-5.260	5.260 V
Saldo baten en lasten	865.702	5.193.339	4.264.370	4.256.383	7.987 V
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0 -
Ottrekking reserve	0	0	0	0	0 -
Gerealiseerd resultaat	865.702	5.193.339	4.264.370	4.256.383	7.987 V

Analyse financiële afwijkingen

Lokaal preventief Jeugd -/- € 31.000 incidenteel

Bij de instelling van de wijkteams is een functiescheiding in coördinator Zorg en Welzijn en GOSA regisseur gemaakt. De taken van GOSA bleven noodzakelijk waardoor in 2015 er een incidentele overschrijding is ontstaan. Vanaf 2016 worden de kosten gedragen door de BAR-organisatie.

6d. Wijkteams

Wat heeft het gekost?

Programma	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
Decentralisaties					
6d Wijkteams					
Lasten	0	0	775.100	849.348	-74.248 N
Baten	0	0	0	0	0 -
Saldo baten en lasten	0	0	775.100	849.348	-74.248 N
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0 -
Onttrekking reserve	0	0	0	0	0 -
Gerealiseerd resultaat	0	0	775.100	849.348	-74.248 N

Analyse financiële afwijkingen

Inzet in wijkteams -/- € 66.000 incidenteel

In 2015 was extra inzet in de wijkteams noodzakelijk. Naar verwachting zal in 2016 bij de doorontwikkeling van de wijkteams duidelijk zijn of dit structureel noodzakelijk is.

4

PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1 – LOKALE HEFFINGEN

Deze paragraaf gaat in op het beleid betreffende de lokale heffingen. In deze paragraaf geven wij informatie over het gevoerde beleid en de gerealiseerde opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Bij een onder- of overschrijding van meer dan € 25.000 wordt in het desbetreffende programma een toelichting gegeven.

Beleidskaders

De hoogte van de lokale heffingen baseren wij op de kaders programmabegroting 2015-2018 uit de Voorjaarsnota 2014. Hierna volgt in het kort de algemene uitgangspunten per belastingsoort.

Belastingsoorten

- Onroerende zaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Hondenbelasting
- Lijkbezorgingrechten
- Overige gemeentelijke heffingen

Onroerende zaakbelastingen

In de Voorjaarsnota 2015 is als uitgangspunt voor de stijging van de opbrengsten *Onroerende zaakbelastingen* een percentage van 3% gehanteerd. Dit voorstel is conform bestaand beleid.

Bestaand beleid:

De opbrengst voor de onroerende-zaakbelasting niet laten beïnvloeden door een waardedaling of waardestijging van het onroerende goed is altijd als uitgangspunt genomen. Dit beleid wordt al geruime tijd consequent toegepast. De opbrengst onroerende zaakbelastingen, waarmee wij rekening houden in de begroting 2015, exclusief de stijging veroorzaakt door woningbouw, is ca. 3% hoger dan de opbrengst begroting 2014. De uiteindelijke procentuele wijziging van het tarief wordt bepaald door de gewenste opbrengst.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten te betalen die de gemeente Albrandswaard maakt voor het (laten) inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. De opbrengsten worden gebruikt voor het ophalen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen. Voor het jaar 2015 en de meerjarenramingen gaan wij uit van kostendekkende tarieven, waarbij het gebruikmaken van een egalisatiereserve is toegestaan.

Rioolheffing

De kosten die via de rioolheffing kunnen worden doorberekend zijn uitgebreid na de inwerkingtreding van de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken. Omdat de gemeente extra zorgplichten heeft gekregen ten aanzien van hemel- en grondwater, kunnen ook de kosten hiervoor worden doorberekend. De rioolheffing mag op begrotingsbasis maximaal kostendekkend zijn. In navolging van deze wijzigingen is op 26 november 2012 een nieuw verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) vastgesteld. Aan de hand hiervan is voor 2013 en volgende jaren een nieuw, kostendekkend, tarief bepaald.

Uitgangspunt voor 2015 is 7.900 meerpersoonshuishoudens en 2.280 eenpersoonshuishoudens.

Hondenbelasting

Voor het houden van honden betalen onze inwoners belasting. Deze inkomsten worden onder andere gebruikt om honden uitlaatplaatsen in te richten en hondenpoepbakken te plaatsen e.d.

Lijkbezorgingsrechten

In 2013 is de notitie Kostenonderbouwing Lijkbezorging Albrandswaard vastgesteld. In de notitie zijn activiteiten die worden uitgevoerd voor de lijkbezorging transparant gemaakt zodat de mogelijkheid is ontstaan om kostendekkende tarieven te kunnen bepalen. Op basis van de notitie is besloten de tarieven voor de lijkbezorgingsrechten in de periode 2013-2017 kostendekkend te maken door in deze periode de tarieven jaarlijks met 6% te verhogen.

Overzicht geraamde en gerealiseerde belastingen en heffingen

Hierna treft u een totaal overzicht aan van de geraamde en gerealiseerde opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en de gebonden heffingen.

Ongebonden heffingen	Begroting opbrengsten 2015		Realisatie 2015	Verschil t.o.v. begroting na wijziging
	Primitief	Na wijziging		
Financiering / algemene dekkingsmiddelen				
Onroerende-zaakbelastingen	5.909.370	5.893.200	5.791.100	- 102.100*
Hondenbelasting	186.045	186.045	187.535	+ 1.490
Gebonden heffingen	Begroting opbrengsten 2015		Realisatie 2015	Verschil t.o.v. begroting na wijziging
	Primitief	Na wijziging		
Afvalstoffenheffing	2.238.850	2.238.850	2.263.550	+ 24.700
Rioolheffing	2.890.880	2.890.880	2.891.110	+ 230
Lijkbezorgingsrechten	280.230	280.230	220.090	- 60.140*

*) de onderschrijding op de Onroerende-zaakbelasting en de onderschrijding op de Lijkbezorgingsrechten worden toegelicht in het programma Participatie, Financiën & Sport en het programma Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte.

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de vastgestelde notitie Verruiming kwijtschelding van belastingen. Op basis hiervan wordt kwijtschelding verleend van de afvalstoffenheffing, de riolrechten en de hondenbelasting voor de eerste hond. Burgers die voldoen aan de ABW-normen krijgen een volledige kwijtschelding. De overige gemeentelijke bijstandsregelingen kennen afwijkende normen of een afwijkende vergoedingssystematiek.

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de geraamde en de gerealiseerde kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Kwijtschelding lokale heffing	Realisatie 2014	Totaal kwijtschelding	
		Begroot 2015	Realisatie 2015
Onroerende zaakbelastingen	3.570	0	2.000
Hondenbelasting	6.875	2.390	8.100
Rioolheffing	103.228	80.195	109.800
Afvalstoffenheffing	109.720	67.200	95.700
	223.393	149.785	215.600

De overschrijding van de kwijtscheldingen wordt toegelicht in het programma Participatie.

Overzicht belastingdruk/woonlasten huishoudens

Om u een indruk te geven van de verschuiving van de belastingdruk van het jaar 2014 naar 2015 wordt in onderstaande tabel de belastingdruk weergegeven voor de eigenaar en huurder. In 2015 zijn ten opzichte van 2014 de woonlasten zowel voor huurders als voor woningeigenaren gedaald. Dit is conform het collegeprogramma om de woonlasten in 2015 te verlagen.

	Huurder Meer personen	Huurder Meer personen	Huurder 1 persoon	Huurder 1 persoon	Eigenaar gebruiker Meer personen	Eigenaar gebruiker Meer personen	Eigenaar gebruiker 1 persoon	Eigenaar gebruiker 1 persoon
Jaar	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Waarde	€ 255.000	€ 247.350	€ 255.000	€ 247.350	€ 255.000	€ 247.350	€ 255.000	€ 247.350
OZB	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 332	€ 343	€ 332	€ 343
Rioolheffing	€ 264	€ 278	€ 198	€ 208	€ 264	€ 278	€ 198	€ 208
Afvalstoffenheffing	€ 278	€ 236	€ 209	€ 177	€ 278	€ 236	€ 209	€ 177
Totaal	€ 542	€ 514	€ 407	€ 385	€ 874	€ 857	€ 739	€ 728
Percentage stijging/daling		-5,17%		-5,41%		-1,95%		-1,49%

(bron: VEH woonlasten 2015)

Om een beeld te geven van de hoogte van de gemeentelijke woonlasten zijn in onderstaande tabel deze lasten 2015 binnen de BAR-gemeenten en het landelijk gemiddelde in beeld gebracht.

2015	Gemeentelijke woonlasten (1 persoons)	Gemeentelijke woonlasten (meerpersoons)
Gemeente		
Albrandswaard	€ 728	€ 857
Barendrecht	€ 675	€ 791
Ridderkerk	€ 585	€ 659

(bron: VEH woonlasten 2015)

PARAGRAAF 2 – WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Aanleiding en achtergrond

De Gemeente Albrandswaard voert actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Door een scherp inzicht in de actuele risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Ook wordt gekeken naar de maatregelen die worden getroffen om de risico's af te dekken. Voor de risico's waarvoor geen maatregelen getroffen kunnen worden, bijvoorbeeld omdat het verzekeren ervan te duur zou zijn, wordt ingeschat welke buffer noodzakelijk is. Dit is het weerstandsvermogen.

In deze paragraaf wordt verslag gedaan van de resultaten van de meest recente herijking/ inventarisatie van risico's en maatregelen. Op basis van de geïnventariseerde risico's en de beschikbare financiële middelen (weerstandscapaciteit) is het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel concern Albrandswaard

Om de risico's van Gemeente Albrandswaard in kaart te brengen is in samenwerking met het regieteam Albrandswaard en de GR BAR-organisatie een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomangement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Omdat binnen de GR BAR-organisatie het grootste deel van de producten en diensten wordt geleverd voor de drie gemeenten en de GR BAR-organisatie geen algemene reserve kent, dient de benodigde weerstandscapaciteit middels de afgesproken verdeelsleutel opgevangen te worden door de deelnemende BAR gemeenten. In de gemeentelijke top 10 ziet u de verzameling aan BAR risico's terug als één geconsolideerd risico. Alle risico's worden 2 maal per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Alle onzekerheden dan wel risico's die niet in de begroting (kunnen) worden opgenomen worden vanaf het moment dat zij kwantificeerbaar zijn opgenomen in het risicoprofiel.

Nieuwe onderdelen in het risicoprofiel

1. Toevoegen risico's grondbedrijf.

Vooruitlopend op het advies van de commissie BBV om het grondbedrijf ook mee te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen, nemen we de risico's nu mee op basis van werkelijke cijfers.

2. Toevoegen risicokaart.

Conform de aanbevelingen voortkomend uit de jaarcontrole is de risicokaart toegevoegd. De risicospreiding tussen de gemeenten komt te vervallen. De risicokaart toont in één oogopslag de spreiding van de belangrijkste (geconsolideerde) risico's.

3. Toevoegen kengetallen.

Met ingang van de uitgifte van de Staatscourant van 17 juli 2015, ingevolge artikel 11 van het BBV, moeten kengetallen opgenomen worden voor: de netto schuld quote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. De uitwerking hiervan wordt u aangeboden in tabelvorm onder punt Kengetallen.

In onderstaand overzicht staan de 10 belangrijkste (geconsolideerde) risico's gepresenteerd die de grootste invloed hebben op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Top 10: Belangrijkste financiële risico's						
Nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
1	Risicodeel transitie 3 decentralisaties Albrandswaard in GR-BAR.	Geld - Opgenomen risico's 3D's in GR-BAR Simulatie 100% uit GR-BAR	Benchmarking, Competentie-ontwikkeling	BAR risico 100%	max.€ 1.978.740	28.94%
2	Aangesproken worden voor garantstellingen.	Tijd - Ambtelijke inzet in uren Geld - Faillissementen instellingen/verenigingen waarvoor Albrandswaard garant staat.	Monitoring resultaten van en bijsturing op gemaakte afspraken en voorwaarden.	75%	max.€ 2.500.000	27.35%
3	Risico dat de GR-BAR haar taken niet kan uitvoeren binnen het beschikbaar gestelde budget, inclusief realisatie taakstelling.	Tijd - Extra uren; Geld - (Tijdelijk)extra (frictie) kosten/uren/inhuur. Simulatie 100% uit GR-BAR	Benchmarking, Competentie-ontwikkeling	BAR risico 100%	max.€ 514.120	15.00%
4	Naheffing van BTW na controle door de fiscus.	Geld - financieel	Functiescheidingen controle op boekingen BCF. Juridisch bezwaar op naheffings-aanslagen loopt.	50%	max.€ 1.000.000	7.28%
5	Risico invoering wet meldplicht datalekken	Geld - financieel, juridische aansprakelijkheid.	Sturen op gedrag en zorgvuldigheid omgang gevoelige informatie en tijdig meldingssysteem.	30%	max.€ 850.000	3.72%
6	Resultaat OMMIJ bij liquidatie is lager dan aankoopwaarde buitenplanse gronden	Geld - Niet geraamde financiële bijdrage vanuit gemeentelijke exploitatie	Monitoring en tijdige bijsturing.	50%	max.€ 500.000	3.65%
7	Reserve grondbedrijf is niet toereikend	Geld - financieel	Sturing op projecten middels MPO	50%	max.€ 500.000	3.62%
8	Algemene Uitkering gemeentefonds wordt lopende het begrotingsjaar lager i.c.m. koppeling rijksuitgaven en verwerking aanvullende kortingen.	Geld - Indien rijksbezuinigingen niet gehaald worden, levert de koppeling minder op en komen er aanvullende kortingen.	Circulaires van het Rijk goed doorrekenen op toekomstige gevolgen.	30%	max.€ 500.000	2.18%
9	A.g.v. economische situatie lagere dividenduitkeringen en moeten afboeken boekwaarden.	Geld - financieel verlies.	Geen.	50%	max.€ 250.000	1.82%
10	De gemeente moet een deel van de saneringskosten zelf dragen van bekende en onbekende saneringen	Geld - onvoorziene uitgaven	Tijdig onderzoek naar vervuiling voor aanvang (sanering)gex.	30%	max.€ 250.000	1.10%

Totaal grote risico's: € 9.327.860

Overige risico's: € 1.115.000

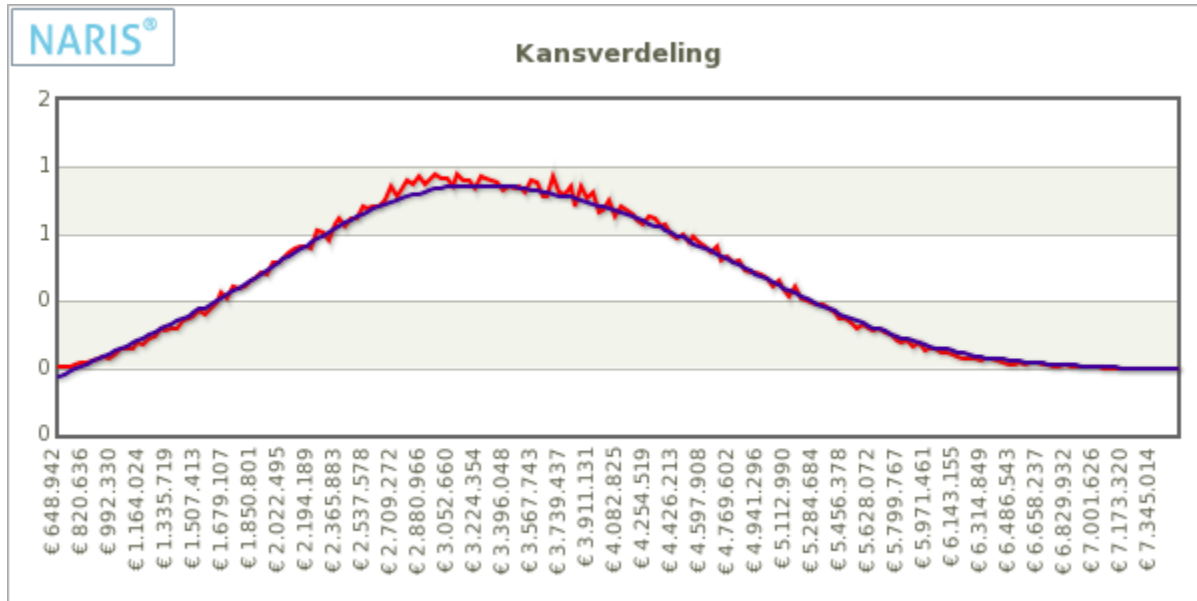
Totaal alle risico's: € 10.442.860

Het overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. De onderstaande tabel geeft aan hoe groot de kans is in lengte van tijd.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kans klasse	Toelichting kansklasse
10%	< 0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5-10 jaar	2	Deze klasse hanteren we voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar voordoen.
50%	1 keer per 2-5 jaar	3	Deze klasse hanteren we voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1-2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of >	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar gaan voordoen.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag niet nodig is omdat de risico's nooit allemaal tegelijk en in hun maximale omvang zullen optreden.

Onderstaande figuur en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's van Albrandswaard kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 4.946.202 (benodigde weerstandscapaciteit).

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
10%	€ 1.970.029
25%	€ 2.600.621
50%	€ 3.379.865
75%	€ 4.228.567
90%	€ 4.946.202
95%	€ 5.339.369

Risicoprofiel grondbedrijf Albrandswaard

Voor het berekenen van het risicoprofiel voor het grondbedrijf is aangesloten bij het Meerjaren Perspectief Ontwikkelprojecten (MPO) 2016. Voor het grondbedrijf wordt het risicoprofiel niet gesimuleerd, maar wordt de kans van optreden maal het effect van optreden opgenomen. Hierbij is rekening gehouden of het gewaardeerde risico binnen het resultaat van het project opgevangen kan worden. Wanneer dit niet het geval is, heeft dit een effect op het risicoprofiel.

Risicoprofiel Bouwgronden in exploitatie:

Project	MPO 2016		
	Risico's (gewogen en gesaldeerd)	Op te vangen in grondexploitatie	Niet op te vangen in grondexploitatie
	A	B	C=B-A
Verliesgevend			
De Smaak van Poortugaal	-6.000	-	-6.000
Centrum Ontwikkeling Poortugaal Emmastraat	-75.000	-	-75.000
Spui	-89.000	-	-89.000
Af te sluiten			
Centrum Rhooon Louwerensplein	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>-170.000</i>	<i>-</i>	<i>-170.000</i>
Winstgevend			
Polder Albrandswaard	-205.000	202.000	-3.000
Binnenland	-534.000	-	-534.000
Overhoeken III	-319.000	81.000	-238.000
Af te sluiten			
WISH	-	-	-
Hart van Ghijseland	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>-1.058.000</i>	<i>283.000</i>	<i>-775.000</i>
TOTAAL	-1.228.000	283.000	-945.000

Risicoprofiel samenwerkingsverbanden:

Project	MPO 2016		
	Risico's (gewogen en gesaldeerd)	Op te vangen in grondexploitatie	Niet op te vangen in grondexploitatie
	A	B	C=B-A
OMMIJ	-2.187.000	4.761.000	-
Essendael	-485.000	3.818.000	-
TOTAAL	-2.672.000	8.579.000	-

Voor het grondbedrijf Albrandswaard kunnen op basis van bovenstaande doorrekening alle risico's worden afgedekt met een totaalbedrag van **€ 945.000 (benodigde weerstandscapaciteit)**.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Albrandswaard bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstandsonderdelen	Huidige capaciteit
Algemene reserve	€ 10.033.445
Reserve MPO	€ 1.517.290
Reserve sociaal domein	€ 1.838.800
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 13.389.535

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 13.389.535}{(€ 4.946.202 + € 945.000) = € 5.891.202} = 2,3$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van Albrandswaard valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart. Deze kaart toont in één oogopslag de spreiding van de risico's. Er wordt een onderscheid gemaakt in het bruto en netto risico. Het bruto risico geeft de situatie weer voordat er maatregelen zijn getroffen. Het netto risico geeft het resultaat na het nemen van maatregelen.

Geld	Bruto				
	10%	30%	50%	70%	90%
x > €500.000		1	1		3
€250.000 < x < €500.000		1	1	1	
€100.000 < x < €250.000	4	3	1		
€25.000 < x < €100.000		7	4		
x < €25.000		1	1		3
Geen geldgevolgen		1	1	1	
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Geld	Netto				
	10%	30%	50%	70%	90%
x > €500.000		1	1	1	2
€250.000 < x < €500.000	1	1	1		
€100.000 < x < €250.000	4	4			
€25.000 < x < €100.000	1	6	4		
x < €25.000					
Geen geldgevolgen					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Kengetallen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag worden kengetallen opgenomen voor de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. De kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht. Het reëel en structureel sluitend zijn van de begroting blijft het bepalende criterium. In het overzicht hebben we bovengenoemde normering toegepast voor een duidelijke beeldvorming.

Bij de berekening van enkele kengetallen worden de gegevens afgezet tegen het totaal van de baten. De baten in 2015 zijn ten opzichte van de baten in 2014 gestegen met € 14 miljoen. De stijging van de baten wordt voor een groot gedeelte veroorzaakt door het afsluiten van grondexploitaties, de inkomsten van de Stadsregio Rotterdam en een hogere algemene uitkering. De hogere baten hebben een effect op de kengetallen netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen en grondexploitatie.

Rekening jaar 2015	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Jaarrekening 2015
Kengetallen:			
netto schuldquote	81%	85%	63%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	76%	80%	55%
solvabiliteitsrisico	29%	29%	23%
structurele exploitatieruimte	-0,39%	-0,90%	-4,54%
grondexploitatie	33%	23%	17%
belastingcapaciteit	123%	120%	116%

De **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

De **solvabiliteitsratio** geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

De **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

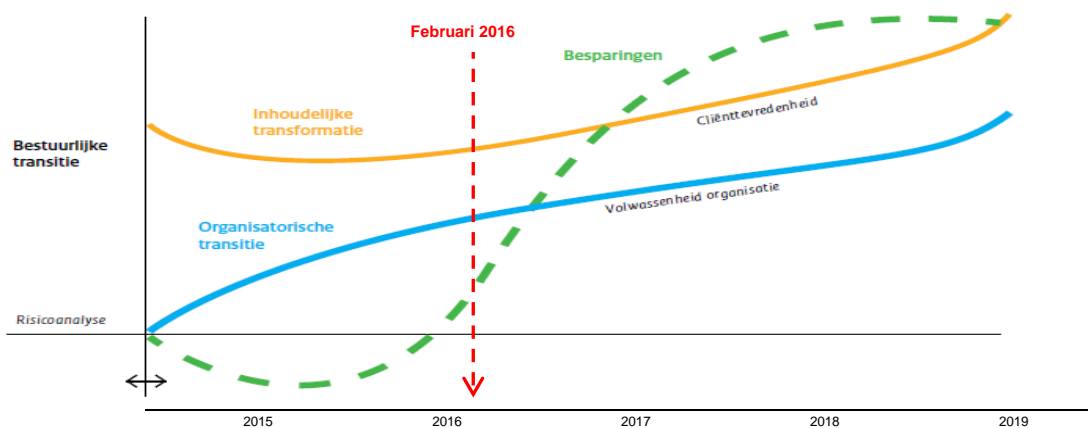
Het kengetal **grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

De **belastingcapaciteit** geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De dalende trend betekent dat de gemiddelde belastinglasten voor Albrandswaarders dichter bij het landelijk gemiddelde komen te liggen.

Nieuwe ontwikkelingen

Transitie 3 decentralisaties

In 2015 is een aantal nieuwe wetten in werking getreden waardoor gemeenten er nieuwe taken bij hebben gekregen. Behalve dat er taken bij komen, vraagt het ook van gemeenten een andere invulling. Naast de transitie moest er ook een transformatie tot stand worden gebracht. De gemeenten werken hierin samen met vele verschillende organisaties en dit vraagt een omslag in organiseren en cultuur. Gezien deze complexiteit en de soms beperkte ruimte die wordt gegeven om deze opgave innovatief op te pakken, brengt dit ook grote risico's met zich mee die niet altijd door de gemeente alleen kunnen worden beslecht. Naast financiële risico's gaat het ook om politieke en imago risico's. Aangezien de regelgeving nog steeds aan het wijzigen is en de overdracht van taken en dossiers nog niet altijd soepel verloopt, vraagt dit zeker ook de komende jaren nog een strakke vinger aan de pols, een pakket risicobeheersingsmaatregelen en een weerstandsvermogen dat eventuele financiële maatregelen en tegenvallers kan opvangen. Hierbij is het van belang dat de risicobeheersingsmaatregelen voortdurend mee moeten bewegen met de nog steeds veranderende omstandigheden. De hierna volgende illustratie is met de rode pijl de positie aangegeven waarin wij ons bevinden in de wetmatige fasering van zo'n omvangrijke transitie.

GR BAR organisatie

De realisatie van de gemeenschappelijke regeling BAR organisatie kent een soortgelijke wetmatige curve als in bovenstaand model is geschetst. Gezien de omvang van het project staat het risico op dit moment nog steeds in de top 10 van belangrijkste risico's. Het risico is over 2015 wat toegenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door wijzigingen in en toepassing van nieuwe wet en regelgeving op het gebied belastingen, juridische zaken, privacybescherming en data- & informatiebeveiliging. In 2015 is de moeilijke en belangrijke fase van het inzetten van vele tientallen omvormings- en inrichtingstrajecten deels doorlopen. Feitelijk is dit de fase die gekenmerkt wordt door de hoogste risico's en de grootste investeringen.

Omdat de dienstverlening door moest gaan, terwijl deze veranderingen en nieuwe taken werden doorgevoerd, heeft dit op bepaalde momenten ook geleid tot imagoschade. De schade vertaalt zich vooralsnog tot een lichte daling in de cliënt tevredenheid en negatieve berichtgeving in de media over de tussentijdse resultaten van de BAR-Organisatie. Dat deze risico's in 2015 zijn opgetreden was echter wel voorzien. Het geconstateerde was derhalve een momentopname die synchroon liep met de wetmatig voorspelde belasting piek op de organisatie in deze transitie. Positief gegeven is dat de verwachting, in lijn met het model, nu stap voor stap een opgaande lijn zal kennen.

Wet Meldpunt datalekken

Met de invoering van deze wet zijn we ook een risico rijker dat wordt gekenmerkt door het gekoppelde sanctiebeleid rond het niet (tijdig) melden van een datalek. Het risico is opgenomen en met oog op de benodigde tijd om hier als organisatie te kunnen anticiperen vrij stevig ingeschat. Het risico is gelijkgesteld aan de start sanctie bij een niet of te laat gemeld data lek. De wet datalekken gaat niet alleen over data dat door hackers wordt ontfutseld. Het gaat hierbij ook om de zorgvuldige omgang met bijvoorbeeld usb-sticks, laptops, tablets en ordners. Veel maatregelen zijn te treffen in het sturen op gedrag en zorgvuldigheid. Maar ook toekomstige keuzes op het gebied van het opslaan van-, en werken met gevoelige informatie in de cloud zullen van grote invloed zijn op de ontwikkeling van dit risico. De hoge positie van dit risico in de top 10 is een belangrijke aandachtvestiging op dit zeer actuele onderwerp.

Invoeren vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 kan de gemeente worden belast over inkomsten die de gemeente ontvangt voor taken die als niet gemeente specifieke taken zijn aan te merken. De nieuwe regelgeving levert ondanks gedegen vooronderzoek en rekenwerk nog steeds de nodige onduidelijkheid op voor de gemeente maar evengoed voor de belastingdienst.

Doorvoeren private borging 2017 (privatiseren taken bouw- & woningtoezicht)

Vooruitlopend op het doorvoeren van het loslaten van diverse taken binnen de omgevingswet wordt het teruglopen van inkomsten op dit terrein voorlopig gezien als een risico. De ontwikkeling van dit risico is sterk afhankelijk van de wijze van en het tempo waarmee noodzakelijke omvormingen doorgevoerd kunnen worden binnen het taakveld bouw- & woningtoezicht. Boogde maatregelen zijn het reduceren van de kosten die hier nu structureel worden gemaakt en synchroon het stapsgewijs aframen van structurele inkomsten.

Conclusie over huidig risicoprofiel

In de voorgaande onderdelen is een relatie gelegd tussen het risicoprofiel van de gemeente en het benodigde weerstandsvermogen. Onze organisatie valt in klasse A (waarderingcijfer); een uitstekend weerstandsvermogen. We kunnen derhalve stellen dat de organisatie er financieel goed voor staat.

Gezien de fluctuerende algemene uitkering, de verder verlaagde dividendopbrengsten, de mogelijk toekomstige druk op de uitgaven in het sociaal domein, is het is dus zeer essentieel, teneinde financieel gezond te blijven, de komende jaren vast te blijven houden aan een structureel sluitende begroting op basis van reële ramingen.

PARAGRAAF 3 – FINANCIERING

In deze financieringsparagraaf wordt ingegaan op de mate waarin de plannen en acties, zoals beschreven in de begroting in 2015, zijn uitgevoerd. Naast enkele onderwerpen die verplicht deel uitmaken van de financieringsparagraaf, gaan we ook in op een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie.

In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op:

- Wettelijke kaders en treasurystatuut
- Landelijke ontwikkelingen
- Renteontwikkeling
- Renterisicobeheer
- Liquiditeitsbeheer en Financieringsbehoefte
- Relatiebeheer

Wettelijke kaders en treasurystatuut

De bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de financieringsfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut en de financiële verordening. Kern is de vaststelling van de uitgangspunten, doeleinden, de organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie. Hierbij is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) van toepassing. Deze wet schept een bindend kader voor een verantwoorde en professionele inrichting van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is het beheersen van risico's. Als gevolg van de invoering van het schatkistbankieren en de overgang naar de BAR-organisatie per 1 januari 2014, is er een volledige herziening geweest van het treasurystatuut. Deze is in het eerste kwartaal van 2014 vastgesteld. De kaders zoals vastgesteld in voornoemde documenten zijn door ons in 2015 gehanteerd.

Landelijke ontwikkelingen

Wet HOF

De Wet Hof is bedoeld om de in Europa gemaakte afspraken over houdbare overheidsfinanciën wettelijke te verankeren. Hierbij wordt het EMU-saldo van de gehele overheid gebruikt.

In het wetsvoorstel is opgenomen dat de provincies en gemeenten een gelijkwaardige (dus niet: gelijke) inspanning leveren. Indien de gemeenten zich niet houden aan de bestuurlijke afspraken hierover, zou uiteindelijk als sanctie de uitbetaling van de Algemene uitkering opgeschort kunnen worden. In het financieel akkoord tussen het Rijk en de decentrale overheden is echter afgesproken dat deze kabinetsperiode wordt afgezien van een sanctie op overschrijding van het EMU-saldo, zolang er geen sanctie uit Europa volgt.

In de begroting hebben we u een beeld gegeven van het verloop van ons EMU-saldo. Ook wordt hierover periodiek gerapporteerd aan het CBS

Schatkistbankieren.

Sinds 2014 hebben we te maken met de nieuwe wet schatkistbankieren. Overtollige middelen moeten dagelijks worden afgeroomd naar een rekening bij de schatkist.

Bij de schatkist kunnen overtollige middelen eventueel tijdelijk op deposito worden weggezet.

Decentrale overheden krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. In de loop van het jaar is er wel sprake geweest van overliquiditeit, maar mede gelet op het feit dat de rentevegoeding op deposito bij de schatkist dit jaar 0% was is er geen gebruik gemaakt van deze faciliteit.

Door het Ministerie is een drempelbedrag vastgesteld dat op de rekening courant van de eigen bank mag blijven staan. Het drempelbedrag is het maximale bedrag dat een decentrale overheid over een

heel kwartaal gezien dagelijks buiten de schatkist mag aanhouden. Deze drempel is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Albrandswaard houdt dit in dat wanneer het saldo op de rekening courant hoger is dan € 352.000 dit moet worden afgeroomd naar de schatkist. Conform de nieuwe regelgeving wordt bij de toelichting op de balans verantwoording afgelegd over het totaal aan middelen dat per kwartaal buiten de schatkist is gehouden. Hieruit blijkt dat we ruimschoots voldoen aan de drempel.

Renteontwikkeling

Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn voor ons belangrijk. Hier kunnen voor ons risico's liggen. Wij volgen de rente ontwikkelingen daarom nauwlettend. We maken hiervoor gebruik van de infodienst van een aantal banken, waardoor we op ieder moment van de dag de ontwikkelingen kunnen volgen en online op de hoogte worden gehouden van belangrijke veranderingen.

In onderstaande tabel geven wij u inzicht in het renteverloop in 2015. Het betreft hier indicatieve rentepercentages.¹

	24-04-2015		31-07-2015		05-10-2015		11-01-2016	
	euribor	marktrente	euribor	marktrente	euribor	marktrente	euribor	marktrente
kortlopend								
1 week	-0,085	-0,017	-0,129	-0,190	-0,146	-0,190	-0,261	-0,270
2 weken	-0,060	-0,010	-0,110	-0,180	-0,143	-0,180	-0,249	-0,270
1 maand	-0,034	-0,005	-0,074	-0,150	-0,113	-0,160	-0,218	-0,220
2 maanden	-0,018	-0,002	-0,041	-0,100	-0,071	-0,110	-0,176	-0,190
3 maanden	-0,002	0,000	-0,022	-0,080	-0,043	-0,090	-0,142	-0,150
6 maanden	0,068	0,006	0,048	0,000	0,027	-0,001	-0,050	-0,100
9 maanden	0,118	0,009	0,098	0,010	0,077	0,040	0,003	-0,020
1 jaar	0,175	0,012	0,169	0,020	0,140	0,020	0,051	0,060
langlopend lineair								
10 jaar		0,450		0,814		0,784		1,202
15 jaar		0,620		1,117		1,145		1,513
25 jaar		0,850		1,600		1,666		1,713

Zowel de korte als de lange rente zijn het afgelopen jaar laag gebleven. Voor kasgeldleningen is het hele jaar sprake geweest van een negatieve rente, waardoor bij het afsluiten van een kasgeldlening sprake was van een rentevergoeding in plaats van dat rente betaald moest worden. De kortlopende rente is gekoppeld aan de Euribor, ook deze was voor het afgelopen jaar negatief voor de korte looptijden.

Renterisicobeheer

In dit onderdeel wordt door middel van enkele modellen inzicht gegeven in de renterisico's voor onze gemeente.

Renterisiconorm

De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en van de renterisico's. De renterisiconorm houdt in dat niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor herfinanciering en/of renteherziening in aanmerking mag komen. Van renteherziening is sprake, als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering bestaat uit het totaal aan aflossingen van langlopende leningen, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Voor ons bedraagt de renterisiconorm voor het jaar 2015 € 9,4 miljoen, zijnde 20% van het begrotingstotaal van € 46,9 miljoen.

Het renterisico dat de gemeente in enig jaar loopt, is onder andere afhankelijk van nieuw aan te trekken financiering in de komende jaren. In 2015 is 1 nieuwe langlopende lening aangetrokken. Het effect hiervan op de renterisiconorm is voor het eerst zichtbaar in 2016

¹ Gebaseerd op de informatieve van Intercessie N.V.

In het volgende overzicht zijn de feitelijke renterisico's opgenomen voor de vaste schuld, in relatie tot de renterisiconorm.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD per 31-12-2015

bedragen x EUR 1.000

Renterisico op vaste schuld	2015
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	
1. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0
2. Betaalde aflossingen	2.920
3. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	2.920
Renterisiconorm	
4a. Begrotingstotaal 2015	46.938
4b. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20,0%
4. Renterisiconorm	9.388
Toets Renterisiconorm	
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 - 3)	6.467
5b Overschrijding renterisiconorm (4 - 3)	

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De belangrijkste vormen hiervan zijn (opgenomen) daggeld- en kasgeldleningen en rekening-courantkrediet. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Voor ons bedraagt de kasgeldlimiet voor het jaar 2015 € 4,0 miljoen. De kasgeldlimiet is de maximale gemiddelde (kortlopende) schuld die we per kwartaal mogen hebben. Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet dit gemeld worden bij de toezichthouder.

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de kasgeldlimiet voor het jaar 2015 opgenomen. Hieruit blijkt dat we, doordat in het begin van het jaar gebruik is gemaakt van kasgeldleningen, er in deze kwartalen een overschrijding van de kasgeldlimiet was. In de tweede helft van het jaar was er geen sprake meer van een liquiditeitstekort, waardoor we de rest van het jaar niet boven de kasgeldlimiet zijn uitgekomen.

KASGELDLIMIET**Kasgeldlimiet (x € 1.000)**

Omvang begroting per 1-1-2015	€ 46.938
	8,50%
Kasgeldlimiet in bedrag	€ 3.990

	bedragen x 1.000 euro			
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Totaal vlottende schuld	9.000	6.667	1.333	0
Totaal vlottende middelen	793	-506	3.974	3.296
Gemiddeld saldo schuld (+) of overschot (-)	8.207	7.172	-2.641	-3.296
Kasgeldlimiet	3.990	3.990	3.990	3.990
Ruimte onder kasgeldlimiet	0	0	6.630	7.286

Liquiditeitsbeheer en FinancieringsbehoefteLiquiditeitsplanning

Het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie is van wezenlijk belang om de treasuryfunctie naar behoren uit te voeren. Een goede liquiditeitsplanning is hiervoor essentieel. Met behulp van een korte termijn liquiditeitsplanning, krijgen we een beter beeld van de te verwachten inkomsten en uitgaven.

In 2015 bleek opnieuw dat de waarde van de korte termijn planning met name afhankelijk is van het inzicht in de uitgaven op de investeringen. Juist op dat gebied blijkt het lastig te zijn een goede planning te geven van de uitgaven.

Aan het einde van het jaar is opnieuw gebleken dat verwachtingen, voor wat betreft het doen van investeringen, niet altijd zijn uitgekomen. De huidige economische situatie maakte het opstellen van een goede planning ook niet eenvoudig. Projecten werden vertraagd of tot nader order uitgesteld. Ook wat betreft de liquiditeitsbehoefte vanuit de grondexploitaties was deze onzekerheid merkbaar.

Verbetering van de sturing op de uitgaven en inkomsten heeft onze speciale aandacht. We streven ernaar in 2016 de korte termijnplanning te kunnen verbeteren. Bij de tussenrapportages houden we u op de hoogte van relevante ontwikkelingen op dit gebied.

Financieringsbehoefte

Afgelopen jaren is steeds sprake geweest van een liquiditeitstekort. Voor de financiering van dit tekort hebben we in eerste instantie gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het afsluiten van kasgeldleningen. Zoals blijkt uit het eerder gepresenteerde overzicht met rentestanden was de rente voor kasgeldleningen voor ons zeer gunstig.

Omdat de verwachting was dat het liquiditeitstekort deels een structureel karakter zou hebben is besloten in maart de kortlopende financiering om te zetten in een langlopende lening van € 6 miljoen met een looptijd van 15 jaar. Ook bij het afsluiten van deze langlopende lening konden we gebruik maken van de lage rentestand. We hebben deze lening kunnen afsluiten tegen een rentepercentage van 0,725%.

Doordat halverwege het jaar de levering van de gronden Essendael definitief kon worden afgewikkeld was er in het 2^e halfjaar sprake van een overliquiditeit.

De overtollige middelen zijn in de loop van het jaar conform het treasurystatuut gebruikt om tijdelijke liquiditeitstekorten bij de BAR-organisatie op te vangen door het verstrekken van een onderlinge kasgeldlening tegen marktconforme rente.

Leningenportefeuille

De gemiddelde rente over onze leningenportefeuille is relatief laag, de nieuwe lening van € 6 miljoen die in maart is afgesloten heeft tot gevolg dat de gemiddelde rente weer iets is gedaald.

Mutaties lang vreemd vermogen in 2015			
	Bedrag	Gemiddelde rente	Inloed op gemiddelde rente
Eindstand per 31 december 2014	37.406.428	3,2392%	
Nieuwe leningen	6.000.000		
Reguliere aflossingen	-2.920.447		
Vervroegde aflossingen	0		
Eindstand per 31 december 2015	40.485.981	3,1670%	-0,0722%

Verstreckte leningen

In 2014 is er een lening verstrekt aan de BAR-organisatie voor de financiering van de materiele vaste activa die betrekking hebben op de bedrijfsvoering, welke zijn overgedragen van de gemeente aan de BAR-Organisatie. Voor het bepalen van de aflossing en rente op deze leningen is aansluiting gezocht bij de bedragen voor afschrijving en rente zoals deze oorspronkelijk in de begroting van de gemeente was opgenomen.

In 2015 is een lening verstrekt aan de Gem CV Essendael. Via deze paragraaf houden we op de hoogte van het verloop van deze beide leningen.

Per 31 december 2015 waren er geen (tijdelijke) overschotten in de vorm van deposito's. Ook zijn per 31 december 2015 geen kasgeldleningen meer verstrekt aan BAR-Organisatie.

Kredietrisico op verstrekte gelden (bedragen x € 1.000)				
Naam geldnemer	%	Saldo uitzetting 01-01-2015	Mutaties in 2015	Saldo uitzetting 31-12-2015
BAR-Organisatie	n.v.t.	1.328	-366	962
Gem CV Essendael	4,34		2.500	2.500
Totaal verstrekte gelden		1.328	2.134	3.462

Relatiebeheer

Met onze huisbankier, de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), vindt periodiek overleg plaats, waarbij eventuele nieuwe ontwikkelingen worden besproken.

In 2015 is opnieuw regelmatig gebruik gemaakt van de verschillende adviserende instanties, om zodoende optimaal te kunnen profiteren van de beschikbare financiële instrumenten.

In ons treasurystatuut hebben wij de administratieve organisatie, interne controle en informatievoorziening uitvoerig beschreven. Handhaving hiervan en optimalisatie blijven onze aandacht houden.

PARAGRAAF 4 – ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De gemeente beheert en onderhoudt de openbare ruimte, waarin veel activiteiten plaatsvinden, zoals wonen, werken en recreëren. In deze paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven wat de kaders zijn waarbinnen het onderhoud van deze kapitaalgoederen plaats dient te vinden.

De gemeente Albrandswaard beheert binnen de openbare ruimte een groot arsenaal aan kapitaalgoederen, namelijk:

Verhardingen zoals wegen, straten, paden en pleinen binnen de bebouwde kom;

- Straatmeubilair;
- Openbare verlichting;
- Verkeer- en straatnaamborden;
- Gemeentelijke riolering;
- Waterbodems, beschoeiingen, bruggen en overige kunstwerken;
- Openbaar groen;
- Speelvoorzieningen;
- Gemeentelijke gebouwen.

Het onderhoud van deze kapitaalgoederen en de beschrijving van de kwaliteit zijn o.a. opgenomen in het vastgestelde Beheerkwaliteitsplan (BKP) en beheerplannen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de jaarlijkse lasten. Door het hele jaar heen wordt de buitenruimte ook gecontroleerd of de afgesproken kwaliteit ook wordt behaald. Uit de metingen blijkt dat over het hele jaar genomen we voldoen aan de gewenste en afgesproken beeldkwaliteit.

Zorg voor de openbare ruimte

Uitgangspunten binnen het vastgestelde Beheerkwaliteitsplan zijn de beeldnormeringen CROW en de landelijke Standaard 2012. Het Beheerkwaliteitsplan omvat differentiatie op basis van gebiedsindeling en selectief verhogen en verlagen van de kwaliteitsniveaus. Hierbij is het kwaliteitsniveau Basis uitgangspunt. De afgesproken kwaliteit wordt structureel bewaakt door de implementatie van een professioneel monitoringsplan.

In onze beheerplannen zijn projecten en onderhoudsmaatregelen opgenomen om het gewenste kwaliteitsbeeld te realiseren en te behouden.

Doelen:

- Het zorgen voor een veilige, comfortabele, leefbare en duurzame openbare ruimte voor de bewoners van Albrandswaard;
- De afgesproken kwaliteit van de openbare ruimte waarborgen door kwaliteitssturing;
- Het beleid en consequenties hiervan v.w.b. de vastgestelde kwaliteitsniveaus aan alle belanghebbenden communiceren, opdat gekozen beleid en daarmee keuzes in de dagelijkse praktijk duidelijk en uitlegbaar zijn;
- Voldoen aan wettelijke normen;
- Budgetbeheersing;
- Integrale afstemming tussen de verschillende beheeractiviteiten;
- Termijnplanning voorhanden;
- Integrale aanpak van de taakvelden om hiermee een efficiëntieslag te behalen.

Het beleid voor het beheer en onderhoud kapitaalgoederen is o.a. opgenomen in: Beheer kwaliteitsplan 2012 (BKP), de beleidsnota's Groenbeleidsplan 2009 - 2019, Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2013 -2017, het Gemeentelijke Verkeer-, en Vervoersplan 2012 (hierin is ook het Wegen categoriseringsplan en beleidsuitgangspunten voor elektrische laadpalen opgenomen), Speelruimtebeleidsplan 2010 - 2020, Afvalbeleidsplan 2011 - 2015, Baggerplan 2014 – 2017 en het programma Duurzaam Veilig. Naast het beleid zijn er operationele beheerplannen voor bovengenoemde kapitaalgoederen. Voor de periode 2016 – 2020 zijn nieuwe beheerplannen in de maak om geheel up tot date het onderhoud op de juiste wijze uit te voeren.

Wegen

De onderhoudsplicht van wegen binnen de bebouwde kom valt onder de Wegenwet. Van de gemeente wordt als wegbeheerder verwacht voldoende te doen aan het onderhoud van de wegen. Onvoldoende zorg hiervoor leidt tot klachten van gebruikers van de buitenruimte en mogelijk tot schadeclaims. De financiering van het onderhoud van het totale wegenbestand is voor de toekomst inzichtelijker en beheersbaar geworden. De onderhoudstoestand van de wegen in relatie tot het beschikbare budget is hierbij onderbouwd. Bij de opzet van het oude beheerprogramma 2011- 2015 is gerekend met een gebiedsgerichte inhaalslag binnen 6 jaar van de onderhoudsachterstand. Inmiddels is de achterstand grotendeels weggewerkt door reconstructies en regulier onderhoud. In het beheerprogramma 2016 – 2020 wordt de laatste achterstand opgepakt om vervolgens over te gaan op regulier onderhoud en reconstructies. Indien mogelijk wordt rekening gehouden met optimalisaties zoals beschreven in het Gemeentelijke Verkeers,- en Vervoersplan. Er is geen sprake van onverantwoorde achterstanden waarbij de veiligheid van de weggebruiker in het geding is.

Kwaliteit:

Binnen deze discipline zal kwaliteitsniveau Basis worden doorgevoerd. Selectief wordt een kwaliteitsniveau Laag gehanteerd bij o.a. de buitengebieden en bedrijventerreinen. Deze kwaliteitsverlaging zal mogelijk binnen de maatschappelijke Albrandswaardse context minder impact hebben. De technische staat van de verharding is goed. Het effect van de verlaagde kwaliteit zal pas na meerdere jaren effect hebben. Op termijn (ca. vijf jaar) is dus wel extra onderhoud noodzakelijk.

Straatreiniging

Voor de straatreiniging is conform landelijk vastgestelde normen beleid vastgesteld. Voor het bepalen van de gewenste beeldkwaliteit wordt gebruik gemaakt van de landelijke beeldnormeringen van de CROW. Deze beeldnormering zijn vervolgens uitgewerkt in beheer- en uitvoeringsplannen. Binnen het onderdeel 'schoon houden van de openbare ruimte' valt ook de onkruidbestrijding op verhardingen. Al langer wordt er in de tweede kamer gesproken over een verbod op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de buitenruimte. In Albrandswaard wordt de laatste 2 jaar al geen tot zeer beperkt chemische bestrijdingsmiddelen toegepast. Op verhardingen wordt dit sinds 2 jaar helemaal niet meer toegepast.

Kwaliteit:

Een schone leefomgeving heeft in onze gemeente een hoge prioriteit. In de dorpscentra (winkelgebieden) wordt kwaliteitsniveau Hoog als norm gehanteerd en voor het overige deel van de openbare ruimte kwaliteitsniveau Basis.

Openbare verlichting

Uitgangspunten bij de Openbare Verlichting zijn:

- Sociale veiligheid;
- Verkeersveiligheid;
- Leefbaarheid en esthetica;

- Landelijke richtlijnen en NEN normen.

Bij het opzetten van de onderhoudsplanning zijn in eerste instantie de activiteiten bepaald die in de eerste 5 jaar moeten worden uitgevoerd voor het wegwerken van knelpunten en het inlopen van de onderhoudsachterstand waar mogelijk wordt Led toegepast.

Momenteel is de gehele openbare verlichtingsinstallatie voor het preventieve en correctieve onderhoud uitbesteed aan een daartoe gespecialiseerd bedrijf. Storingen die gerelateerd zijn aan de ondergrondse infrastructuur zijn voor verantwoordelijkheid van Stedin.

Kwaliteit:

De verlichtingskwaliteit is niet via wettelijke of bindende bepalingen geregeld. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) heeft wel richtlijnen opgesteld.

De gemeente Albrandswaard volgt hierbij een tweesporen beleid ten aanzien van de te hanteren verlichtingsniveaus:

1. De openbare verlichting ten behoeve van nieuwe infrastructuur bij reconstructies binnen de bebouwde kom dient te voldoen aan de nieuwe Richtlijn Openbare Verlichting 2011 (ROVL);
2. Langs wegen buiten de bebouwde kom zal op beperkte schaal openbare verlichting worden aangebracht, zogenaamde oriëntatie verlichting; indien de verkeersveiligheid daartoe aanleiding geeft zal een hoger verlichtingsniveau gehanteerd worden.

Uitgangspunt van de openbare verlichting is het voldoen aan de minimale verlichtingseisen die bij het zorgdragen voor veiligheid noodzakelijk zijn.

Verkeer- en straatnaamborden

Het beheerplan is in 2013 geactualiseerd en inmiddels operationeel. Jaarlijks wordt het gehele bordenbestand gecontroleerd en onderhouden aan de hand van het beheersysteem.

Kwaliteit:

Voor verkeersmiddelen is geen landelijk afgesproken kwaliteitsnormeringssysteem ontwikkeld. Bij verkeersmiddelen (verkeers- en straatnaamborden) heeft het begrip kwaliteit betrekking op:

- Veiligheid: het juiste bord op de juiste plaats;
- Zichtbaarheid: technische normen voor reflectie.

Riolering

De gemeentelijke taken op het gebied van de riolering zijn gebaseerd op de Wet Milieubeheer. Bij de uitvoering van deze wettelijke verplichting is gemeentelijke beleidsruimte aanwezig. Voldaan moet worden aan de richtlijnen van de waterkwaliteitsbeheerder (t.w. het Waterschap Hollandse Delta). Onvoldoende zorg voor het gangbaar houden van het rioolstelsel kan leiden tot slechte afvoer van hemel- en afvalwater, overlast van water op straat en schadeclaims.

Afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering blijft voorlopig een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van de vuiluitwerp vanuit de riolering naar het oppervlaktewater, zeker gezien de verwachte klimaatveranderingen.

Het huidige rioolsysteem is geheel in kaart gebracht. Op basis van de hiermee verkregen informatie is het Basisrioleringsplan (BRP) en het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. Deze plannen vormen de basis voor verder planvorming van rioolwerkzaamheden in de komende jaren. De

beschreven acties van BRP en GRP zijn verwerkt in de integrale beheeraanpak. In het beheerplan riolering zijn de uit te voeren werkzaamheden beschreven voor de komende jaren, met de daarbij benodigde investeringskredieten.

Kwaliteit:

Volgens landelijk afgesproken maatstaven wordt ten aanzien van de kwaliteit van rioolstelsels niet gesproken in termen van kwaliteitsnormen zoals bij wegen, groen en straatreiniging maar van schadeklassen. Voorbeeld van deze schadeklassen zijn: scheurvorming in buizen, wortel-ingroei, verzakking en zandinloop.

De onderhoudskwaliteit steunt dan ook niet zo zeer op (politiek/bestuurlijke) keuzes over intensief, gewoon of extensief onderhoud. De beslissing tot vervanging of renovatie is gebaseerd op de uitkomsten van een concrete rioolinspectie (met videocamera), waarbij de bevindingen worden uitgedrukt in genoemde schadeklassen. De levensduur van de riolering, die normaliter 40 tot 60 jaar bedraagt, en concrete klachten (bijv. over wegverzakkingen) vormen vaak de aanleiding voor het verrichten van deze inspecties.

Aandachtspunt

In 2016 zal een herziend GRP worden opgesteld met een herziende financiële paragraaf. Nieuwe riolerings technieken en een langere levensduur van het riool hebben geleid tot nieuwe inzichten in het onderhoud en vervanging van het riool. Het herziende GRP moet een beter inzicht geven in de onderhoudskosten, de renovaties en de gekoppelde rioolheffing.

Groen, waterwegen en baggeren

In de gemeente Albrandswaard voldoet het Groen als het gaat om beheer en onderhoud aan de afgesproken beeldkwaliteit. De bomen, beplanting en het gras in een gemeente zijn de aankleding van de openbare buitenruimte en belangrijk voor de beleving van onze buitenruimte. De uitgangspunten van Groen zijn vastgelegd in het groenbeleidsplan. De kwaliteit is vastgesteld in het beheerkwaliteitsplan.

Kwaliteit:

In 2016 zal het 'integraal beeldbestek' worden gecontinueerd. Het gewenste en gekozen kwaliteitsbeeld is vertaald naar de werkopdrachten voor derden (aannemers). Intensieve en professionele monitoring heeft geleid tot een consistente beeldkwaliteit. Dit blijkt ook de metingen.

Aandachtspunt:

In het Bomenstructuurplan staan aanbevelingen genoemd ter versterking van de structuren binnen de gemeente. Hier zal komende periode aandacht aan worden geschonken. Tevens zullen we de relatief nieuwe ziekte Essentaksterfte goed blijven monitoren.

Bruggen

Voor het beheren en onderhouden van de 61 bruggen wordt in 2016 het beheerplan geupdate. Ten aanzien van de gemiddelde onderhoudskosten en de levensduur van bruggen zijn geen landelijke normen vastgesteld. Reden hiervoor is dat dit per brug sterk afhankelijk is van de ligging, omgevingsaspecten en de toegepaste constructie. Door het ontbreken van deze normeringen moeten we iedere brug regelmatig inspecteren. In 2016 zal een nieuwe inspectie gedaan worden. N.a.v. van deze inspectie wordt het benodigde onderhoud bepaald en het beheerplan geactualiseerd.

Kwaliteit:

Bij het opstellen van het beheerplan en het daarin opgenomen vervangingsplan zijn de hierna genoemde aspecten afgewogen:

- Veiligheid;

- Levensduur verlengend;
- Schoonhouden;
- Esthetische aspecten.

Met de huidige objectgegevens, uitgevoerde technische inspecties en voorgaande uitgangspunten, komt een beheerplan tot stand. Dit geeft inzicht in de onderhoudsaanpak. Het daarin opgenomen meerjarig vervangingsplan geeft aan wanneer vervanging zal moeten plaatsvinden.

Spelen

Alle speelruimten en speeltoestellen zijn beoordeeld en afgezet tegen de demografische ontwikkelingen binnen de gemeente. Dit is verwoord in het door de raad vastgestelde Speelruimteplan 2010 - 2020. Met het door de raad beschikbaar gestelde budget is een inhaalslag gemaakt met het plaatsen van speeltoestellen en het herinrichten van speellocaties. In 2016 zal een evaluatie plaats vinden van het lopende speelruimteplan. Dit om er zeker van te zijn dan de genoemde uitgangspunten nog actueel en van toepassing zijn. Hiermee voorkomen we dat er investeringen op de verkeerde plek gedaan worden. Daarnaast zal regulier beheer en onderhoud worden uitgevoerd voor alle huidige spelterreinen.

Kwaliteit:

Door de beschikbaar gestelde budgetten en een planmatige onderhoudsaanpak is de kwaliteit toegenomen.

Gebouwen

In 2015 is voor alle gemeentelijke gebouwen het onderhoudsniveau opnieuw in beeld gebracht. Met de gegevens uit dit onderzoek is een beheerplan voor de gemeentelijke panden opgesteld met de te verwachten onderhoudskosten.

Kwaliteit:

Ten aanzien van de kwaliteitsnorm voor gemeentelijke gebouwen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het op planmatige wijze uitvoeren van regulier onderhoud met materialen van gelijkwaardige kwaliteit;
- Bij passief onderhouden gebouwen slechts hoog nodig onderhoud uitvoeren.

Budgetten en kredieten onderhoud/vervanging kapitaalgoederen

Omschrijving	Budget/Krediet 2015 na wijziging (excl. kapitaallasten)	Werkelijk besteed 2015 (excl. kapitaallasten)
<i>Budgetten</i>		
Verhardingen	879.164	914.121
Riolering	1.174.208	1.488.978
Verkeersmiddelen	106.974	100.849
Groen, Waterwegen en Baggeren	939.856	872.597
Spelen	127.944	115.497
Straatreiniging	270.720	253.627
Openbare verlichting	252.847	280.664
Gebouwen	533.657	416.536
TOTAAL	4.285.370	4.442.869
<i>Investeringskredieten (incl. restant kredieten voorgaande jaren)</i>		
Verhardingen*)	3.253.588	3.325.667
Riolering	3.381.289	717.224
Verkeersmiddelen	870.079	468.038
Groen, Waterwegen en Baggeren	150.000	164.767
Speelvoorzieningen	49.528	22.379
Openbare verlichting	98.882	25.311
Gebouwen**)	2.664.852	21.859
Begraafplaatsen	1.531	1.531
TOTAAL	10.469.749	4.746.776

*) ten behoeve van enkele kredieten zijn inkomsten ontvangen voor een totaal bedrag van € 647.752 (geraamd € 608.000)

***) ontvangen inkomsten € 46.119 (geraamd € 60.000)

PARAGRAAF 5 – BEDRIJFSVOERING

Inleiding

De bedrijfsvoering wordt vanaf 1 januari 2014 via de GR BAR-organisatie uitgevoerd. Relevante ontwikkelingen op dit gebied zijn in deze (wettelijk verplichte) paragraaf opgenomen.

Huisvesting / aanpassing werkomgeving

In 2014 is een grote slag gemaakt door de gebouwen van Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard aan te passen aan het Werken volgens de BARcode. Op basis van een organisatiebrede evaluatie eind 2014 inzake tijd- en plaatsafhankelijk werken is in 2015 een aantal aanpassingen in de **fysieke werkomgeving** gerealiseerd. Zo zijn er op locatie Ridderkerk ten behoeve van domein Maatschappij en extern ten behoeve van de wijkteams extra werkplekken gerealiseerd. Tevens zijn ankerplekken voor afdelingen gerealiseerd met herkenbare plekken voor het secretariaat als spil van de afdeling. Diverse special werkplekken konden worden vervangen door reguliere flexwerkplekken en er zijn ten behoeve van projectmatig werken projectkamers ingericht. Daarmee hebben we fysieke werkomgeving nog beter geschikt gemaakt voor onze manier van werken.

Op termijn kunnen we met aanmerkelijk minder m2 kantoor voor gebruik door de ambtelijke organisatie in Albrandswaard uit de voeten. Vanaf medio 2014 is het kantoorpand aan de Hofhoek voor een groot gedeelte vrijgekomen voor (onder)huur. Inmiddels is er een nieuwe (onder)huurder gevonden voor een deel van het gemeentekantoor.

Inmiddels is er voor de ambtelijke organisatie een forse afname van ruimtebehoefte. Omdat de gemeentehuizen in Ridderkerk en Barendrecht gemeentelijk eigendom zijn wordt de afname van ruimte gerealiseerd in Albrandswaard. Het huurcontract loopt medio 2018 af. De feitelijke besparing zal afhangen van de herhuisvestingskosten van het college en het regieteam. In 2015 is gestart met een studie welke dient te leiden tot de huisvestingskeuze voor raad griffie college en regieteam van Albrandswaard

Ten behoeve van de **digitale werkomgeving** heeft de afdeling Automatisering in 2015 verder gewerkt aan de toekomstige BAR ICT-infrastructuur. Op de achtergrond is daarmee hard gewerkt aan verdere verbetering van de motor van ieders werkomgeving. Verschillende ICT-systemen zijn naar één systeem gemigreerd, er is een nieuw datacenter geïmplementeerd dat in 2016 het oude zal moeten vervangen, windows xp is uitgefaseerd, er is geïnvesteerd in de verbetering van de technische bereikbaarheid van onze mobiele telefoons en het BAR-proof maken van alle 1080 laptops die wij beheren. Bijna alle BAR-applicaties zijn beschikbaar gemaakt via de BAR-Workspace. Hierdoor is de ondersteuning van plaats- en tijdonafhankelijk werken verder geoptimaliseerd.

Ondersteuning extra taken en partijen

In 2015 hebben wij de behoefte aan ondersteuning op de werkplek zien groeien doordat de organisaties ten opzichte van 2014 nieuwe taken erbij krijgen en steeds vaker met externe netwerkpartijen gaat samenwerken, zowel op de kantoren als op externe locaties. Denk bijvoorbeeld aan de 3 Decentralisaties en de NV BAR Afvalbeheer. Inmiddels ondersteunen we niet alleen meer medewerkers van de BAR, maar ook veel inhuurmedewerkers en medewerkers van netwerkpartijen, bijvoorbeeld in de wijkcentra. Deze toegenomen samenwerking leidde in 2015 ook tot een toename van de ondersteuningsbehoefte. De toename van de behoefte (bijna 50%) bleek in 2015 niet in verhouding tot de (financiële) middelen van de ondersteunende afdelingen. De gerealiseerde besparing in de bedrijfsvoering bleken niet voldoende om deze toename in zijn geheel op te kunnen vangen. Bepalen hoe je werkt, waar je werkt, wanneer je werkt en met wie je werkt betekent meer mogelijkheden tot

samenwerking. In 2016 zal worden bekeken hoe de middelen aan deze nieuwe werkelijkheid kunnen worden aangepast.

BARacademie

In 2014 hebben we de naam van de Taskforce veranderd in de BARacademie. Deze naam doet meer recht aan het belang dat wij willen hechten aan leren en ontwikkelen als belangrijke succesfactor voor de BAR-organisatie. Leren en ontwikkelen stelt de organisatie in staat om flexibel mee te bewegen met veranderingen.

Binnen de domeinen is veel geïnvesteerd in het bevorderen van leren en ontwikkelen zowel op teamniveau als op individueel niveau. Ontwikkelthema's waren onder andere de Zelfstandige Overheidsprofessional (ZOP), leiderschap en management, plaats- en tijdonafhankelijk werken, omgaan met veranderingen, en diverse persoonlijke vaardigheden.

BAR@work heeft de domeinen in 2015 hierbij ondersteund met teamcoaching, individuele coaching, bijeenkomsten, workshops, trainingen en adviesgesprekken. Zo is in 2015 het project Talentmanagement ingezet en zijn integriteitsbijeenkomsten voor de gehele organisatie gehouden. Er zijn workshops en trainingen ontwikkeld op onderwerpen als Adviesvaardigheden, Creatief Denken, Omgaan met Dilemma's, Beïnvloedingsstijlen, en Vitaal op de Werkvloer. De opgezette workshops en trainingen zijn verwerkt in een programma dat wordt aangeboden via BAR-Plaza. Door daarbij telkens uit te gaan van de systematiek van de drijfverenanalyse van Profile Dynamics is een belangrijke basis gelegd voor het benodigde zelfinzicht voor persoonlijk leiderschap en de samenwerking tussen collega's.

De BARacademie en HRM zijn in 2015 gestart met de opzet van een loopbaanwinkel om het proces van mobiliteit, leren en ontwikkelen voor medewerkers en leidinggevenden nog beter te structureren. De loopbaanwinkel coördineert de mobiliteit-, leer- en ontwikkelvragen uit de organisatie op organisatie-, domein- en afdelingsniveau. Dit proces wordt in 2016 verder uitgewerkt. Tot slot is ook in 2015 verder geïnvesteerd in het opleiden, inzetten en doorontwikkelen van coaches en trainers uit de organisatie. Hiermee is een stevige basis gelegd voor een leer- en ontwikkelstructuur voor de BAR-organisatie.

PARAGRAAF 6 – VERBONDEN PARTIJEN

Algemeen

Wij hebben bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen. Deze paragraaf geeft daar inzicht in. Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen betreffen (participaties in) bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen, stichtingen en verenigingen. Verbonden partijen worden vooral ingezet om maatschappelijk beoogde doelen op een efficiënte manier te realiseren.

Onze visie op de verbonden partijen in relatie tot de te realiseren doelstellingen is opgenomen in de in 2011 door de raad vastgestelde Nota verbonden partijen 2011-2015.

Financieel kader

Elk jaar stuurt het College van B&W van de gemeente Vlaardingen namens onder andere de gemeente Albrandswaard een indexeringsbrief aan de gemeenschappelijke regelingen waaraan (vrijwel) alle gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond deelnemen. Dit betreffen de volgende gemeenschappelijke regelingen: de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, de DCMR, het Koepelschap Buitenstedelijk Groen, OGZ-Rotterdam-Rijnmond en de Stadsregio. Voorafgaand aan de verzending worden de raden van de afzonderlijke gemeenten gevraagd met de indexeringsbrief in te stemmen. Op 17 februari 2014 heeft u met de indexeringsbrief 2015 ingestemd. De indexeringsbrief, die een maximum stelt aan de door de gemeenschappelijke regelingen te hanteren prijsindexering, is een belangrijk middel gebleken bij de versterking van de aansturing van de gemeenschappelijke regelingen. De kans op ongecontroleerde kostenstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen is door dit systeem aanzienlijk teruggelopen.

In 2014 is een brief gestuurd over de indexering met een verhoging van 0,50% voor 2015, waarbij rekening is gehouden met de doorwerking van ontwikkelingen in 2012-2014.

De overige gemeenschappelijke regelingen hebben van de gemeente Albrandswaard een overeenkomstige indexeringsbrief ontvangen waarin is uitgegaan van een verlaging van de inwonerbijdrage met 0,5% voor 2015.

A. Gemeenschappelijke Regeling BAR-organisatie

Bestuurlijk belang

Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat de drie burgemeesters en alle overige leden van de colleges. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit zes leden, twee van elke deelnemende gemeente, te weten voor Albrandswaard wethouder H. van der Graaff en burgemeester H. Wagner. Het Dagelijks Bestuur wordt door het Algemeen Bestuur uit haar midden aangewezen.

Openbaar belang

De gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie heeft naar zijn aard een sterk bedrijfsvoerend karakter. De regeling gaat niet over de keuzes in inhoudelijke programma's en programmabudgetten van de drie gemeenten. Dit blijft voorbehouden aan de raden. De organisatiekosten die de gemeente maakt worden opgenomen in de begroting van de GR BAR-organisatie. Het gaat dan om loonkosten, huisvestingskosten, ICT kosten etc. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt dit verder uiteengezet.

Financieel belang

De kosten van de gemeenschappelijke regeling worden gedragen door de drie gemeenten gezamenlijk. De begroting van de gemeenschappelijke regeling bevat alleen budgetten voor de bedrijfsvoering. Het uitgangspunt is dat de organisatiekosten bij de start van de gemeenschappelijke regeling niet hoger zijn dan de kosten welke in 2013 in de gemeentelijke begrotingen zijn opgenomen. De opdracht aan de BAR-organisatie is zonder inboeten op de kwaliteit van de dienstverlening een efficiëncyslag van 10% te maken op de bedrijfsvoering. Deze besparing komt ten gunste van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor de gemeente Albrandswaard in 2015 is definitief vastgesteld op € 12.824.800.

B. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Bestuurlijk belang

De burgemeesters van alle 15 gemeenten van de regio Rotterdam-Rijnmond vormen samen het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio. Iedere gemeentevertegenwoordiger heeft één stem, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven de 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000 -tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van 11 stemmen per gemeente. Zes leden uit het Algemeen Bestuur vormen het dagelijks bestuur. De vergadering van het Dagelijks Bestuur is besloten en daarmee zijn ook de agenda, verslagen en vergaderstukken niet openbaar. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn wel openbaar en daarmee de stukken ook. De Veiligheidsdirectie is het hoogste ambtelijke besluit- en beleidsvormende orgaan op het terrein van risicobeleid, rampenbestrijding, crisisbeheersing en multidisciplinair grootschalig trainen, oefenen en optreden. De Veiligheidsdirectie is het primaire adviesorgaan van het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.

Openbaar belang

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is bij gemeenschappelijke regeling ingesteld met als doel:

- het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en brandgevaar;
- het redden van mens en dier;
- het organiseren van het vervoer van zieken en de slachtoffers van ongevallen;
- het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;

In de VRR wordt samengewerkt door de hulpverleningsdiensten in de regio Rotterdam-Rijnmond.

C. Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR)

Bestuurlijk belang

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit een algemeen en een dagelijks bestuur en de voorzitter. Het lid dat namens de gemeente Albrandswaard in het Algemeen Bestuur zit, heeft vier van de 270 stemmen (provincie Zuid-Holland: 90, Rotterdam: 90, overige (15) gemeenten tezamen: 90). Het dagelijks bestuur bestaat uit leden van de provincie, de gemeente Rotterdam en twee vertegenwoordigers van de overige Rijnmondgemeenten. Namens de gemeente Albrandswaard maakt wethouder Goedknecht deel uit van het algemeen bestuur.

Openbaar belang

Het openbaar lichaam heeft tot taak het beheren en in stand houden van een gemeenschappelijke milieudienst, de DCMR, en is ingesteld met het oog op de zorg voor het milieu in het bij de samenwerking betrokken gebied.

Financieel belang

In de DCMR begroting voor 2015 was het bedrag € 311.560. De indexeringsstaakstelling (-0,65 %) is gevolgd.

D. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Bestuurlijk belang

Het SVHW heeft, zoals geregeld in de gemeenschappelijke regeling drie bestuursorganen, te weten: het Algemeen Bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 20 vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten, één vertegenwoordiger van de Regionale Afvalstoffen Dienst Hoeksche Waard (RAD) en twee vertegenwoordigers van het waterschap Hollandse Delta. De vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten en de RAD hebben ieder afzonderlijk een stemrecht en de twee vertegenwoordigers van het waterschap hebben elk een meervoudig stemrecht van drie.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier leden, te benoemen door en uit het Algemeen Bestuur. Tot de bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur behoren onder meer het voorbereiden van besluiten van het Algemeen Bestuur, alsmede het uitoefenen van het dagelijks bestuur van het SVHW. Namens de gemeente Albrandswaard maakt H. van der Graaff deel uit van het algemeen bestuur.

Openbaar belang

Het SVHW heeft voor de deelnemers tot taak de doelmatige uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot de heffing en invordering van belastingen, de Wet Waardering Onroerende Zaken, de aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ en de administratie van vastgoedgegevens.

Financieel belang

Deelnemersbijdrage 2015 bedraagt op basis van de begroting van het SVHW € 197.000.

Voor deze bijdrage verzorgt het SVHW op hoofdlijnen de volgende werkzaamheden:

- de heffing en invordering van de onroerendezaakbelastingen, de hondenbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing;
- de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken;
- aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ;
- fiscale advisering;
- het leveren van WOZ-gegevens aan het waterschap en de rijksbelastingdienst.

E. Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) / Koepelschap Buitenstedelijk Groen

Bestuurlijk belang

Het Algemeen Bestuur van het NRIJ bestaat uit veertien leden. Namens de gemeente Albrandswaard maakt wethouder J. de Leeuwe en raadslid G. Schuitemaker deel uit van het algemeen bestuur. waarvan een wethouder en een raadslid. Het dagelijks bestuur van het schap bestaat uit zeven leden.

Openbaar belang

Het schap heeft tot taak in onderlinge samenhang het behartigen van het gemeenschappelijk belang van de deelnemers voor wat betreft de ontsluiting, ontwikkeling, aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en waar mogelijk het toerisme en van natuur en landschap in het gebied waarvoor de regeling geldt.

Financieel belang

De samenwerking is gebundeld in het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde, waaraan jaarlijkse bijdragen worden gedaan in de kosten door de provincie Zuid-Holland voor 20%, de gemeente Rotterdam voor 45% en de andere deelnemende gemeenten voor 35%.

De gemeente betaalt een bijdrage per inwoner voor recreatief groen in de grootstedelijke regio R'dam (werkingsgebied Koepelschap). Aan het einde van het jaar vindt verevening tussen de gemeenten plaats via het Koepelschap Buitenstedelijk Groen.

De begroting 2015 van de NRIJ geeft als saldo gewone bedrijfsvoering (resultaat) een bedrag aan van € 47.682.

F. Landschapstafel IJsselmonde i.o.

Bestuurlijk belang

Het bestuur van de Landschapstafel IJsselmonde is in oprichting en bestaat uit de 6 grondgebied gemeenten en mogelijk ook het waterschap en terrein beherende organisaties bestaan. De provincie zal geen zitting nemen in het bestuur.

Openbaar belang

De Landschapstafel IJsselmonde stuurt op de ontwikkeling, aanleg en beheer van recreatieve infrastructuur, recreatiegebieden, natuur en landschap voor het gehele eiland IJsselmonde. Het doel van het oprichten van een Landschapstafel is om taken van overheden en uitvoeringsdiensten van overheden op voornoemde gebieden te bundelen/samen te voegen onder de Landschapstafel IJsselmonde. De wens is dat ook terrein beherende organisaties op voornoemde gebieden zich op het niveau van IJsselmonde organiseren, zodat prioriteiten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd.

Financieel belang

De landschapstafel IJsselmonde is in ontwikkeling. Mogelijk komen de budgetten van NRIJ, Landinrichtingscommissie IJsselmonde en provincie samen. De bijdragen worden jaarlijks gedaan door de gemeenten (bijdrage per inwoner), inclusief de gemeente Rotterdam (vast bedrag) en mogelijk ook het waterschap en de provincie Zuid-Holland.

G. Ontwikkelingsmaatschappij Midden-IJsselmonde (OMMIJ)

Bestuurlijk belang

De OMMIJ is een samenwerkingsverband tussen Albrandswaard en Barendrecht. De OMMIJ heeft de vorm van een openbaar lichaam met een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). Het AB bestaat uit vier leden per gemeente, de voorzitter inbegrepen, waarvan twee raadsleden en twee collegeleden. Het DB bestaat uit twee collegeleden per gemeente. Namens de gemeente Albrandswaard maken raadsleden R.Steger en M. Bianchi deel uit van het Algemeen bestuur. Wethouders M Goedknecht en J. de Leeuwe maken deel uit van het dagelijks bestuur.

Openbaar belang

Doelstelling van de OMMIJ is het realiseren van de VINEX locatie Midden-IJsselmonde. Na de ontwikkeling wordt de openbare ruimte overgedragen aan de gemeente voor het beheer. De na de ontwikkeling en inrichting van de openbare ruimte resterende percelen, zoals Binnenland en de buitenplanse gronden, worden bij de afbouw van de OMMIJ binnen de financiële, planologische, programmatische kaders overgedragen naar de gemeenten en afgerekend.

Financieel belang

Door samenwerking kosten besparen op het in exploitatie nemen van deze VINEX-locatie, waarvan Plan Carnisselande (ca. 75%) ten behoeve van de gemeente Barendrecht en Plan Portland (ca. 25%) ten behoeve van de gemeente Albrandswaard.

Ontwikkelingen

In december 2015 is besloten om de OMMIJ per 1 juli 2016 te beëindigen. Het verwachte positieve exploitatieresultaat zal 50%-50% over Barendrecht en Albrandswaard worden verdeeld. De verkopen voor de OMMIJ bestaan grofweg uit vier categorieën: verkoop van de vrije kavels, verkoop van buitenplanse gronden aan de gemeenten, restkavels en verkopen aan ontwikkelaars.

H. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

Bestuurlijk belang

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond is in 2014 opgericht en operationeel vanaf 1 januari 2015 in het kader van de decentralisatie Jeugdzorg. Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp bestaat uit de portefeuillehouders Jeugd van alle 15 gemeenten uit de regio Rotterdam Rijnmond. Namens de gemeente Albrandswaard maakt wethouder M. Rombout deel uit van het algemeen bestuur.

Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur wordt te allen tijde gestreefd naar consensus. Indien het op hoofdelijke stemming aankomt, brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen waarbij het aantal inwoners van onder de 18 jaar meer is dan 10.000. Zij brengen voor elk volgend 10.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van dertien stemmen per gemeente. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het algemeen bestuur en maximaal vier leden, door en uit het algemeen bestuur aangewezen, met dien verstande dat het lid van het algemeen bestuur dat door het college van de gemeente Rotterdam is aangewezen in ieder geval deel uitmaakt van het dagelijks bestuur en dat het dagelijks bestuur voor het overige een afspiegeling vormt van de verschillende subregio's in het rechtsgebied van het openbaar lichaam.

Openbaar belang

De Gemeenschappelijke Regeling is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van:

- het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet;
- het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;
- het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.

De jeugdhulp omvat de uitvoering van gesloten jeugdhulp, crisiszorg, pleegzorg, residentiële, intramurale zorg en/of specialistische zorg voor jeugdigen. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de afspraken die hierover op bovenregionaal of landelijk niveau zijn of worden gemaakt.

Financieel belang

Voor het jaar 2015 is de financiële bijdrage aan de GR Jeugdhulp Rijnmond € 3.106.094, De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen. De bijdrage aan de GR wordt direct ingezet ten behoeve van de gezamenlijke inkoop. Tussen de samenwerkende gemeenten is afgesproken te werken met een vereveningssystematiek die enerzijds de schommelingen gedurende het jaar opvangt, maar anderzijds

wel gemeenten afrekent op het werkelijke gebruik. In de toekomst kan de bijdrage van iedere individuele gemeente aan de gemeenschappelijke regeling worden berekend door het gemiddelde gebruik te nemen over de drie voorafgaande peiljaren. Bij deze bekostigingssystematiek betaalt iedere gemeente uiteindelijk de eigen kosten, maar eventuele schommelingen in de kosten worden gedurende drie jaar opgevangen.

I. Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH)

Sinds 1 januari 2015 neemt Albrandswaard deel aan de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Namens de gemeente Albrandswaard maakt wethouder M. Goedknecht deel uit van het Algemeen bestuur.

Dit omvat de pijlers Vervoersautoriteit (VA) waar namens de gemeente Albrandswaard wethouder M. Goedknecht deel neemt en Economisch Vestigingsklimaat (EV) waar namens de gemeente Albrandswaard wethouder J. de Leeuwe deelneemt.

Samen met 22 andere gemeenten wordt in die verbanden uitvoering gegeven aan respectievelijk de regionale bereikbaarheidsagenda en een gezamenlijke economische agenda.

De kosten die samenhangen met deze samenwerking worden gedragen door gemeentelijke bijdragen, die zijn gebaseerd op een bedrag per inwoner (2016, €2,47), en BDU-middelen die vanuit het rijk worden verstrekt.

J. Deelnemingen

GEM Essendael CV en Essendael Beheer BV

GEM Essendael CV is een samenwerking tussen de gemeente Albrandswaard en ontwikkelingsmaatschappij BWB/ZW BV (Bouwfonds) en Essendael Beheer BV met als doel locatieontwikkeling. Essendael Beheer BV is beherend vennoot van GEM Essendael CV. Wethouders M. Goedknecht en M. Rombout maken namens de gemeente Albrandswaard deel uit van de Raad van Commesarissen.

ENECO Holding N.V.

Eneco heeft tot taak de levering van gas en elektra in het werkgebied. Na invoering van de Splitsingswet mag de gemeente 49% van haar aandelen in het netwerkbedrijf en alle aandelen in het productiebedrijf verkopen. De gemeente heeft aandelen in Eneco. Het dividend wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel voor de begroting.

B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides

Deze vennootschap houdt 50% van de aandelen in Evides Holding. Evides levert (drink)water in de provincies Zuid Holland, Zeeland en Noord Brabant. Het dividend wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel voor de begroting.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke dienstverlening voor de burger.

K. Overige gemeenschappelijke regelingen/rechtspersonen

- Volwasseneneducatie Rijnmond (OLIVER), geen jaarlijkse bijdrage.
- GGD Rotterdam Rijnmond, geen jaarlijkse bijdrage.
- Stichting Distripark, geen jaarlijkse bijdrage
- Stichting CJG Rotterdam-Rijnmond, geen jaarlijkse bijdrage.

Overzicht cijfers voor de paragrafen verbonden partijen Albrandswaard rekening 2015

Gemeenschappelijke regelingen	2015						
	Bijdrage gemeente		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat
	Per inw.	Bedrag	Per	Bedrag	Per	Bedrag	Bedrag
Het Financieel Koepelschap gevestigd te Schiedam	1,82	Via NRIJ	1-1 31-12	244.561 246.161	1-1 31-12	0 0	1.600
Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde gevestigd te Schiedam	5,13	164.904	1-1 31-12	5.210.053 5.420.205	1-1 31-12	1.029.008 1.018.982	210.152
Stadsregio Rotterdam (in liquidatie) gevestigd te Rotterdam	n.v.t.	0	1-1 31-12	16.199.828 9.099.828	1-1 31-12	1.107.637 1.107.637	0
Metropoolregio Rotterdam Den Haag gevestigd te Rotterdam	2,47	58.003	1-1 31-12	0 0	1-1 31-12	340.413.600 174.069.200	0
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	41,89 flo	1.063.122	1-1 31-12	7.977.349 7.608.468	1-1 31-12	68.677.920 65.280.203	-368.881
Gemeentelijke gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond gevestigd te Rotterdam	5,06 + maatwerk	155.878	1-1 31-12	n.v.t. n.v.t.	1-1 31-12	n.v.t. n.v.t.	0
Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond	N.v.t.	311.560	1-1 31-12	4.988.921 3.318.291	1-1 31-12	18.368.709 17.109.409	0
Ontwikkelingsmaatschappij Midden- IJsselmonde	n.v.t.	n.v.t.	1-1 31-12	0 0	1-1 31-12	0 0	
Jeugdhulp Rijnmond	n.v.t.	3.106.094	1-1 31-12	PM PM	1-1 31-12	PM PM	0
Samenwerkingsverband vastgoedinformatie, heffing en waardebepaling	n.v.t.	187.000	1-1 31-12	420.000 420.000	1-1 31-12	5.930.000 5.930.000	0
BAR-organisatie	n.v.t.	12.503.000	1-1 31-12	0 0	1-1 31-12	19.173.852 19.173.852	0

Bij het opstellen van dit overzicht waren nog niet alle benodigde gegevens beschikbaar

PARAGRAAF 7 – GRONDBELEID

Inleiding

Het grondbeleid van diverse gemeenten is de afgelopen tijd veelvuldig in het nieuws geweest. Door verschillende gemeenten zijn grondposities meer een financiële afweging geweest in plaats van een ruimtelijke afweging.

In de paragraaf grondbeleid is beschreven op welke wijze de gemeente zijn ruimtelijke doelstelling wil bereiken. De inzet van de gemeentelijke instrumenten, zoals bijvoorbeeld een Wet van Voorkeursrecht Gemeente kan hierin ondersteunend zijn. Het doel is echter om een goede leefomgeving te creëren, een eventueel financieel voordeel kan hier een afgeleide van zijn, maar is niet leidend.

De paragraaf is aangepast op basis van de voornemens van de commissie Bestuur Begroting en Verantwoording.

Algemeen

Het grondbeleid is in hoofdlijnen onderverdeeld in actief en passief of ook wel facilitair grondbeleid. Bij actief grondbeleid verwerft en verkoopt de gemeente zelf de grond. Doel van actief grondbeleid is onder andere het vergroten van de grip en invloed op de ruimtelijke ontwikkeling als ook de inkomsten uit grondverkoop. Schaduwzijde is het risico op vertraging en dalende opbrengsten. Bij passief grondbeleid is er sprake van ontwikkelingsprojecten vanuit de markt (marktinitiatieven), die de gemeente faciliteert. Als een ontwikkeling in het beleid past, wordt medewerking verleend aan een functiewijziging van een gebied. Daartoe zorgt de gemeente dat haar beleid en kostenverhaal op orde is. De gemeente heeft in deze projecten in principe geen grondpositie.

Zowel binnen het actieve als facilitaire grondbeleid zijn diverse vormen van samenwerking met marktpartijen mogelijk.

Trends en ontwikkelingen

VPB

Vanaf 1-1-2016 is de gemeente voor alle bedrijfsactiviteiten VPB plichtig. Dat betekent kort samengevat dat de gemeente voor alle activiteiten, die beschouwd kunnen worden als een commerciële activiteit en waarover - boekhoudkundig - winst wordt gemaakt, verplicht is vennootschapsbelasting te betalen. De vennootschapsbelasting is 20% tot 25%. Doordat de grondexploitaties over meerdere jaren lopen, kan het zijn dat een verliesgevende grondexploitatie, in een financieel goed jaar toch vennootschapsbelasting moet betalen.

Er is nog onvoldoende duidelijkheid over de consequenties van deze regeling om dit mee te nemen in een keuze voor grondbeleid.

BBV

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft vanuit de VPB invoering een voornemen gepresenteerd om de regels van de BBV beter te laten aansluiten op de consequenties van de invoering van de VPB, maar ook om beter aan te sluiten bij de regelgeving vanuit de Wro. De commissie BBV doet de volgende belangrijkste voorstellen:

Bouwgronden in Exploitatie

- Richttermijn van 10 jaar voor de maximale duur van grondexploitaties
- Verplichte aansluiting bij de kostenverhaalsmogelijkheden volgens de Wro/Bro.
- De rente die wordt toegerekend aan grondexploitaties moet worden gebaseerd op de werkelijke rente over het vreemde vermogen.

- Opname van de uitgangspunten/parameters bij de waardering van de grondexploitaties als verplicht onderdeel van de jaarrekening, samen met de overige toelichtingen op de grondexploitaties (nu nog in de uitvoeringsinformatie).

Strategische gronden

- Afschaffing van de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) in het BBV. Zolang gronden nog niet kwalificeren als bouwgrond in exploitaties, staan deze op de balans onder de materiële vaste activa (MVA) als 'strategische gronden'.
- Toerekenen van rente en andere kosten is niet langer toegestaan voor gronden die (nog) niet in exploitatie zijn genomen.
- Strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder de huidige bestemming). Dit is conform de bestaande waarderingsgrondslagen voor gronden en terreinen onder de MVA.
- De boekwaarde per m2 hoeft niet meer te worden toegelicht.
- Huidige NIEGG's worden zonder afwaardering omgezet tegen de boekwaarde per 1 januari 2016 (ingangdatum Wijzigingsbesluit).

Dit voornemen wordt naar verwachting ingevoerd per 1 juli 2016 met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2016. De volgende wijzigingen zijn daarom doorgevoerd:

- Rekenrente grondexploitatie verlaagd van 3,65% naar 2,5%
- Parameters en uitgangspunten zijn toegevoegd in de paragraaf uitgangspunten
- De NIEGG's zijn omgezet naar vaste activa.

Woningbouwontwikkelingen

De economie trekt verder aan en dit is terug te zien in de verkoop van de woningen. De woningprijzen stijgen en de omloopsnelheid neemt toe. De vergrijzing, decentralisatie en de veranderende regelgeving en gescheiden financiering van wonen en zorg heeft grote gevolgen voor de ruimtelijke ordening.

Omgevingswet

De omgevingswet geeft veel veranderingen. Een belangrijk onderdeel voor het grondbeleid is het voornemen om het kostenverhaal te beperken. De regelgeving omtrent de omgevingswet is nog niet geheel duidelijk en zal daarom gemonitord worden, om tijdig een koers te kunnen bepalen.

Conclusie trends en ontwikkelingen

Bovenstaande ontwikkelingen zijn van invloed op de keuze voor een actief of een faciliterend grondbeleid. Bij actief grondbeleid zorgt de gemeente actief voor belangrijke grondposities en kan zo grip houden en invloed uitoefenen op de ontwikkeling. Bijvoorbeeld door eisen te stellen aan de te realiseren voorzieningen bij een ontwikkeling om zo in te spelen op de veranderingen in de zorg. Door de strengere regels vanuit de BBV en de invoering van vennootschapsbelasting nemen aan de andere kant de financiële risico's toe, wat er voor pleit om ontwikkelingen aan de markt over te laten. De consequenties van de invoering van de VPB en het voornemen van de commissie BBV zijn echter nog te onduidelijk om dit mee te nemen in de keuze voor het grondbeleid. De komende periode zal de ontwikkeling en de mogelijke consequenties gevolgd worden.

Grondbeleid

De gemeente Albrandswaard voert vanaf 2008 een passief of ook wel facilitair grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente Albrandswaard niet actief gronden verwerft met het doel om deze gronden te ontwikkelen. Tot 2008 voerden wij een actief grondbeleid, wat ons met het instorten van de vastgoedmarkt een grote uitdaging gaf. Door een meer actiever rol in de ontwikkeling van projecten te kiezen, hebben we de financiële gevolgen nog weten te beperken.

De gemeente Albrandswaard is een regie organisatie waarin het zoveel mogelijk initiatief aan de markt overlaat. Daarnaast heeft de gemeente Albrandswaard zijn huiswerk op orde om vanuit een faciliterende rol te kunnen sturen. Zo heeft de gemeente Albrandswaard een nota kostenverhaal vastgesteld waarmee niet alleen de gemeentelijke proceskosten kunnen worden verhaald, maar ook fondsbijdragen kunnen worden gevraagd om gewenste, moeizame ontwikkelingen te financieren. Op deze wijze hoeft de gemeente geen grond te bezitten om te sturen, maar kan de gemeente de desbetreffende fondsen beschikbaar stellen om onrendabele investeringen/ extra voorzieningen binnen projecten te dekken.

Verder heeft de gemeente Albrandswaard het Meerjaren Perspectief Ontwikkelpojecten (MPO) om de ruimtelijke ontwikkelingen te kunnen monitoren en te kunnen verantwoorden. In tegenstelling tot andere gemeenten staan in het MPO niet alleen de grondexploitaties, maar ook de marktinitiatieven, de fondsen en de reserve ontwikkelprojecten aangegeven. Het MPO geeft daardoor goed inzicht in de status van de ontwikkelingen en de hoogte van de fondsen om te kunnen besluiten of ontwikkelingen wel of niet financieel ondersteund dienen te worden.

Nota grondbeleid

De nota grondbeleid is inmiddels gedateerd. In afwachting van de consequenties van de invoering van de VPB en de gewijzigde regelgeving van de BBV wordt in 2016 gezien of een nieuwe nota grondbeleid opgesteld moet worden, of dat volstaan kan worden met deze paragraaf grondbeleid.

Uitgangspunten

- Meerjaren Perspectief Ontwikkelpojecten (2016)
- Spelregels reserve Ontwikkelpojecten (2013)
- Het volgen van de werkwijze voor ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
- Parameters grondexploitatie

Meerjaren Perspectief Ontwikkelpojecten

In 2015 is het MPO 2015 vastgesteld. In het MPO is de stand van zaken en het toekomst perspectief van alle ontwikkelingsprojecten en fondsen weergegeven. Het MPO bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bouwgronden in Exploitatie (BIE)
- Samenwerkingsverbanden
- Markt Initiatieven (MI)
- Fondsen
- Reserve Ontwikkelpojecten

Bouwgronden In Exploitatie zijn:

- Overhoeken III
- Poortugaal Centrum.
- De Smaak van Poortugaal
- Rhoo Centrum Louwerensplein e.o. AH
- Binnenland
- Wish
- Polder Albrandswaard
- Ghijsseland
- Spui

Omschrijving	Boekwaarde	Verwacht resultaat per 1-1-2016
Bouwgronden In Exploitatie	€ 15.130.900	€ 4.611.000 (negatief)

Bovenstaand de stand van zaken per 1-1-2016 voor het totaal van de Bouwgronden in Exploitatie, gebaseerd op het MPO 2016.

Samenwerkingsverbanden:

Binnen de gemeente zijn een tweetal samenwerkingsverbanden op het gebied van grondexploitaties operationeel, te weten:

- Essendael
- OMMIJ

Het project Essendael is een samenwerkingsverband met BPD . Deze samenwerking is vorm gegeven in de juridische entiteit van de b.v./c.v. Essendael.

De ontwikkeling van de locatie Portland is ondergebracht in een samenwerkingsverband met de gemeente Barendrecht genaamd OMMIJ.

De resultaten van Essendael en OMMIJ maken onderdeel uit van bovenstaand totaaloverzicht van de Bouwgronden In Exploitatie.

Marktinitiatieven:

De gemeente Albrandswaard heeft een vaste werkwijze voor elk marktinitiatief, waarbij het uitgangspunt is dat het kostendekkend is. In het MPO wordt toegelicht wat het resultaat van elk marktinitiatief is.

Fondsen:

Conform de nota kostenverhaal vraagt de gemeente bij marktinitiatieven en positieve grondexploitaties een bijdrage aan de fondsen:

- Strategisch verbinden
- Ondernemen
- Vitaal

Reserve Ontwikkelingsprojecten

In 2013 is de reserve Ontwikkelingsprojecten ingesteld en de spelregels omtrent de reserve vastgesteld. Bij de vaststelling van het MPO 2015 is de stand van de reserve geactualiseerd. De verhouding tussen Reserve Ontwikkelprojecten en de risico's van de ontwikkelprojecten is voldoende. Een nadere toelichting kunt u vinden in de paragraaf weerstandsvermogen.

Parameters grondexploitatie

Parameter	Actualisatie ramingen	Percentage vervolgjaren	Verhouding VV/TV
Rentevoet	3,65%	2,32%	71%
Discontovoet	2,00%	2,00%	
Kostenstijging	0%	2,00%	
Opbrengstenstijging	0%	0%	

5

JAAARREKENING

1 – GRONDSLAGEN

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

1. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
2. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.
3. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
4. Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Hierbij zijn ook opgenomen de ziektekosten die worden gemaakt voor gepensioneerden.
5. Winsten uit grondexploitaties worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
6. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Vaste activa zijn te onderscheiden in:

- a. Immateriële vaste activa;
- b. Materiële vaste activa;
- c. Financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De kosten voor immateriële activa zijn te onderscheiden in:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio- en disagio. Conform de verordening ex art. 212 GW worden deze kosten direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling en bijdragen in activa van derden worden gewaardeerd tegen de uitgavenprijs verminderd met de afschrijvingen, ontvangsten en beschikkingen over de reserves. Conform de verordening ex art. 212 GW is de afschrijvingstermijn van deze kosten gesteld op maximaal 4 jaar waarbij alleen geactiveerd mag worden als voldaan is aan de vier genoemde criteria in artikel 60 van het BBV.

Materiële vaste activa

De kosten voor materiële activa zijn te onderscheiden in:

- Investerings met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze investeringen worden gewaardeerd op grond van de aanschafwaarde, verminderd met ontvangsten van derden die in

een directe relatie met de investering staan en indien van toepassing onttrekkingen aan de daartoe bestemde reserves.

- Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in art. 35 BBV worden verstaan investeringen in aanleg van (inrichting) wegen, straten, fietspaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimte, waterwegen, civiele kunstwerken, parken en overig openbaar groen.
- Investeringen met een economisch nut, welke zijn onder te verdelen in:
In erfpacht uitgegeven gronden die worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (= de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor canonberekening als uitgangspunt is genomen). Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde;
- Overige investeringen met economisch nut, die worden gewaardeerd op grond van de aanschafwaarde verminderd met ontvangsten van derden die in een directe relatie met de investering staan en afschrijvingen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte levensduur waarbij geen rekening wordt gehouden met restwaarden. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Over het algemeen wordt afgeschreven op basis van de lineaire methode. Investeringen die worden gedaan voor de reiniging, riolering en de CAI worden annuïtair afgeschreven.

De afschrijvingsduur van de diverse soorten activa is conform de voorschriften en de geldende afschrijvingsverordening toegepast.

Conform besluitvorming van 17 december 2007 zijn op de uitgevoerde investeringen tot en met investeringsplan 2007 de toegepaste afschrijvingsmethodieken en termijnen gehandhaafd.

Vaste activa met een economisch nut

Soort	Termijnen
Gronden en terreinen	-
Woonruimten	40-50
Bedrijfsgebouwen (incl. noodgebouwen)	15-50
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15-50
Vervoersmiddelen	5-15
Machines en installaties	5-25
Overige materiële vaste activa met economisch nut	5-25
Overige materiële vaste activa met maatschap. nut	5-25

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa worden opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in NV's of BV's gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de actuele waarde structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs zal een afwaardering plaatsvinden. Verder zijn opgenomen kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen die worden gewaardeerd tegen nominale waarde;
- Verstrekte leningen aan woningbouwcorporaties, gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen gewaardeerd tegen de nominale waarde minus de aflossingen.
- Overige uitgezette langlopende geldleningen gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen;

- Overige uitzettingen met rentelooptijd van langer dan één jaar gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen;
- Bijdragen in activa van derden worden tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage minus de afschrijvingen.

Flottende activa

Flottende activa zijn te onderscheiden in:

- a. Voorraden;
- b. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- c. Liquide middelen;
- d. Overlopende activa.

Vorraden

De voorraden zijn onderverdeeld in:

- Grond- en hulpstoffen die vervolgens weer te splitsen zijn in:
 - De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde;
 - Overige grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs;
- De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
- Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend;
- Vooruitbetalingen worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De kortlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder vermindering van de voorziening dubieuze debiteuren en zijn onder te verdelen in:

- Vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, gemeenschappelijke regelingen of het Rijk);
- Verstrekte kasgeldleningen;
- Rekening courantverhoudingen met niet-financiële instellingen zoals SVHW
- Overige vorderingen waaronder voornamelijk de nog openstaande debiteuren vallen;
- Overige uitzettingen waaronder beleggingen die anders dan langlopende effecten op korte termijn kunnen worden omgezet in liquide middelen.

De voorziening dubieuze debiteuren wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij ter beschikking en hieronder vallen:

- Kassaldi die worden gewaardeerd tegen nominale waarde;
- Banksaldi, zijnde de creditstanden op de lopende rekening-courantrekeningen.

Overlopende activa

Onder deze post worden opgenomen:

- De nog te ontvangen bedragen voor het jaar 2015 waarbij de definitieve ontvangst in 2016 zal plaatsvinden. De waardering wordt gedaan tegen de nominale waarde;
- De vooruitbetaalde bedragen in boekjaar 2015 die ten laste van het begrotingsjaar 2016 komen;
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Vaste passiva

Vaste passiva zijn te onderscheiden in:

- a. Eigen vermogen;
- b. Voorzieningen;
- c. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde, waarbij zijn opgenomen:

- Algemene reserve. Dit is de reserve waarvan de gemeenteraad de bestemming nog vrij kan bepalen;
- Bestemmingsreserves. Dit zijn reserves waarvan de gemeenteraad de bestemming reeds heeft bepaald;
- Saldo van rekening van baten en lasten. Dit is het jaarrekeningresultaat van het jaar waarover de jaarrekening is opgemaakt.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, waar onder zijn opgenomen:

- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's voor zover bij het opmaken van de jaarrekening de omvang hiervan is in te schatten;
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen. Met deze voorzieningen worden de onderhoudskosten van bijvoorbeeld gebouwen en wegen gedurende de meerjarenraming geëgaliseerd om schommelingen in de uitgaven te voorkomen. Deze voorzieningen zijn gebaseerd op vastgestelde onderhoudsplannen;
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting waarvan uitgezonderd voorschotbedragen van de Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- De voorziening voor de pensioenverplichting van wethouders vormt hierop een uitzondering, omdat deze is gewaardeerd tegen de contante waarde van (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer

De vaste langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De specificatie van deze post is als volgt:

- Uitgegeven obligatieleningen;
- Onderhandse leningen van voornamelijk binnenlandse banken en overige financiële instellingen of binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen;
- Waarborgsommen voor o.a. fietskluisen en volkstuinen;
- Verplichtingen uit hoofde van Financial lease overeenkomsten.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en zijn onder te verdelen in:

- a. Netto vlottende passiva met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- b. Overlopende passiva.

Netto vlottende passiva met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze post kan worden gespecificeerd in;

- a. Kasgeldleningen zijn leningen die worden aangetrokken via bijvoorbeeld binnenlandse banken of overige financiële instellingen;
- b. Banksaldi, zijnde de debetstanden op de lopende rekening-courantrekeningen;
- c. Overige schulden zijn de nog te betalen posten aan crediteuren.

Overlopende passiva

Onder deze post worden opgenomen:

- a. Nog te betalen bedragen voor het jaar 2015 waarbij de definitieve betaling in boekjaar 2016 zal plaatsvinden. De waardering wordt gedaan tegen de nominale waarde;
- b. De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Gewaarborgde geldleningen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen. De waardering vindt plaats tegen de nominale waarde onder verminderingen van de gedane aflossingen en voor het percentage dat de lening wordt geborgd.

2 – BALANS EN TOELICHTING

In dit hoofdstuk presenteren wij de balanspositie van de gemeente. Per 1 januari 2004 gelden de in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen regels voor de opstelling van de balans.

Balans per 31 december 2015	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Bedragen x € 1.000		
Activa		
<u>Vaste activa</u>		
<u>Inmateriële vaste activa</u>		
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-
	49.245	47.990
<u>Materiële vaste activa</u>		
- Investerings met een economisch nut		
- overige Investerings met een economisch nut zonder tariefheffing	28.737	30.673
overige investeringen met een economisch nut met tariefheffing	13.940	13.537
- Investerings met een maatschappelijk nut	6.568	3.781
	6.507	4.468
<u>Financiële vaste activa</u>		
- Kapitaalverstrekking aan:		
- deelneming	1.556	1.556
- gemeenschappelijke regelingen	205	105
- overige verbonden partijen	-	-
- Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	-	-
- deelnemingen	-	-
- overige verbonden partijen	962	1.328
- Overig langlopende leningen u/g	3.784	1.480
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
- Bijdrage aan activa in eigendommen van derde	-	-
Totaal vaste activa	55.752	52.458
<u>Vlottende activa</u>		
<u>Voorraden</u>		
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	450	7.082
- overige grond- en hulpstoffen	-	375
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	10.236	8.918
- Gereed product en handelsgoederen	-	-
- Vooruitbetalingen	-	-
	11.841	6.957
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
- Vorderingen op openbare lichamen	898	-
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
- Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-
- Schatkistbankieren	1.584	646
- Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	-	-
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	301	67
- Uitzettingen in vorm van Nederlands schuld papier met rentetypische looptijd < één jaar	-	-
- Overige vorderingen	9.057	6.244
- Overige uitzettingen	-	-
	359	456
<u>Liquide middelen</u>		
- Kassaldi	13	77
- Banksaldi	346	379
	4.438	2.212
<u>Overlopende activa</u>		
Totaal vlottende activa	27.324	25.999
Totaal activa	83.076	78.458

Balans per 31 december 2015	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Bedragen x € 1.000		
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	18.777	21.077
- Algemene reserve	10.033	9.166
- Bestemmingsreserves		
- Grondexploitatie	1.657	1.545
- Voor egalisatie van tarieven	-	-
- Overige bestemmingsreserves	9.407	9.077
- Nog te bestemmen resultaat	2.320	1.289
Voorzieningen	7.993	6.361
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.324	968
- Onderhouds-egalisatievoorzieningen	233	213
- Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	6.436	5.180
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	40.495	37.415
- Obligatieleningen	-	-
- Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	40.486	37.406
- binnenlandse bedrijven	-	-
- overige binnenlandse sectoren	-	-
- buitenl. Instell., fondsen, banken, bedrijven en over.sectoren	-	-
- Waarborgsommen	9	9
- Verplichtingen uit hoofde van financieel-lease overeenkomsten	-	-
Totaal vaste passiva	67.265	64.853
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	9.251	11.021
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen		
- Overige kasgeldleningen	3.500	5.000
- Bank - en giroaldi	-	-
- Overige schulden	5.751	6.021
Overlopende passiva	6.560	2.584
- Voorschotten van derden verkregen middelen	1.550	380
- Nog te betalen bedragen	5.009	2.204
Totaal vlottende passiva	15.811	13.605
Totaal passiva	83.076	78.458
Gewaarborgde geldleningen	76.440	98.311
Garantstellingen	1.176	1.982

TOELICHTING OP DE BALANS

In onderstaande balansspecificaties wordt een vergelijking gemaakt met de balanspositie per 31 december 2014.

Activa

(bedragen x € 1.000 tenzij anders aangegeven)

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het BBV laat slechts beperkte ruimte voor opname van immateriële vaste activa op de balans. Onze gemeente bezit deze activa niet meer.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekw aarde 31-12-2015	Boekw aarde 31-12-2014
Overige investeringen met een economisch nut	42.677	44.210
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	6.568	3.781
Totaal	49.245	47.990

Ad.1: Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekw aarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvestering	Afschrijvingen	Afw aardingen	Bijdragen derden	Boekw aarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	5.306	31	-	45	-	-	5.293
Woonruimten	100	-	-	7	-	-	94
Bedrijfsgebouwen	16.448	295	46	989	909	-	14.799
Grond-, w eg- waterbouw k.w erk	18.711	319	-	724	-	-	18.306
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten installaties	1.889	829	-	140	-	-	2.579
Overige materiële vaste activa	1.754	-	-	147	-	-	1.607
Totaal	44.210	1.475	46	2.052	909	-	42.677

De investeringen met economisch nut kunnen nog verder worden onderverdeeld naar investeringen met en zonder tariefheffing:

	Boekw aarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvestering	Afschrijvingen	Afw aardingen	Bijdragen derden	Boekw aarde 31-12-2015
Materieel economisch nut zonder tariefheffing	30.673	658	46	1.637	909	-	28.737
Materieel economisch nut met tariefheffing	13.537	817	-	415	-	-	13.940
Totaal	44.210	1.475	46	2.052	909	-	42.677

Ad 2: De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekw aarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Afw aarderingen	Bijdragen derden	Boekw aarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouw kundige werken	1.892	4.105	-	114	-	1.184	4.700
Machines, apparaten en installaties	74	91	-	3	-	-	161
Overige materiële vaste activa	1.815	59	-	167	-	-	1.707
Totaal	3.781	4.256	-	284	-	-	6.568

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekw aarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen aflossingen	Afw aarderingen	Boekw aarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekkings						
- Deelnemingen	1.556	-	-	-	-	1.556
- Gemeenschappelijke regelingen	105	100	-	-	-	205
Leningen						
- BAR organisatie	1.328	-	-	366	-	962
- Overige langlopende leningen	1.480	2.500	-	196	-	3.784
Totaal	4.468	2.600	-	561	-	6.507

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de categorieën niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) en gronden in exploitatie.

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden is het verloop in 2015 als volgt:

(bedragen x € 1)

Voorraad gronden niet in exploitatie	Boekw aarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvesteringen	Van/naar gronden in exploitatie	Verlies/winst neming	Boekw aarde 31-12-2015	Boekw aarde per m2
Essendaal	5.574.033	-	-	-	5.574.033-	-	-
Centrum Rhoon Restgebied	775.265	-	775.265	-	-	-	-
Ontwikkeling Poortugaal West nabij A4	31.492	-	31.492	-	-	-	-
Slotvalckensteinsedijk 5	450.000	-	-	-	-	450.000	165
Rand van Rhoon/BBL	231.924	-	-	-	231.924-	-	-
Restauratie boerderij Verhooff	19.366	-	-	-	19.366-	-	-
Totaal	7.082.080	-	806.757	-	5.825.323-	450.000	
Voorziening grond niet in exploitatie	-	-	-	-	-	-	-
Totaal inclusief getroffen voorziening	7.082.080	-	806.757	-	5.825.323-	450.000	

Het verloop in de boekwaarde van de lopende bouwgrondexploitaties is als volgt:

(bedragen x € 1)

Grondexploitatie	Boekw aarde 31-12-2014	Investerings	Desinvesterings	Verlies/w inst neming	Boekw aarde 31-12-2015
Overhoeken III	2.722.499	152.114			2.874.614
Centrum Poortugaal	1.914.598	172.943			2.087.541
Smaak van Poortugaal	960.687		314.544		646.143
Centrum Rhoon AH Louw erensplein	3.255.095			3.255.095-	-
Polder Albrandsw aard	2.258.263	220.278			2.478.541
Ontw ikkeling 6ha Portland/Binnenland	1.265.014	1.402.616			2.667.631
Wish Albrandsw aardsedijk 43	48.749-			48.749	-
Voormalig terrein Ringelberg plan Spui	1.598.955	176.807			1.775.762
Ontw ikkeling Hart van Ghijseland	139.912			139.912-	-
Totaal	14.066.275	2.124.759	314.544	3.346.259-	12.530.232
Minus voorziening grondexploitaties	5.148.000	849.272	3.702.940		2.294.332
Totaal inclusief getroffen voorziening	8.918.275	1.275.487	3.388.396-	3.346.259-	10.235.900

Voorzieningen grondexploitaties

(bedragen x € 1)

Naam Voorziening (op mindering grexen)	Saldo per 1-1-2014	2014			2015		
		Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2014	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2015
Voorzieningen verliesgevende grondexploitaties							
Centrumplan Poortugaal	1.050.314	1.282.000	1.050.314	1.282.000	53.239	554.585	780.654
Centrumontw ikkeling Rhoon	2.843.309	143.691	-	2.987.000	141.710	3.128.710	-
Plan Spui	773.000	106.000	-	879.000	94.661	-	973.661
Wish Albrandsw aardsedijk 4	11.044	-	11.044	-	-	-	-
Klepperw ei/Zw aluw laan 1 Rhoon	110.726	-	110.726	-	-	-	-
Smaak van Poortugaal	-	-	-	-	554.585	19.645	534.940
Smaak van Binnenland	-	-	-	-	5.077	-	5.077
Totaal Vz verliesgevende grondexploitaties	4.788.393	1.531.691	1.172.084	5.148.000	849.272	3.702.940	2.294.332

In 2014 heeft een overheveling plaatsgevonden van de investering Hofhoek 1 naar de voorraad overige grond- en hulpstoffen. Hofhoek 1 is in 2015 verkocht.

(bedragen x € 1)

Overige grond- en hulpstoffen	Boekw aarde 31-12-2014	Investerings	Des-Investerings	Inkomsten	Boekw aarde 31-12-2015
Hofhoek 1	375.000			375.000	-

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt gespecificeerd:

	Boekw aarde 31-12-2015	Boekw aarde 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	898	-
Schatkistbankieren	1.584	646
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	301	67
Overige vorderingen	9.371	7.041
Voorziening oninbaarheid	314	797
Totaal	11.841	6.957

Het saldo van de Rekening-courant verhoudingen betreffen SVHW (€ 18.482) en SVn (€ 282.487)

De saldi van de voorzieningen voor dubieuze debiteuren en dubieuze debiteuren SVHW zijn in mindering gebracht op de kortlopende vorderingen.

Bepaling voorziening:

Van de reguliere debiteuren worden vorderingen ouder dan 1 jaar voor 100% in de voorziening opgenomen tenzij er een grote zekerheid bestaat dat de vordering nog inbaar is door bijvoorbeeld een lopend incassotraject of een afgesproken betalingsregeling.

Voor de inning van de openstaande vorderingen wordt door de Afdeling Financiën een actief invorderingsbeleid gehanteerd.

De saldi van de voorzieningen voor dubieuze debiteuren en dubieuze debiteuren SVHW zijn in mindering gebracht op de kortlopende vorderingen.

(bedragen x € 1)

Naam Voorziening (op mindering vorderingen)	Saldo per 1-1-2014	2014			2015		
		Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2014	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2015
Voorzieningen dubieuze debiteuren							
Dubieuze debiteuren	256.057	86.907	43.111	299.853	122.041	108.375	313.519
Dubieuze debiteuren sociale zaken	497.591	-	-	497.591	-	497.591	-
Totaal Vz dubieuze debiteuren	753.648	86.907	43.111	797.444	122.041	605.966	313.519

De overige vorderingen inclusief de vorderingen openbare lichamen zijn als volgt gespecificeerd:

	2015	2014	Vershil
Vorderingen op openbare lichamen	898	-	898
Overige vorderingen	9.371	7.041	2.330
	10.269	7.041	3.228

De vorderingen op openbare lichamen betreffen voor € 722.000 vorderingen op de BAR organisatie en betreffen diverse doorbelastingen zoals huur en diverse bedrijfsmiddelen.

	2015	2014	Vershil
Debiteuren incl. vorderingen openbare lichamen	2.174	2.687	-512
Heffingen SVHW	279	256	23
Belastingdienst	7.035	3.274	3.761
Vorderingen Sociale Zaken	779	820	-42
Overige posten	3	4	-2
	10.269	7.041	3.228

Van de openstaande debiteuren per 31-12-2015 is in de eerste maanden van 2016 inmiddels € 1.695.000 ontvangen.

De vordering op de belastingdienst betreft voornamelijk nog te ontvangen compensabele BTW. Dit bedrag wordt op 1 juli 2016 uitbetaald door de belastingdienst. Dit hoge bedrag is het gevolg van het afwijzen van het toepassen van de Koepelvrijstelling door de belastingdienst. Hierdoor moet de BAR-organisatie BTW in rekening brengen over de totale bijdrage van de gemeente aan de BAR. Voor gemeente Albrandswaard is het grootste gedeelte van deze BTW verhaalbaar bij het BTW compensatiefonds. Zie hiervoor ook de toelichting inzake het crediteurensaldo onder de kortlopende schulden.

Drempelbedrag schatkistbankieren	
Begrotingstotaal 2015	46.938.000
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	0,75%
Drempelbedrag	352.035
<u>Afwijking t.o.v. drempelbedrag *)</u>	
1e kw artaal	-56.731
2e kw artaal	-7.908
3e kw artaal	-134.552
4e kw artaal	-83.072

*) Een positief bedrag betekent dat het gemiddelde saldo op de rekening courant hoger was dan het drempelbedrag. Bij een negatief bedrag zijn we onder het drempelbedrag gebleven.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekw aarde 31-12-2015	Boekw aarde 31-12-2014
Kassaldi	13	77
Banksaldi	346	379
Totaal	359	456

Het aanwezige kasgeld wordt tot een minimum beperkt en burgers worden gestimuleerd zo veel mogelijk te pinnen of vorderingen over te maken op de bankrekening.

Overlopende activa

De overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekw aarde 31-12-2015	Boekw aarde 31-12-2014
Vooruitbetaalde bedragen	413	700
Nog te ontvangen bedragen	4.025	1.512
Totaal	4.438	2.212

De nog te ontvangen bedragen worden hieronder nader gespecificeerd.

Specificatie nog te ontvangen	31-12-2015	31-12-2014
Belastingdienst - bezw aren oude jaren	1.012	-
Diverse subsidies w aarvan de besteding reeds heeft plaatsgevonden	1.928	1.099
Doorschuif BTW - BAR organisatie	429	-
Diverse nog te ontvangen posten	656	413
Totaal	4.025	1.512

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel zijn:

(bedragen x € 1)

Nog te ontvangen subsidies	Saldo	Verminderingen	Vermeerderingen	Saldo
	31-12-2014			31-12-2015
Stadsregio, Centrumontw ikkeling Poortugaal	165.566		378.433	543.999
Stadsregio, Blauw e verbinding	1.111		29.120	30.231
Stadsregio, Centrumontw ikkeling Rhoon	824.195	824.195	-	-
Stadsregio, Ravitalisatie Overhoeken	91.201	91.201	-	-
Satdsregio, Louw erensplein Rhoon	-		778.524	778.524
Stadsregio, Herinr. Julianastraat en Dorpsdijk Rhoon	-		559.542	559.542
Ministerie I&M, gevelmaatregelen	17.412	17.412	15.649	15.649
Totaal	1.099.485	932.808	1.761.268	1.927.945

Passiva

(bedragen x € 1.000 tenzij anders aangegeven)

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten en het verloop is in onderstaand overzicht per soort reserve weergegeven:

	Boekw aarde 31-12-2014	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekw aarde 31-12-2015
Algemene reserve	9.166	1.495	1.507	879	-	10.033
<u>Bestemmingsreserves</u>						
- reserves grondexploitatie	1.545	639	528		-	1.657
- overige bestemmingsreserves	9.077	2.513	2.593	410	-	9.407
Resultaat na bestemming	1.289					2.320
Totaal	21.077	4.648	4.627	1.289	-	18.777

De reserves die een structurele storting of onttrekking kennen zijn:

(bedragen x € 1)

Naam reserve	stortingen	onttrekkingen
reserve dekking BTW oude activa		-102.624
reserve grootonderhoud gebouw en	10.828	
reserve nieuw bouw school Don Bosco		-9.206
reserve nieuw bouw sportzaal Portland		-36.075
reserve nieuw bouw buitendienst		-42.389
reserve nieuw sbouw school Valckensteyn		-7.462
reserve ruiming begraafplaats Poortugaal		-7.485
reserve ruiming begraafplaats Rhoon		-11.750
TOTAAL	10.828	-216.991

Deze structurele onttrekkingen betreffen voornamelijk reserves ten behoeve van de dekking afschrijvingslasten.

Staat van reserves 2015

(Bedragen x € 1)

Naam Reserve	Saldo per 1-1-2014	2014			2015		
		Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2014	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2015
Algemene reserves							
Algemene Reserve	10.526.546	58.788	1.419.063	9.166.271	2.374.316	1.507.142	10.033.445
Totaal algemene reserves	10.526.546	58.788	1.419.063	9.166.271	2.374.316	1.507.142	10.033.445
Bedrijfsreserves							
Bedrijfsreserve	24.693	-	-	24.693	-	-	24.693
Totaal bedrijfsreserves	24.693	-	-	24.693	-	-	24.693
Reserves Grondbedrijf							
Reserve Ontw ikkelingsprojecten risico grexen	317.103	-	317.103	-	-	-	-
Reserve Ontw ikkelingsprojecten risico NIEGG	75.727	-	75.727	-	-	-	-
Reserve Ontw ikkelingsproj voorbereidingskredieten	460.694	27.500	98.803	389.391	56.246	232.939	212.698
Reserve Ontw ikkelingsprojecten vrije reserve	703.470	1.974.187	1.626.075	1.051.582	547.695	294.687	1.304.590
Bovenw ijke voorzieningen	13.936	-	13.936	-0	-	-	-0
Reserve Strategisch verbinden	-	23.536	-	23.536	13.976	-	37.512
Reserve Vitaal Albrandsw aard	-	2.856	-	2.856	15.692	-	18.548
Reserve Ondernemend Albrandsw aard	-	77.403	-	77.403	5.782	-	83.185
Totaal reserves grondbedrijf	1.570.930	2.105.482	2.131.644	1.544.768	639.391	527.626	1.656.534
Overige bestemmingsreserves							
Reserve Herbestrating	429.910	-	-	429.910	-	66.600	363.310
Onderhoudsreserve BBS Julianaschool	46.962	5.218	-	52.180	-	52.180	-
Onderhoudsreserve BBS De Wegw ijzer Rhooon	43.230	5.218	-	48.448	-	48.448	-
Onderhoudsreserve BBS Don Bosco	46.962	5.218	6.050	46.130	-	46.130	-
Onderhoudsreserve BBS De Parel Portugaal	46.167	5.218	-	51.385	-	51.385	-
Reserve vestiging VO definitief	144.065	-	-	144.065	-	144.065	-
Reserve Speelruimteplan	322.687	-	-	322.687	12.177	-	334.864
Reserve VVWB-inkomensdeel	608.785	-	-	608.785	-	608.785	0
Reserve Ruimtelijke visie	24.050	-	-	24.050	-	-	24.050
Reserve Egalisatie WMO gelden	109.596	-	-	109.596	-	109.596	-0
Reserve dekking BTW oude activa	501.348	-	102.624	398.724	-	102.624	296.100
Reserve Informatie beleidsplan (andere overheid)	492.923	-	-	492.923	-	492.923	0
Reserve Baggeren	378.886	-	-	378.886	-	-	378.886
Reserve Grootonderhoud gebouw en	1.087.512	10.828	-	1.098.340	10.828	-	1.109.168
Bestemmingsreserve CAI	80.000	-	50.000	30.000	-	25.000	5.000
Bestemmingsreserve Wethouderspensioenen	250.441	342.494	35.272	557.663	361.124	41.451	877.336
Reserve zw embad Albrandsw aard	322.845	-	129.192	193.653	-34.400	62.956	96.297
Sociaal deelfonds	-	-	-	-	2.063.594	224.794	1.838.800
Reserve Basisonderw ijs	-	-	-	-	100.000	-	100.000
Reserve Landschapstafel io	-	-	-	-	81.365	1.533	79.832
Totaal overige bestemmingsreserves	4.936.369	374.194	323.138	4.987.425	2.594.688	2.078.470	5.503.643
Overige bestemmingsreserves tariefegalisatie							
Egalisatiereserve Reinigingstarieven	2.741.277	791.274	3.532.551	-	-	-	-
Egalisatiereserve riolering	431.804	816.970	1.248.774	-0	-	-	-0
Totaal overige bestemmingsreserves tariefegalisatie	3.173.081	1.608.244	4.781.325	-0	-	-	-0
Overige bestemmingsreserves kapitaallasten							
Reserve nieuw bouw school Don Bosco	285.390	-	9.206	276.184	-	9.206	266.978
Reserve nieuw bouw Sportzaal Portland	1.459.264	-	36.075	1.423.189	-	36.075	1.387.114
Reserve nieuw bouw buitendienst	1.314.087	-	42.389	1.271.698	-	42.389	1.229.309
Reserve nieuw bouw school Valckesteyn	232.484	-	7.462	225.022	-	7.462	217.560
Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal	134.723	-	7.485	127.238	-	7.485	119.753
Reserve ruiming begraafplaats Rhooon	387.750	-	11.750	376.000	-	11.750	364.250
Reserve jeugdhonk Valckesteijn	365.390	-	-	365.390	-	365.390	-0
Reserve gemeentehuis Poortugaal	-	-	-	-	293.614	-	293.614
Totaal overige bestemmingsreserves kapitaallasten	4.179.088	-	114.367	4.064.721	293.614	479.757	3.878.577
Totaal Reserves	24.410.707	4.146.708	8.769.537	19.787.877	5.902.009	4.592.995	21.096.891

Voorzeningen

Het verloop van de voorzieningen in 2015 is in onderstaand overzicht weergegeven.

(bedragen x € 1)

Naam Voorziening	Saldo 31-12-2014	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2015
Voorzeningen verplichtingen, verliezen en risico's				
Wethouderspensioenen	967.544	283.945	361.124	890.365
Wachtgeld voormalig wethouders	-	434.052	-	434.052
Totaal voorziening verplichtingen, verliezen en risico's	967.544	717.997	361.124	1.324.417
Voorzeningen onderhoud egalisatie				
Onderhoud Sporthal Portland	213.496	19.406	-	232.902
Totaal voorziening onderhoud egalisatie	213.496	19.406	-	232.902
Voorziening middelen derden met bestedingsverplichting (art.44 lid 2 BBV)				
Reinigingsstarieven	3.532.551	74.764	-	3.607.315
Riolering	1.647.514	1.180.964	-	2.828.478
Totaal voorziening middelen derden met bestedingsverplichting (art.44 lid 2 BBV)	5.180.065	1.255.728	-	6.435.793
Totaal Voorzeningen	6.361.105	1.993.131	361.124	7.993.112

Door de collegewisseling zijn we verplicht een voorziening te vormen voor wachtgelden van voormalig bestuurders van € 434.000. Dit bedrag betreft de maximale aanspraak op wachtgeldvergoeding en kan wellicht in de toekomst deels gaan vrijvallen.

Staat van voorzieningen 2015

(bedragen x € 1)

Naam Voorziening	Saldo per 1-1-2014	2014			2015		
		Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2014	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2015
Voorzeningen verplichtingen, verliezen en risico's							
Wethouderspensioenen	1.112.716	197.322	342.494	967.544	283.945	361.124	890.365
Wachtgeld vm wethouders	-	-	-	-	434.052	-	434.052
Totaal Vz verplichtingen, verliezen en risico's	1.112.716	197.322	342.494	967.544	717.997	361.124	1.324.417
Vz middelen 3den met bestedingsverplichting (art.44 lid 2 BBV)							
Riolering	1.398.974	1.248.774	1.000.234	1.647.514	1.180.964	-	2.828.478
Afvalstoffenheffing	-	3.532.551	-	3.532.551	74.764	-	3.607.315
Totaal Vz middelen 3den met bestedingsverplichting (art.44 lid 2 BBV)	1.398.974	4.781.325	1.000.234	5.180.065	1.255.728	-	6.435.793
Voorzeningen onderhoud egalisatie							
Voorziening scholen Portland	210.210	21.000	231.210	-	-	-	-
Onderhoud Sporthal Portland	194.090	19.406	-	213.496	19.406	-	232.902
Totaal Vz onderhoud egalisatie	404.300	40.406	231.210	213.496	19.406	-	232.902
Totaal Voorzeningen	2.915.990	5.019.053	1.573.938	6.361.105	1.993.131	361.124	7.993.112

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2014	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2015
Onderhandse leningen	37.406	6.000	2.920	40.486
<u>Waarborgsommen</u>				
borgsommen volkstuinen	2	-	-	2
waarborgsommen fietskluizen	7	-	-	7
Totaal	37.415	6.000	2.920	40.495

De rentelasten over 2015 bedragen € 1.376.182.

Vlottende Passiva**Kortlopende schulden**

De specificatie van kortlopende schulden is als volgt:

	Boekw aarde 31-12-2015	Boekw aarde 31-12-2014
Kasgeldleningen	3.500	5.000
Bank- en girosaldi	-	-
Overige schulden	5.751	6.021
Totaal	9.251	11.021

Het saldo crediteuren per 31-12-2015 bedraagt € 5.735.831 waarvan bijna € 3,6 miljoen te betalen aan de BAR-organisatie. Daarnaast is nog voor € 400.000 opgenomen als nog te betalen aan de BAR-organisatie bij de overlopende passiva. Deze hoge schuld is het gevolg van het afwijzen van het toepassen van de Koepelvrijstelling door de belastingdienst. In december 2015 zijn door de BAR-organisatie alsnog BTW facturen verstuurd over 2014 en 2015 aan de gemeente Albrandswaard. Onderlinge betalingen vinden in 2016 gefaseerd plaats i.v.m. treasury.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	Boekw aarde 31-12-2015	Boekw aarde 31-12-2014
Vooruitontvangen bedragen/subsidies	1.550	380
Nog te betalen bedragen	5.009	2.204
Totaal	6.560	2.584

In de post nog te betalen is een bedrag opgenomen van 1,8 miljoen betreffende de afhandeling BTW over de jaren 2004 t/m 2014. Hier tegenover is bij de overlopende activa een te vorderen bedrag opgenomen van 1 miljoen. Het verschil is voor 7 ton gedekt uit een reeds in voorgaande jaren gevormde voorziening.

Specificatie vooruitontvangen subsidies

Omschrijving	Saldo 31-12-2014	Verminderingen	Vermeerderingen	Saldo 31-12-2015
Stimulering woningbouw	32	-	-	32
Conventantgelden jeugdwerkloosheid	62	20	-	42
Wet Sociale Werkvoorziening	279	-	15	294
Milieu B-lijst	8	8	-	-
Warmtekoedeatlas	-	-	2	2
Revitalisering Overhoeken	-	220	1.400	1.180
Totaal	380	247	1.417	1.550

Gewaarborgde geldleningen

Als gevolg van ontwikkelingen in de woningbouwmarkt en het beroep dat binnen afgesloten overeenkomsten (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) door woningbouwcorporaties en/of particulieren wordt gedaan op de gemeente ten behoeve van borgstellingen bedraagt het totale saldo aan gewaarborgde geldleningen per ultimo 2015 € 77.616.565.

Het overzicht van de gewaarborgde geldleningen Verenigingen en Stichtingen en het overzicht van gewaarborgde geldleningen Particulieren is als [bijlage 2 en 3](#) opgenomen.

3 – OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Overzicht van baten en lasten

Lasten	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
1. Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	17.333.843	16.633.087	17.410.294	18.876.088	-1.465.794 N
2. Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	9.176.643	826.098	4.970.214	15.977.323	-11.007.109 N
3. Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	8.940.968	8.128.557	9.053.211	8.547.817	505.394 V
4. Participatie, Financiën & Sport	1.546.645	200.559	1.429.761	4.668.787	-3.239.026 N
5. Educatie, Zorg en Welzijn	2.711.698	3.539.496	3.703.336	3.504.714	198.622 V
6. Decentralisaties AWBZ	850.047	4.043.938	3.257.694	2.725.058	532.636 V
6. Decentralisaties Participatie	6.573.226	6.333.445	6.855.116	6.641.094	214.022 V
6. Decentralisaties Jeugdzorg	865.702	5.193.339	4.264.370	4.261.643	2.727 V
6. Decentralisaties Wijkteams	0	0	775.100	849.348	-74.248 N
Totaal	47.998.772	44.898.519	51.719.096	66.051.872	-14.332.776 N
Baten	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
1. Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	-1.298.632	-865.445	-1.354.545	-1.645.864	291.319 V
2. Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	-8.607.928	-1.076.859	-5.022.987	-16.323.830	11.300.843 V
3. Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	-6.186.405	-5.917.939	-6.452.116	-5.820.381	-631.735 N
4. Participatie, Financiën & Sport	-27.133.380	-31.434.076	-32.934.001	-34.971.796	2.037.795 V
5. Educatie, Zorg en Welzijn	-565.509	-320.704	-365.734	-318.334	-47.400 N
6. Decentralisatiesn AWBZ	-11.194	-347.000	-435.000	-428.528	-6.472 N
6. Decentralisaties Participatie	-5.778.649	-5.068.620	-4.180.287	-4.237.790	57.503 V
6. Decentralisaties Jeugdzorg	0	0	0	-5.260	5.260 V
6. Decentralisaties Wijkteams	0	0	0	0	0 -
Totaal	-49.581.697	-45.030.643	-50.744.670	-63.751.783	13.007.113 V
Saldo van baten en lasten	-1.582.925	-132.124	974.426	2.300.089	-1.325.663 N
Mutaties in reserves	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
1. Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	0	296.652	189.052	255.445	-66.393 N
2. Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	247.680	0	119.925	556.272	-436.347 N
3. Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	-105.318	597.628	-190.400	-148.040	-42.360 N
4. Participatie, Financiën & Sport	-1.072.887	-578.260	-838.870	-1.298.212	459.342 V
5. Educatie, Zorg en Welzijn	1.258.767	-215.173	-255.173	-57.238	-197.935 N
6. Decentralisatiesn AWBZ	-34.185	0	78.501	711.919	-633.418 N
6. Decentralisaties Participatie	0	0	0	0	0 -
6. Decentralisaties Jeugdzorg	0	0	0	0	0 -
6. Decentralisaties Wijkteams	0	0	0	0	0 -
Totaal	294.057	100.847	-896.965	20.146	-917.111 N
Gerealiseerd resultaat	-1.288.868	-31.277	77.461	2.320.235	-2.242.774 N

Voor de financiële analyses van de verschillen wordt verwezen naar de desbetreffende programma's.

De specificatie van de algemene dekkingsmiddelen is als volgt:

Specificatie algemene dekkingsmiddelen	rekening 2014	begroting 2015	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo	
Lokale heffingen en invordering	166.100	172.700	172.700	173.300	-600	N
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	
Dividend	0	55.500	55.500	55.500	0	
Financieringsfunctie, treasury en geldleningen	55.500	-154.000	480.800	55.300	425.500	V
Overige baten en lasten	13.358.700	13.212.100	14.352.400	16.596.700	-2.244.300	N
Resultaat kostenplaatsen	0	-479.500	-467.300	65.500	-532.800	N
Onvoorzien	0	-450.500	-95.200	0	-95.200	N
Totaal lasten	13.580.300	12.356.300	14.498.900	16.946.300	-2.447.400	
Lokale heffingen en invordering	-5.796.000	-6.068.400	-6.079.200	-5.978.700	-100.500	N
Algemene uitkering	-18.855.600	-22.898.500	-23.809.600	-24.149.100	339.500	V
Dividend	-750.200	-754.500	-754.500	-657.300	-97.200	N
Financieringsfunctie, treasury en geldleningen	-1.196.200	-1.096.400	-1.096.400	-1.463.900	367.500	V
Overige baten en lasten	-463.700	-426.400	-1.096.600	-1.888.600	792.000	V
Resultaat kostenplaatsen	0	-431.200	-431.200	-515.200	84.000	V
Onvoorzien	0	-25.000	-25.000	0	-25.000	N
Totaal baten	-27.061.700	-31.700.400	-33.292.500	-34.652.800	1.360.300	
Saldo van baten en lasten	-13.481.400	-19.344.100	-18.793.600	-17.706.500	-1.087.100	N

Verloopoverzicht Onvoorzien

omschrijving	bedrag
primaire begroting 2015	75.000
rechtsbijstand (2e tussenrapportage 2015)	-75.000
saldo 31 december 2015	0

Overzicht incidentele baten en lasten

nr	programma	omschrijving	werkelijk	begroot
1	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	waterschapsverkiezingen	35.515	35.515
2	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	bijdrage BAR frictiekosten domein Maatschappij	66.000	110.100
3	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	bijdrage BAR functiebeeld regisseur	21.000	21.000
4	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	bijdrage BAR fiscale advisering koepelvrijstelling	7.200	7.200
5	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	bijdrage BAR urenuitbreiding secretariaat	2.500	2.500
6	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	bijdrage BAR inhuur externe expertise wet BUIG	40.000	40.000
7	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	bijdrage BAR participatie bedrijfsvoering	100.000	100.000
8	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	bijdrage BAR invoeringskosten Vpb	32.500	32.500
9	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	diversen voorbereidingskredieten	232.939	184.153
10	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	afboeken boekwaarde Blokkendoos	31.648	31.648
11	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	boekwaarde Bonbon	85.094	85.094
12	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	loopstraten	66.600	66.600
13	Participatie, Financiën & Sport	BTW oudere jaren	833.545	0
14	Participatie, Financiën & Sport	afboeken reservering kosten buitenland	42.000	0
15	Participatie, Financiën & Sport	zwembad Albrandswaard saldo product	62.956	0
16	Participatie, Financiën & Sport	afboeken boekwaarde pand	615.700	0
17	Educatie, Zorg & Welzijn	bibliotheek	93.501	102.500
18	Educatie, Zorg & Welzijn	kwartiermaker	70.000	70.000
19	Decentralisaties	resultaat product 3D's	189.094	0
Totaal incidentele lasten exploitatie			2.627.792	888.810
20	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	vrijval vz wethouderspensionen tgv reserve weth.pens.	-361.124	-338.883
21	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	liquidatie stadsregio	-487.681	-487.700
22	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	afromen algemene reserve NRD	-38.293	-38.200
23	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	afsluiten recreatiesluis Koedood	-362.796	359.000
24	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	grex WISH	-5.831	0
25	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	grex Hart van Ghijseland	-200.996	0
26	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	grex Louwerensplein	-321.223	0
27	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	grex Smaak van Poortugaal	-19.645	0
28	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	diverse baten tbv reserves grondbedrijf	-35.450	-5.078
29	Participatie, Financiën & Sport	vrijval voorziening dub deb sociale zaken	-497.590	-497.600
30	Decentralisaties	sociala deelfonds resultaat product	-691.139	0
Totaal incidentele baten			-3.021.768	-1.008.461
nr	programma	omschrijving	werkelijk	begroot
31	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	reserve wethouderspensionen	361.124	338.883
32	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	res landschapstafel io afromen algemene reserve NRD	37.472	38.200
33	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	algemene reserve afsluiten recreatiesluis Koedood	362.796	359.000
34	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ontw projecten voorbereidingskredieten diversen	56.246	0
35	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ontw projecten vrije reserve WISH	5.831	0
36	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ontw projecten vrije reserve Hart van Ghijseland	200.996	0
37	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ontw projecten vrije reserve Louwerensplein	321.223	0
38	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ontw projecten vrije reserve Smaak van Poortugaal	19.645	0
39	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res strategisch verbinden diversen	13.976	5.078
40	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res vitaal Albrandswaard diversen	15.692	0
41	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ondernemend Albrandswaard diversen	5.782	0
42	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	res speelruimteplan toevoeging	12.177	12.177
43	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	res landschapstafel io afromen restant exploitatiebudget	43.893	0
44	Participatie, Financiën & Sport	algemene reserve opheffen reserve IBP	292.923	292.923
45	Participatie, Financiën & Sport	vorming kapitaallastenreserve gemeentehuis Poortuaal	293.614	0
46	Educatie, Zorg & Welzijn	algemene reserve bibliotheek	170.995	170.995
47	Educatie, Zorg & Welzijn	algemene reserve vrijval res instroompunt	105.000	105.000
48	Decentralisaties	sociala deelfonds resultaat product	691.139	0
Totaal incidentele stortingen in reserves			3.010.524	1.322.256

nr	programma	omschrijving	werkelijk	begroot
49	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	algemene reserve frictiekosten domein Maatschappij	-66.000	-110.100
50	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	reserve wethouderspensionoenen	-41.451	-42.231
51	Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	res sociaal deelfonds hogere lasten minimaleid	-35.700	-35.700
52	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	Voucherregeling	-30.000	-30.000
53	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	Uitvoering programma toekomstvisie	-30.000	-30.000
54	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ontw projecten voorbereidingskredieten diversen	-232.939	-184.153
55	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	res ontw projecten vrije reserve op peil brengen verliesvz	-152.977	
56	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	algemene reserve afboeken boekwaarde Blokkendoos	-31.648	-31.648
57	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	algemene reserve afboeken boekwaarde Bonbon	-85.094	-85.094
58	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	res herbestrating loopstraten	-66.600	-66.600
59	Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	res landschapstafel io weestaken	-1.533	0
60	Participatie, Financiën & Sport	algemene reserve overheveling budget 2014	-103.900	-103.900
61	Participatie, Financiën & Sport	algemene reserve afwikkeling BTW/BCF	-700.000	0
62	Participatie, Financiën & Sport	algemene reserve inzet budget realisatie ombuiging in 201	-173.000	-173.000
63	Participatie, Financiën & Sport	algemene reserve voorbereidingskosten gemeentehuis	-15.000	-15.000
64	Participatie, Financiën & Sport	res ontw projecten vrije reserve op peil brengen verliesvz	-141.710	-141.710
65	Participatie, Financiën & Sport	res informatie beleidsplan opheffen reserve	-492.923	-492.923
66	Participatie, Financiën & Sport	res CAI vrijval gedeelte reserve	-25.000	-25.000
67	Participatie, Financiën & Sport	res zwembad Albrandswaard saldo product	-62.956	0
68	Educatie, Zorg & Welzijn	algemene reserve samenwerking bibliotheek BD	-102.500	-102.500
69	Educatie, Zorg & Welzijn	algemene reserve kwartiermaker	-70.000	-70.000
70	Educatie, Zorg & Welzijn	res VO definitief vrijval	-144.065	-145.000
71	Decentralisaties	sociaal deelfonds resultaat product	-189.094	0
Totaal incidentele onttrekkingen aan reserves			-2.994.090	-1.884.559
Totaal eenmalige lasten en baten			-377.542	-681.954

Toelichting:

1. Ten behoeve van de organisatie van de waterschapsverkiezingen is via de algemene uitkering een bedrag ontvangen van € 35.515.
2. Betreft de frictiekosten bij de uitvoering van de 3D's.
3. Tijdelijke toelage voor de medewerkers die zijn aangewezen de rol van regisseur te vervullen op basis van het functieboek HR21.
4. Met de belastingdienst wordt intensief overleg gevoerd of de BAR-organisatie BTW -vrijgestelde of BTW -belaste activiteiten uitvoert. Met andere woorden of de zogenaamde koepelvrijstelling geheel of gedeeltelijk kan worden toegepast. De gemeente wordt hierbij ondersteund door een fiscalist.
5. Tijdelijke uitbreiding.
6. De invoering van de participatiewet in 2015, is aangegrepen om naast investeringen in de doelgroepen van de participatiewet (mensen met afstand tot de arbeidsmarkt), te investeren in een slagkrachtigere organisatie op de afdeling verstrekkingen – team WERK. Daarmee zijn we meer toekomst gericht en verwachten we de komende jaren meer resultaten te boeken op ons WWB bestand (meer uitstroom). Om dit mogelijk te maken, is gebruikgemaakt van inhuur externe expertise.
7. De BAR-organisatie heeft een incidenteel beroep op de gemeente gedaan voor een ontwikkelinvestering voor het opstarten van succesvolle participatie.
8. Vanaf 1 januari 2016 worden ondernemingsactiviteiten van de overheid onderworpen aan de vennootschapsbelasting. Naast de Vpb-lasten moet rekening gehouden worden met implementatiekosten van € 32.500.
9. Betreft diverse voorbereidingskredieten die gedekt worden door onttrekkingen uit de reserve Ontwikkelprojecten Voorbereidingskredieten.
- 10 en 11. Afgelopen jaar zijn kinderopvang BonBon en peuterspeelzaal De Blokkendoos aan de Emmastraat buitengebruik gesteld en gesloopt. Beide gebouwen hadden op het moment van slopen nog een restant boekwaarde die nog niet was afgeboekt. De afboeking wordt gedekt door een onttrekking aan de Algemene reserve.
12. In de winkelstraat van Poortugaal (Dorpsstraat) zijn de loopstraten in 2015 opnieuw bestraat vanuit het centrum ontwikkelingsproject. De kosten komen ten laste van de reserve (Her)bestraten.
13. Gedeeltelijke afrekening BTW/BCF oudere jaren. In de 2^e tussenrapportage 2014 is besloten de afrekening voor € 700.000 te dekken door een onttrekking aan de Algemene reserve.

14. Achteraf niet te verhalen kosten.
15. De gemeente heeft de intentie het zwembad nog 5 jaar te exploiteren (raadsbesluit 128.865).
16. Betreft het afboeken van activa welke niet meer in het bezit zijn van de gemeente.
17. Op 28 januari 2014 heeft het college besloten dat Stichting Welzijn Albrandswaard de coördinatie van de wijkcentra uit gaat voeren. Het budget voor de omvorming van de wijkcentra wordt gedekt uit het subsidiebudget voor de bibliotheek.
18. Voor 2 jaar wordt een kwartiermaker aangetrokken t.b.v. de implementatie van de decentralisaties door Stichting Welzijn Albrandswaard.
19. Betreft het resultaat op de onderdelen Jeugdzorg en Wijkteams van de 3D's en wordt onttrokken aan de reserve Sociaal deelfonds.
20. Ten gevolge van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van een van de vm wethouders, valt het opgebouwde pensioen in de voorziening vrij ten gunste van de reserve Wethouderspensiolen.
21. In het liquidatieplan van de Stadsregio Rotterdam Rijnmond is opgenomen dat na de vaststelling van de jaarstukken 2014 overschotten in de algemene reserve, bestemmingsreserves en voorzieningen aan de deelnemende gemeenten worden uitgekeerd. Op 1 juli 2015 heeft het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Rotterdam Rijnmond i.l. de eenmalige uitkering van de overschotten in de reserves en voorzieningen van de stadsregio vastgesteld.
22. Bij besluit van 30 juni 2015 heeft de gemeenteraad een zienswijze op de jaarstukken 2014 van het NRIJ ingediend. Daarin werd gevraagd om het overschot op de algemene reserve van € 840.000 niet aan de deelnemers uit te keren maar binnen de NRIJ te reserveren voor de Landschapstafel IJsselmonde i.o. Deze zienswijze is door het AB van de NRIJ niet overgenomen: besloten is om het overschot in de algemene reserve uit te keren.
Het vrijgevallen bedrag wordt bij de gemeente gestort in de reserve Landschapstafel io.
23. Bijdrage Stadsregio voor de aanleg van de recreatiesluis Koedood. De lasten zijn verantwoord in de jaarrekening 2014.
- 24 t/m 27. Betreft afsluiten grondexploitaties. De voordelige saldi zijn gestort in reserve Ontwikkelingsprojecten Vrije reserve.
28. Betreft de ontvangsten die gestort worden in de reserve Strategisch verbinden, de reserve Vitaal Albrandswaard en de reserve Ondernemend Albrandswaard.
29. In het verleden is een voorziening getroffen voor oninbaarheid. Omdat gebleken is dat de verstrekte leningen aan debiteuren sociale zaken als last worden verantwoord en de werkelijke ontvangst, dus niet de terugbetaalverplichting, als opbrengst wordt verantwoord, is een voorziening voor oninbaarheid overbodig en is deze voorziening vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.
30. Betreft het resultaat op de onderdelen Participatie en AWBZ van de 3D's en wordt gestort in de reserve Sociaal deelfonds.
31. Zie onderdeel 20.
32. Zie onderdeel 22.
33. Zie onderdeel 23.
34. Betreft incidentele terugontvangen voorbereidingskredieten.
- 35 t/m 38. Zie onderdeel 24 t/m 27.
- 39 t/m 41. Zie de onderdeel 28.
42. Toevoeging aan de reserve Speelruimteplan.
43. Het weestakenbudget dat van de vm. Stadsregio Rotterdam Rijnmond beschikbaar is, is onder meer bedoeld voor de Landschapstafel i.o. Het niet bestede deel van het weestakenbudget is aan de reserve Landschapstafel i.o. toegevoegd.
44. Besloten is de reserve op te heffen en een gedeelte hiervan te storten in de Algemene reserve. Zie onderdeel 64.
- 45.
46. Zie punt 17.
47. Vrijval reserve Instroompunt.

48. Zie onderdeel 30.
49. Zie onderdeel 2.
50. Betreft de dekking van de betaalde pensioenpremies aan vm wethouders.
51. Onttrekking ten behoeve van de hogere lasten minimabeleid.
52. Dekking van de kosten voor de voucherregeling.
53. Dekking van de kosten voor de toekomstvisie.
54. Zie onderdeel 9.
55. Betreft op peil brengen verliesvoorzieningen grex COP Emmastraat, Binnenland en Spui.
- 56 en 57. Zie onderdeel 10 en 11.
58. Zie onderdeel 12.
59. Zie onderdeel 43.
60. Dekking van het overgehevelde budget 2014 naar 2015.
61. Zie onderdeel 13.
62. Dekking geraamd inzet.
63. Dekking geraamde voorbereidingskosten gemeentehuis.
64. Op peil brengen verliesvoorziening Louwerensplein Rhooon.
65. Zie onderdeel 44.
66. Gedeeltelijke vrijval reserve CAI.
67. Zie onderdeel 15.
68. Zie onderdeel 17.
69. Zie onderdeel 18.
70. Vrijval reserve.
71. Zie onderdeel 19. In de raad van 10 november 2014 heeft de raad d.m.v. een amendement besloten eventuele overschotten binnen het Sociaal domein te storten in de reserve Sociaal deelfonds.

Structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Voor een overzicht van structurele stortingen en onttrekkingen in de reserves wordt verwezen naar het overzicht op pagina 125.

Bezoldiging topfunctionarissen

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moet in de jaarrekening verslag gedaan worden van de bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen en van eenieder van wie de bezoldiging van zijn functie of functies de maximale bezoldiging te boven is gegaan. De maximale bezoldiging bedraagt € 178.000.

Voor de gemeente Albrandswaard gaat het alleen om de bezoldiging van de gemeentesecretaris en de griffier.

Bedragen x € 1	R. van der Tempel	J.C.M. Cats
Functie	Griffier	Secretaris
Duur dienstverband	1-1-2015 t/m 31-12-2015	1-1-2015 t/m 31-12-2015
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee
Fictieve dienstbetrekking	Ja	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		
Beloning	80.781	105.684
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	18.675	22.290
Totaal bezoldiging	99.456	127.974
Toepasselijk WNT maximum	178.000	178.000
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.

4 – RECHTMATIGHEID

Het begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de raad is gerespecteerd. In de toelichting op het Bado wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“ Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's”

De door de raad gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het college. Het systeem van budgetbeheer- en bewaking moet waarborgen dat de baten en de lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de raad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

1. De volgende budgetafwijkingen zijn in beginsel onrechtmatig:

- a) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd.
- b) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid.

2. De overige budgetafwijkingen worden in beginsel als rechtmatig beschouwd:

- a) Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten of een gevolg zijn van exogene, onontkoombare of onvoorziene factoren.
- b) Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen.

Op het niveau van de doelstellingen dienen volgens het controleprotocol alle budgetafwijkingen groter dan € 30.000 goed herkenbaar in de jaarrekening te worden opgenomen en toegelicht.

Van elke afzonderlijke budgetafwijking wordt aangegeven of deze rechtmatig of onrechtmatig is.

In de volgende tabel zijn de lasten van 2015 opgenomen en vergeleken met de begroting na wijziging.

Lasten	begroting na wijziging	rekening 2015	saldo
1. Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	17.410.294	18.876.088	-1.465.794 N
2. Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	4.970.214	15.977.323	-11.007.109 N
3. Maatschappelijke ondersteuning & Buitenruimte	9.053.211	8.547.817	505.394 V
4. Participatie, Financiën & Sport	1.429.761	4.668.787	-3.239.026 N
5. Educatie, Zorg en Welzijn	3.703.336	3.504.714	198.622 V
6. Decentralisaties AWBZ	15.152.280	14.477.143	675.137 V
Totaal	51.719.096	66.051.872	-14.332.776 N

Uit deze tabel blijkt dat de programma's 3, 5 en 6 geen overschrijdingen laten zien. De uitgaven zijn daarmee rechtmatig.

De overschrijding op programma 1 bedraagt € 1.465.794 en wordt voor € 291.319 gedekt door hogere baten en betreft de volgende posten:

- vorming voorziening wachtgeld vm bestuurders ad € 434.000 (categorie 2a). Wethouders zijn in december 2015 afgetreden.
- inhuur juridische bijstand en incidentele uitbreiding van de beleidscapaciteit € 83.000 (categorie 2a). Kosten bleken achteraf hoger dan het geraamde bedrag.
- hogere mutatie voorziening pensioenen wethouders ad € 204.000 (categorie 2a). Actuariële berekening van RAET wordt na de 2^e tussenrapportage ontvangen.
- kosten wachtgeld 2015 en begeleiding vm wethouders ad € 100.000 (categorie 2a). Wethouders zijn in december 2015 afgetreden.
- hoger bijdrage BAR-organisatie € 504.700 (categorie 2a) en welke gedekt worden door hogere doorberekening kosten BAR-organisatie ad €186.500. Betreft afrekening van de BAR-organisatie over 2015.
- hogere legesinkomsten €75.000 (categorie 2a).
- overige verschillen waaronder hogere kosten vm personeel/naheffing APG en Subsidiedesk (categorie 2a) en diverse hogere baten ad € 29.500.

Op basis van deze toelichting wordt de conclusie getrokken dat de overschrijding op het programma 1 niet onrechtmatig is.

De overschrijding op programma 2 bedraagt € 11.007.109. Dit wordt voor € 11.300.843 gecompenseerd door inkomsten die met name betrekking hebben op grondexploitaties en projecten. Dit programma sluit daarom met een positief resultaat qua lasten en de uitgaven zijn daarmee rechtmatig.

De overschrijding op programma 4 bedraagt € 3.239.026 en dit wordt voor € 2.037.795 gecompenseerd door hoger inkomsten. Het verschil ad € 596.497 betreft de volgende posten:

- afwikkeling BTW/BCF oudere jaren ad € 133.545 gesaldeerd (categorie 2a). Vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst is 19 november 2015 getekend.
- uitbesteding onderhoud sportcomplex Omloopseweg ad € 40.000 (categorie 2a).
- planmatig onderhoud gebouwen ad € 56.000 (categorie 2a).
- inhuur belastingadviseur voor afwikkeling BTW/BCF oudere jaren € 111.000 (categorie 2a). Kosten bleken achteraf hoger dan geraamd.
- saldo product zwembad dat gedekt wordt door een onttrekking aan de reserve € 62.955 (categorie 4a).
- de ophoging van de voorziening dubieuze debiteuren van € 122.100 (categorie 2a). Hoogte van de voorziening wordt bepaald op basis van de debiteurenstand per balansdatum.
- asbestsaneringen gymzalen Rhooen en Poortugaal ad € 85.000 (categorie 2a).
- afboeken boekwaarde panden die niet meer in het bezit zijn van de gemeente ad € 909.300 en activeren boekwaarde gemeentehuis Poortugaal (categorie 2a).

Op basis van deze toelichting wordt de conclusie getrokken dat de overschrijding op het programma 4 niet onrechtmatig is.

In de bijlage 5 "Staat van kredieten" zijn alle beschikbaar gestelde kredieten opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat een aantal kredieten worden afgesloten.

Van deze afgesloten kredieten worden een aantal afgesloten waarbij de uitgaven het beschikbaar gestelde krediet overschrijdt. Het betreft de volgende kredieten:

- Centrum Rhooen restgebied en betreft afsluiting NIEGG ad € 450.053 (categorie 2a)
- Afw.Ontw. Poortugaal West nabij A4 naar vaste activa ad € 31.492 (categorie 2a)
- Aandelen NV BAR Afvalbeheer ad € 100.000 (categorie 2a)

Uit bovenstaande blijkt dat er geen onrechtmatigheid over de staat van kredieten is te rapporteren.

5 – SISA-VERANTWOORDING

		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties					
SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstreking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF							
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï (inclusief bestrijding spoorweglawaaï)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (jaar T-1)
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05
	100		lenM/BSK-2015/93084	€ 58.637	€ 14.236	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer		Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 06	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10
	100		lenM/BSK-2015/93084	€ 0	€ 297.441	€ 83.450	€ 0
							Ja
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) na controle door de	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03		
	1		60613 Albrandswaard	45,87	5,37		
	2						
	100						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2015 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05
			€ 4.057.842	€ 55.124	€ 251.102	€ 1.420	€ 15.449
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen		Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11
			€ 73.200	€ 0	€ 0	€ 1.514	€ 0
							Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2015 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
			€ 23.612	€ 69.500	€ 4.504	€ 9.897	€ 21.916
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)		Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09		
			€ 0	€ 0	Ja		€ 0

B IJLAGEN

BIJLAGE 1 - STAAT VAN DE GEMEENTE

Financiën	Groen/Oranje/Rood	TOELICHTING		
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht		In de door de raad op 2 november 2015 vastgestelde Begroting 2016 zijn de geraamde structurele lasten en baten (materieel) in evenwicht. In ons overleg met de provincie is dit bevestigd.		
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Waakzaamheid blijft geboden vanwege de maar net sluitende begroting en de onzekerheden over aanvullende rijksbezuinigingen en taakafstoting, in combinatie met het nog onzekere tempo van economisch herstel.		
Ruimtelijke ordening	Groen/Oranje/Rood	TOELICHTING		
De gemeente voldoet aan de in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen verplichtingen inzake bestemmingsplannen, beheersverordeningen en structuurvisies		De gemeente heeft in 2013 de structuurvisie vastgesteld voor een toekomstig ruimtelijke beleid. Daarnaast zijn alle bestemmingsplannen met bouwrechten geactualiseerd.		
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Er is geen reden tot extra aandacht.		
Omgevingsrecht	Groen/Oranje/Rood	TOELICHTING		
<i>(Toezicht, handhaving en vergunningverlening milieu, bouwen en wonen)</i>				
De gemeente beschikt over een vastgestelde Verordening VTH		De kamerbehandelingen rond het wetsvoorstel kwaliteitsverbetering VTH zijn afgewacht. Uiterlijk 1 juli 2016 is de Verordening VTH door de raad vastgesteld.		
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Er is geen reden tot extra aandacht.		
Monumentenzorg	Groen/Oranje/Rood	TOELICHTING		
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie m.b.t. de (rijks)monumenten		De advisering m.b.t. (rijks)monumenten is ondergebracht bij de Stichting Dorp, Stad en Land. De benodigde expertise is in deze monumentencommissie aanwezig.		
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Er is geen reden tot extra aandacht.		
Archief- en informatiebeheer	Groen/Oranje/Rood	TOELICHTING		
Het archief- en informatiebeheer zijn op orde		In 2015 heeft het Stadsarchief Rotterdam een archiefinspectie uitgevoerd. Het concept rapport is begin 2016 besproken. Het definitieve rapport wordt toegestuurd. De uitkomsten worden gebruikt voor de website "Waar staat je gemeente". Tevens wordt het rapport gestuurd naar de Raad. Hierna wordt het doorgestuurd naar de provincie. Naar aanleiding van dit rapport wordt een plan van aanpak opgesteld. Deze wordt besproken met het Stadsarchief.		
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Ja, het plan van aanpak dat voortkomt uit de rapportage moet opgepakt worden. Hier moet tijd en budget voor vrij gemaakt worden.		
Huisvesting Verblijfsgerechtigden/ Vergunninghouders	Groen/Oranje/Rood	TOELICHTING		
Er is volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand		Gevraagde informatie	Stand van zaken	
		Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	11	
		Fase interventieladder op 1 januari	signaleren	
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	21	
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	23	
		Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar	9	
		Fase interventieladder op 1 juli	informatie opvragen en valideren	
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	22	
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	6	
		Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	25	
		Interbestuurlijk toezicht Albrandswaard per 31 december 2015	informatie opvragen en valideren	
		eventuele toelichting		
		Albrandswaard loopt achter op de taakstelling. De fase op de interventieladder is nu nog informatie opvragen en valideren, maar de provincie lijkt geneigd, bij de lage inspanning de komende maanden, nog een trede hoger te gaan.		
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Ja, dit onderwerp krijgt binnen de organisatie extra aandacht.			

BIJLAGE 2 - GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

Volg nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldgever	Doel van de geldlening of leningnummer	Naam van de geldnemer	Namen van de andere borgens	Door de gemeente gewaarborgde deel	Rente %	Restantbedrag vande geldlening aan het begin van het dienstjaar 2015	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2015	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Allosoform F= fixe L= Lineair A= annuïteit
1	2.268.901,08	BNG	40.087.586	WBV Poortugaal	WSW	50%	5,87%	2.268.901	1.134.451	-	-	F
2	2.042.010,97	BNG	40.088.960	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,55%	692.463	346.232	566.013	283.006	A
3	1.361.340,65	BNG	40.091.014	WBV Poortugaal	WSW	50%	5,03%	821.627	410.814	763.884	381.942	A
4	952.938,45	NWB	10.010.242	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,43%	722.439	361.220	704.952	352.476	A
5	1.800.000,00	BNG	40.101.061	WBV Poortugaal	WSW	50%	3,73%	1.800.000	900.000	1.800.000	900.000	F
6	1.800.000,00	BNG	40.101.565	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,34%	1.800.000	900.000	1.800.000	900.000	F
7	1.800.000,00	BNG	40.101.566	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,35%	1.800.000	900.000	1.800.000	900.000	F
8	2.600.000,00	BNG	40.103.164	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,79%	2.600.000	1.300.000	2.600.000	1.300.000	F
9	2.500.000,00	BNG	40.103.834	WBV Poortugaal	WSW	50%	5,06%	2.263.018	1.131.509	2.175.899	1.087.949	A
10	18.000.000,00	BNG	40.103.839	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,96%	16.042.587	8.021.294	15.568.924	7.784.462	A
11	2.700.000,00	BNG	40.106.852	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,22%	2.430.000	1.215.000	2.295.000	1.147.500	L
12	3.400.000,00	BNG	40.106.853	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,62%	3.230.000	1.615.000	3.060.000	1.530.000	L
13	1.429.407,68	BNG	406.839.001	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	3,55%	986.358	493.179	946.281	473.140	A
14	1.588.230,76	BNG	406.839.102	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	3,56%	1.150.322	575.161	1.109.895	554.948	A
15	2.042.010,97	BNG	4.088.208	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,87%	1.811.592	905.796	1.789.736	894.868	A
16	2.268.901,08	BNG	40103551	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,47%	2.268.901	1.134.451	2.268.901	1.134.451	F
17	4.750.000,00	BNG	40.103.574	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,69%	4.295.069	2.147.535	4.198.932	2.099.466	A
18	8.000.000,00	BNG	40.104.025	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	5,25%	7.662.156	3.831.078	7.583.183	3.791.591	A
19	1.815.000,00	BNG	4014464	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,03%	1.815.000	907.500	1.815.000	907.500	F
20	3.342.000,00	NWB	30.541.002	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,80%	2.055.314	1.027.657	1.890.337	945.169	A
21	16.784.000,00	BNG	37.401	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,00%	16.784.000	8.392.000	-	-	F
22	2.138.000,00	BNG	40.104.833	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,72%	1.726.846	863.423	1.644.615	822.308	L
23	11.068.000,00	FMS Wert-	38.429	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,60%	11.068.000	5.534.000	11.068.000	5.534.000	F
24	20.085.000,00	BNG	40.105.938	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	3,98%	18.076.500	9.038.250	17.407.000	8.703.500	L
25	2.000.000,00	ING	div.38.766	Wooncompas	WSW	50%	3,43%	2.000.000	1.000.000	-	-	F
26	20.000.000,00	NWB	23.368	Stichting Havensteder	WSW	50%	3,31%	20.000.000	10.000.000	20.000.000	10.000.000	F
27	20.000.000,00	BNG	40.104.684	Stichting Havensteder	WSW	50%	3,94%	20.000.000	10.000.000	20.000.000	10.000.000	F
28	20.000.000,00	NWB	10026847	Stichting Havensteder	WSW	50%	2,99%	20.000.000	10.000.000	20.000.000	10.000.000	F
Leningen geborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw met achtervangfunctie Rijk en gemeente								168.171.094	84.085.547	144.856.552	72.428.276	
29	215.545,61	BNG	4.073.980	OBd of CED Rijnmond Z.d.		100%	5,00%	161.660	161.660	150.882	150.882	L
30	453.780,22	Fortis ASR	405.100.519	St. Argos Zorggroep		100%	7,25%	184.430	184.430	-	-	A
31	262.384,54	BNG	400.071.394	St. Argos Zorggroep		100%	5,99%	79.221	79.221	61.109	61.109	A
32	1.030.000,00	BNG	div.40.102.477	St. Eerstelijns vz Portland		100%	4,36%	1.030.000	1.030.000	1.030.000	1.030.000	F
33	2.770.000,00	BNG	div.40.102.478	St. Eerstelijns vz Portland		100%	4,46%	2.770.000	2.770.000	2.770.000	2.770.000	F
Leningen waarvoor de gemeente een garant staat								4.225.311	4.225.311	4.011.991	4.011.991	
Totaal								172.396.406	88.310.859	148.868.544	76.440.267	

Het saldo van de jaarrekening 2014 ligt 10 miljoen hoger. Dit wordt veroorzaakt doordat lening 10026847 van Stichting Havensteder (28) voor 100% hierin is meegenomen. De lening is echter maar voor 50% gewaarborgd en is hierin gecorrigeerd.

BIJLAGE 3 – GEGARANDEERDE GELDLENINGEN

Volg nr.	Naam van de geldgever	Gewaarborgd 31-12-2014	Restant 31-12-2015	Bedrag opgebouwde waarde 31-12-2015	Gewaarborgd 31-12-2015
1	Reaal verzekeringen	16.400	-	-	-
2	Nationale Nederlanden	182.783	417.796	267.593	150.203
3	STATER Nederland	124.664	451.411	356.867	94.545
4	AEGON	16.928	41.203	26.453	14.750
5	Syntus Achmea Vastgoed	21.356	74.761	59.935	14.826
6	SNS / Regio Bank	4.030	-	-	-
7	ING	398.726	249.252	440.987	-
8	Florius	244.266	387.902	264.822	123.080
9	ASR	244.053	284.814	40.761	244.053
10	ABN AMRO	216.868	215.262	114.701	100.560
11	Westland Utrecht hyp.bank	32.340	-	-	-
12	Rabobank	209.631	131.957	-	131.957
13	Obvion	231.250	114.843	79.940	34.903
14	Direktbank	38.300	356.504	89.083	267.420
	Totaal	1.981.595	2.725.705	1.741.143	1.176.298

7) De opgebouwde waarde is hoger dan het uitstaande bedrag. Hierdoor is het gewaarborgde bedrag op nul gesteld.

BIJLAGE 4 – MUTATIES RESERVES

omschrijving reserve	omschrijving	begroting	werkelijke toevoeging	begroting	werkelijke onttrekking	toelichting
Algemene reserve	frictiekosten domein Maatschappij			110.100	66.000	1e TR 2015
res wethouderspensiolen	primaire begroting			42.231	41.451	cf.begroting 2015
res sociaal deelfonds	dekking hogere lasten minimeleid			35.700	35.700	2e TR 2015
res wethouderspensiolen	primaire begroting	-338.883	-361.124			cf.begroting 2015
res landschapstafel io	afromen algemene reserve NRIJ	-38.200	-37.472			2e TR 2015
Totaal programma 1		-377.083	-398.596	188.031	143.151	
Algemene reserve	voucherregeling			30.000	30.000	Rb 189928
Algemene reserve	uitvoeren programma toekomstvisie			30.000	30.000	2e TR 2015
res ontwikkelingsprojecten voorber.kredieten	diverse mutaties			184.153	232.939	cf MPO
res ontwikkelingsprojecten vrije reserve	op peil brengen verliesvoorzieningen			-	152.977	cf MPO
Algemene reserve	afsluiten recreatiesluis Koedood	-359.000	-362.796			2e TR
res ontwikkelingsprojecten voorber.kredieten	diverse mutaties cf MPO	-	-56.246			cf MPO
res ontwikkelingsprojecten vrije reserve	WISH (68300129)	-	-5.831			cf MPO
res ontwikkelingsprojecten vrije reserve	Hart van Ghijseland (68300118)	-	-200.996			cf MPO
res ontwikkelingsprojecten vrije reserve	afsluiten Louwerensplein	-	-321.223			cf MPO
res ontwikkelingsprojecten vrije reserve	Smaak van Poortugaal	-	-19.645			cf MPO
res strategisch verbinden	bijdrage hart van ghijseland	-	-6.335			nota kostenverhaal
res strategisch verbinden	bijdrage kleidijk 69-71	-	-300			nota kostenverhaal
res strategisch verbinden	bijdrage kruisdijk 10	-	-2.313			nota kostenverhaal
res strategisch verbinden	bijdrage wish	-5.078	-5.028			nota kostenverhaal
res vitaal albrandswaard	bijdrage hart van ghijseland	-	-10.817			nota kostenverhaal
res vitaal albrandswaard	bijdrage pieter klobbaertlaan	-	-4.500			nota kostenverhaal
res vitaal albrandswaard	bijdrage slotvalkensteijnsedijk 60	-	-375			nota kostenverhaal
res ondernemend Albrandswaard	bijdrage kruisdijk 10	-	-5.783			nota kostenverhaal
Totaal programma 2		-364.078	-1.002.188	244.153	445.916	
Algemene reserve	afboeken boekwaarde Blokkendoos			31.648	31.648	1e TR 2015
Algemene reserve	afboeken boekwaarde Bonbon			85.094	85.094	1e TR 2015
res herbestrating	loopstraten enz			66.600	66.600	2e TR 2015
res landschapstafel io	weestaken			-	1.533	2e TR 2015
res ruiming begraafplaats Poortugaal	dekking afschrijving			7.485	7.485	cf.begroting 2015
res begraafplaats Rhoon	dekking afschrijving			11.750	11.750	cf.begroting 2015
res speelruimteplan	primaire begroting	-12.177	-12.177			cf.begroting 2015
res landschapstafel io	restant exploitatiebudget	-	-43.893			2e TR 2015
Totaal programma 3		-12.177	-56.070	202.577	204.110	
Algemene reserve	inzet budget real.ombuigingen '15-'16			173.000	173.000	cf.begroting 2015
Algemene reserve	huur parkeerpl Wozoco Portland			10.000	-	
Algemene reserve	overhevelen restant 2014			103.900	103.900	besluit JR 2014
Algemene reserve	voorbereidingskosten gemeentehuis			15.000	15.000	Rb 1006644
Algemene reserve	afwikkeling belasting			-	700.000	2e TR 2014
res ontwikkelingsprojecten vrije reserve	tekort voorziening verliesgevende grexen			141.710	141.710	Rb 194914
res dekking BTW oude activa	structurele mutatie			102.624	102.624	cf.begroting 2015
res informatie beleidsplan	opheffen reserve			492.923	492.923	cf.begroting 2015
res CAI	vrijval deel van de reserve			25.000	25.000	cf.begroting 2015
res zwembad Albrandswaard	saldo product			-	62.956	Rb 128865
res nieuwbouw sportzaal Portland	dekking afschrijving			36.075	36.075	cf.begroting 2015
res nieuwbouw buitendienst	dekking afschrijving			42.389	42.389	cf.begroting 2015
Algemene reserve	Opheffing reserve IBP/andere overh	-292.923	-292.923			cf.begroting 2015
res groot onderhoud gebouwen	egalisatie onderhoud	-10.828	-10.828			cf.begroting 2015
reserve gemeentehuis poortugaal	vorming reserve nav controle JR	-	-293.614			
Totaal programma 4		-303.751	-597.365	1.142.621	1.895.577	
Algemene reserve	sloop VO			197.000	-	
Algemene reserve	samenwerking bibliotheek gem.BD			102.500	102.500	cf.begroting 2015
Algemene reserve	Kwartiermaker			70.000	70.000	cf.begroting 2015
res VO definitief	vrijval			145.000	144.065	Rb 189928
res nieuwbouw school don Bosco	dekking afschrijving			9.206	9.206	cf.begroting 2015
res nieuwbouw school Valckensteyn	dekking afschrijving			7.462	7.462	cf.begroting 2015
Algemene reserve	wijziging bibliotheek (verseon 136666)	-170.995	-170.995			cf.begroting 2015
Algemene reserve	verhuizing ko en res instroompunt	-105.000	-105.000			Rb 189928
Totaal programma 5		-275.995	-275.995	531.168	333.233	
sociaal deel fonds	saldo product			-	114.846	amendement begr'15
sociaal deel fonds	saldo product			-	74.248	amendement begr'15
res sociaal domein	reserve is opgeheven	-78.501	-			
sociaal deel fonds	saldo product	-	-517.623			amendement begr'15
sociaal deel fonds	saldo product	-	-209.874			amendement begr'15
sociaal deel fonds	saldo product	-	-173.516			amendement begr'15
Totaal programma 6		-78.501	-901.013	-	189.094	
Totaal mutaties reserves		-1.411.585	-3.231.227	2.308.550	3.211.081	

BIJLAGE 5 – TOELICHTING RESERVES

Naam reserve	Algemene Reserve (fcl 84003001)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Algemene reserve						
Doel	Voldoende weerstand bieden aan onverwachte financiële tegenvallers.						
Benodigd saldo	Het benodigd saldo wordt bepaald aan de hand van de risico's die de organisatie loopt. Via een jaarlijkse risicoinventarisatie wordt het benodigde weerstandvermogen bepaald. Op basis van deze actualisatie is het benodigde saldo berekend op € 4.946.202. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 13.179.661 en bestaat uit de Algemene reserve ad € 10.033.445, de reserve Ontwikkelingsprojecten Voorbereidingskredieten ad € 212.699, de reserve Ontwikkelingsprojecten Vrije reserve € 1.304.591 en reserve Sociaal deelfonds ad € 1.628.926. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de weerstandsparagraaf.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	10.526.546	9.166.271					
saldo 31 december	9.166.271	10.033.445					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Rekeningresultaat 2013				135.560			
Digitalisering raad				0			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Inzet budget real.ombuig.in '15-'16	150.000						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Verhandingen v/d Kolklaan van '13				150.000			2e TR 2013 pag 18 rb 134.653
Grootonderf. v/d Kolklaan naar 14				45.000			2e TR 2013 pag 18 rb 134.653
Huur parkeerpl Wozoco Portland				0			2e TR 2013 pag 16 rb 134.653
Kwartiermaker				70.000			1e TR 2014 pag 22 rb 40.499
Restant budget decentr.AWBZ				47.795			1e TR 2014 pag 22 rb 40.499
Wijziging bibliotheek (vers. 136666)	44.348						1e TR 2014 pag 16 rb 40.499
Afwikkingel BTW/BCF 2004 - 2007				0			2e TR 2014 pag 20 rb 88.771
KCC				59.542			3e TR 2014 pag 7 rb 116.523
Omloopseweg				2.733			
Clusterproject Klepperwei				44.955			
Clusterproject Delta Sportpark				67.972			
Clusterproject Brinkhoeve				30.229			
Recreatiesluis Koedood				380.836			
Storting in res ontw.proct.vrije rese				520.000			
Samenwerking bibliotheek gem.BD					102.500	102.500	begr 2015 pag.114 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Inzet budget real.ombuig.in '15-'16					173.000	173.000	begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Huur parkeerpl Wozoco Portland					10.000	0	begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Kwartiermaker					70.000	70.000	begr 2015 pag.114 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Wijziging bibliotheek (vers. 136666)		170.995	170.995				begr 2015 pag.114 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Opheffing reserve IBP/andere overf		292.923	292.923				begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Incidentele bijdrage Alg.reserve t.b.v. sloop VO					197.000	0	begr 2015 pag.114 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Alboeken boekwaarde Blokendoos				31.648	31.648		1e TR 2015 pag 18 Rb 183306
Alboeken boekwaarde Bonbon				85.094	85.094		1e TR 2015 pag 18 Rb 183306
Friciekosten domein Maatschappij				110.100	66.000		1e TR 2015 pag 10 Rb 183306
Voucherregeling				30.000	30.000		Rb 166104
Overheveling restant JR 2014				103.900	103.900		Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Verhuizing ko en res instroompunt		105.000	105.000				Rb 189928
Uitvoer programma toekomstvisie				30.000	30.000		rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
Afsluiten recreatiesluis Koedood		359.000	362.796				rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
Resultaat JR 2014			775.168				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 participatie			103.900				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 van res bbs Julianaschool			52.180				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 van res jeugdthnk Valckesteyn			365.390				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 van reserve bbs Don Bosco			46.130				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 van reserve bbs De Parel			51.385				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 van res informatie beleidsplan			0				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 van res bbs De Wegwijzer			48.448				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 naar res basisonderwijs					100.000		Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Voorbereidingskst gemeentehuis				15.000	15.000		Rb 1006644
BTW afrekening 2004-2007					700.000		RB 88771 2e TR 2014
Totaal	194.348	927.918	2.374.316	1.554.623	958.242	1.507.142	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve	Bedrijfsreserve (fcl 84103001)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Bedrijfsreserve						
Doel	Bekostiging regionale samenwerking BAR.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	24.693		24.693				
saldo 31 december	24.693		24.693				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Totaal	0	0	0	0	0	0	

Naam reserve	Ontwikkelingsprojecten Risico grexen en samenwerkingsverbanden (fcl 84203001)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel	Opvangen van tegenvallers vanuit de ontwikkelingsprojecten. De reserve is gevormd op basis van het raadsbesluit nr 115.062. De spelregels voor deze reserve zijn met hetzelfde raadsbesluit vastgesteld.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	317.103		0				
saldo 31 december	0		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Storting in res ontw.proct.vrije rese				317.103			
Totaal	0	0	0	317.103	0	0	

Naam reserve	Ontwikkelingsprojecten Risico NIEGG (fcl 84203002)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel							
	2014		2015				
saldo 1 januari	75.727		0				
saldo 31 december	0		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Storting in res ontw.proct.vrije rese				75.727			
Totaal	0	0	0	75.727	0	0	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Ontwikkelingsprojecten Voorbereidingskredieten (fcl 84203003)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel							
	2014	2015					
saldo 1 januari	460.694	389.391					
saldo 31 december	389.391	212.699					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Achterweg 11 P'gaal	15.000			10.140			
Achterdijk 34	2.000			1.701			
Dorpsdijk 142a				648			
Dorpsdijk 30 en 40a				1.303			
Groene Kruisdijk waterstoftank				24.791			
Herontwikkeling Rijsdijk				20.875			
Molendijk noord				3.612			
Hofhoek 1				3.966			
Rhoonsedijk 38				1.896			
Valkenstijnsedijk 39				1.119			
Valkenstijnsedijk 40	10.500			2.941			
Valkenstijnsedijk 60				1.812			
Uitbreidingsplannen fcl 6810110				24.000		26.994	
Slotvalkensteinsedijk 5 (68300204)					8.000	61.413	rb 194914
Dorpsdijk 30 en 40 (6810232)					0	1.770	rb 194914
Hofhoek 1 (68300125)					26.000	48.247	rb 194914
Rand van Rhoon (68300131)					10.000	15.473	rb 194914
Kruisdijk 10 (6810234)					6.268		rb 193195
Verkoop grond Essendael					25.000		rb 194914
Albrandswaardsedijk 59 (6810233)					15.000	3.488	rb 194914
Herontwikkeling Rijsdijk/Achterdijk (6810212)			45.225		16.000		rb 194914
Achterdijk 34 MI (6810222)					1.000	1.336	rb 194914
Achterweg 11a (6810226)					11.000	19.305	rb 194914
Lageweg 5 (6810236)			6.517		12.500		rb 982555
Garage Palsgraaf					14.000	15.416	rb 996524
Kruisdijk 10					3.280	4.614	rb 597273
Rhoonsedijk 38 (6810230)			4.504		12.000		rb 982597
Herontwikkeling Rabobankstrip					12.000		rb 1021827
Molendijk 2a					12.105		collegevoorstel 90123
Slotvalckensteinsedijk 40 (6810227)					0	4.767	rb 194914
Rabobankstrip (6810235)						29.259	rb 194914
Groene Kruisweg waterstof tankstation (6810221)					0	79	rb 194914
Essendael						778	
Totaal	27.500	0	56.246	98.803	184.153	232.939	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Ontwikkelingsprojecten Vrije reserve (fcl 84203004)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel							
	2014		2015				
saldo 1 januari	703.470		1.051.583				
saldo 31 december	1.051.583		1.304.591				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Klepperwei/Zwaluwlaan				29.528			
Boekwaarde Klepperwei				128.173			
Correctie Klepperwei				-110.726			
Van Algemene reserve	520.000						
Voorziening centrum Portugal	1.050.314			727.000			
Van vz Wish	11.044						
Van reserve ontw.proj.NIEGG	75.727						
Van reserve ontw.proj.grexen	317.103						
Storting in vz COR AH				143.691			
Storting in vz Smaak v Poortugaal				555.000			
Storting in vz vm terrein Ringelberg				106.000			
Slot Valkenstijnsedijk 5				47.409			
Louwerensplein Rhoon					141.710	141.710	Rb 194914
WISH (68300129)			5.831				
Hart van Ghijsseland (68300118)			200.996				
Afsluiten Louwerensplein Rhoon			321.223				
Smaak van Poortugaal			19.645				
verliesvoorziening COP Emmastr						53.239	
verliesvoorziening Binnenland						5.077	
verliesvoorziening Spui						94.661	
Totaal	1.974.187	0	547.695	1.626.074	141.710	294.687	

Naam reserve		Bovenwijkse voorzieningen (fcl 84203005)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel	Dekking van maatschappelijke voorzieningen als gevolg van nieuwbouwplannen.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	13.936		0				
saldo 31 december	0		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Naar reserve Strategisch verbinden				13.936			
Totaal	0	0	0	13.936	0	0	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Strategisch verbinden (fcl 84203006)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel							
Dotatie							
	2014		2015				
saldo 1 januari	0		23.536				
saldo 31 december	23.536		37.512				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Achterdijk 34	4.800						
Achterweg 11a	4.800						
Van res Bovenwijkse voorzieningen	13.936						
bijdrage hart van ghijseland			6.335				Rb 86660 d.d. 17-11-2014
bijdrage kleidijk 69-71			300				Rb 86660 d.d. 17-11-2014
bijdrage kruisdijk 10			2.313				Rb 86660 d.d. 17-11-2014
WISH		5.078	5.028				Rb 194914
Totaal	23.536	5.078	13.976	0	0	0	

Naam reserve		Vitaal Albrandswaard (fcl 84203007)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel							
	2014		2015				
saldo 1 januari	0		2.856				
saldo 31 december	2.856		18.548				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Achterdijk 34	1.428						
Achterweg 11a	1.428						
bijdrage hart van ghijseland			10.817				Rb 86660 d.d. 17-11-2014
bijdrage pieter klobbaertlaan			4.500				Rb 86660 d.d. 17-11-2014
bijdrage slotvalkensteijnsedijk 60			375				Rb 86660 d.d. 17-11-2014
Totaal	2.856	0	15.692	0	0	0	

Naam reserve		Ondernemend Albrandswaard (fcl 84203008)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel							
	2014		2015				
saldo 1 januari	0		77.403				
saldo 31 december	77.403		83.185				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Groene Kruisweg waterstoftank	77.403						
bijdrage kruisdijk 10			5.782				Rb 86660 d.d. 17-11-2014
Totaal	77.403	0	5.782	0	0	0	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Herbestraten (fcl 84303002)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Egalisatie van "Onderhoud asfaltverhardingen en de herbestratingswerkzaamheden".						
	2014		2015				
saldo 1 januari	429.910		429.910				
saldo 31 december	429.910		363.310				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Dorpstraat P'gaal en Ribiuslaan					66.600	66.600	rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
Totaal	0	0	0	0	66.600	66.600	

Naam reserve		Onderhoud BBS Julianaschool in Rhoon (fcl 84303003)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking kosten voor buitenonderhoud van de basisschool Julianaschool.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	46.962		52.180				
saldo 31 december	52.180		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014	5.218						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
JR 2014 naar Algemene reserve						52.180	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	5.218	0	0	0	0	52.180	

Naam reserve		Onderhoud BBS De Wegwijzer in Rhoon (fcl 84303004)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking kosten voor buitenonderhoud van de basisschool De Wegwijzer in Rhoon.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	43.230		48.448				
saldo 31 december	48.448		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014	5.218						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
JR 2014 naar Algemene reserve						48.448	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	5.218	0	0	0	0	48.448	

Naam reserve		Onderhoud BBS Don Bosco in Poortugaal (fcl 84303005)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking kosten voor buitenonderhoud van de basisschool Don Bosco in Poortugaal.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	46.962		46.130				
saldo 31 december	46.130		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014	5.218						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Onderhoud Don Bosco				6.050			
JR 2014 naar Algemene reserve						46.130	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	5.218	0	0	6.050	0	46.130	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve	Onderhoud BBS De Parel in Poortugaal (fcl 84303006)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking kosten voor buitenonderhoud van de basisschool De Parel in Poortugaal.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	46.167		51.385				
saldo 31 december	51.385		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014	5.218						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
JR 2014 naar Algemene reserve						51.385	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	5.218	0	0	0	0	51.385	

Naam reserve	Vestiging Voortgezet Onderwijs - definitief (fcl 84303007)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking van kosten voor vestiging van het Voortgezet Onderwijs - definitief.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	144.065		144.065				
saldo 31 december	144.065		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Vrijval					145.000	144.065	Rb 189928
Totaal	0	0	0	0	145.000	144.065	

Naam reserve	Speelruimteplan (fcl 84303008)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Ter egalisatie van de jaarlijkse lasten in de begroting.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	322.687		322.687				
saldo 31 december	322.687		334.864				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2015		12.177	12.177				begr 2015 pag.110 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Totaal	0	12.177	12.177	0	0	0	

Naam reserve	Sociaal domein (fcl 84303009)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Het doel van deze reserve is eventuele onvoorziene tekorten voortkomend uit de drie decentralisaties (de participatiewet, de WMO en de wet Jeugdzorg) te dekken.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	608.785		608.785				
saldo 31 december	608.785		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2015		78.501	0				Rb 121341
JR 2014 naar res Sociaal deelfonds						608.785	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	0	78.501	0	0	0	608.785	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Ruimtelijke visie (fcl 84303010)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Het opstellen van een aantal visies en inventarisatie t.b.v. het ruimtelijk beleid en volkshuisvesting.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	24.050	24.050					
saldo 31 december	24.050	24.050					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Totaal	0	0	0	0	0	0	

Naam reserve		Egalisatie WMO-gelden (fcl 84303011)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Egalisatie van de baten/lasten, die verbonden zijn aan de uitvoering van Wet Maatschappelijke Ondersteuning.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	109.596	109.596					
saldo 31 december	109.596	0					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
JR 2014 naar res Sociaal deelfonds						109.596	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	0	0	0	0	0	109.596	

Naam reserve		Dekking BTW oude activa (fcl 84303013)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking van de BTW in oude activa als gevolg van de invoering van het BTW-compensatiefonds. Als tijdsduur wordt de gemiddelde afschrijvingsduur aangehouden, nl. 15 jaar.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	501.348	398.724					
saldo 31 december	398.724	296.100					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014				102.624			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2015					102.624	102.624	begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Totaal	0	0	0	102.624	102.624	102.624	

Naam reserve		Informatiebeleidsplan (Andere overheid) (fcl 84303017)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking van lasten verbonden aan de uitvoering van het project Andere Overheid.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	492.923	492.923					
saldo 31 december	492.923	0					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2015					492.923		begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
JR 2014 naar Algemene reserve						492.923	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	0	0	0	0	492.923	492.923	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve	Baggeren (fcl 84303018)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Egalisatie van de onderhoudskosten van het baggeren binnen het product "Waterwegen".						
Benodigd saldo	n.v.t.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	378.886		378.886				
saldo 31 december	378.886		378.886				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Totaal	0	0	0	0	0	0	

Naam reserve	Grootonderhoud gebouwen (fcl 84303019)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Egalisatie onderhoudskosten van het product "Onderhoud gebouwen".						
	2014		2015				
saldo 1 januari	1.087.512		1.098.340				
saldo 31 december	1.098.340		1.109.168				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014	10.828						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2015		10.828	10.828				begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Totaal	10.828	10.828	10.828	0	0	0	

Naam reserve	Bestemmingsreserve CAI (fcl 84303020)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Afwikkelen van de verkoop van het CAI-netwerk. Het doel van deze reserve is de maximale garanties en vrijwaringen uit de verkoopovereenkomst te dekken						
Dotatie	Eenmalige dotatie n.a.v. de verkoop van het CAI-netwerk.						
Bijzonderheden	Tot 6 mei 2012 dient een bedrag van € 2.250.000 te worden gereserveerd, daarna tot 18 maanden na de overdrachtsdatum (15 juni 2013) € 900.000 voor garanties en vrijwaringen. Tevens is in de reserve een bedrag van € 400.000 bestemd voor degeneratiekosten en toekomstige afwikkelingskosten. Na 6 mei 2012 kan € 1.350.000, onder aftrek van lopende claims worden toegevoegd aan de Algemene Reserve.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	80.000		30.000				
saldo 31 december	30.000		5.000				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Vrijval tbv degeneratie				50.000			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2015					25.000	25.000	begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-24
Totaal	0	0	0	50.000	25.000	25.000	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Bestemmingsreserve Wethouderspensionen (fcl 84303021)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	De reserve dient als dekking voor de uitbetaalde pensioenen van de vm wethouders						
Dotatie	Dotatie vindt plaats in het jaar dat de wethouder 65 jaar wordt. Deze bedragen zijn gereserveerd in de voorziening wethouderspensionen.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	250.441	557.663					
saldo 31 december	557.663	877.336					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
G.A.D. Brussaard				17.605	17.632		begr 2015 pag.107 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
B.G. Euser	234.161			13.063	9.955		begr 2015 pag.107 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
J.C.A.H. van der Made	108.333			4.604	5.657		begr 2015 pag.107 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
D.C. Roelse (prim.begr.)		338.883	361.124		8.987		begr 2015 pag.107 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
						41.451	
Totaal	342.494	338.883	361.124	35.272	42.231	41.451	

Naam reserve		Zwembad Albrandswaard (fcl 84303022)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Dekking noodzakelijke investeringen zwembad.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	322.845	193.653					
saldo 31 december	193.653	96.297					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Inv.01-07-2013 t/m 30-06-2014				129.192			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
JR 2014						34.400	Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
resultaat product zwembad						62.956	Rb 128.865
Totaal	0	0	0	129.192	0	97.356	

Naam reserve		Sociaal deelfonds (fcl 84303023)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel							
	2014	2015					
saldo 1 januari	0	0					
saldo 31 december	0	1.838.800					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Dekking hogere lasten minimabel.					35.700	35.700	rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
JR 2014 van res Sociaal domein			608.785				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 van reserve WMO			109.596				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 resultaat WMO HH			408.500				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
JR 2014 resultaat minimabeleid			35.700				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
resultaat product progr 6a			517.623				amendement d.d. 10-11-2014 begr 2015
resultaat product progr 6b			173.516				amendement d.d. 10-11-2014 begr 2015
resultaat product progr 6c						114.846	amendement d.d. 10-11-2014 begr 2015
resultaat product progr 6d						74.248	amendement d.d. 10-11-2014 begr 2015
correctie resultaat nav controle			209.874				
Totaal	0	0	2.063.594	0	35.700	224.794	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve	Basisonderwijs (fcl 84303024)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel							
	2014		2015				
saldo 1 januari	0		0				
saldo 31 december	0		100.000				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
JR 2014 van Algemene reserve			100.000				Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	0	0	100.000	0	0	0	

Naam reserve	Landschapstafel io (fcl 84303025)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel							
	2014		2015				
saldo 1 januari	0		0				
saldo 31 december	0		79.832				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Afroken algemene reserve NRIJ		38.200	39.293				rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
restant budget weestaken SRR			37.472				rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
budget van regionale samenwerking			4.600				rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
bijdrage aan Alliantie duurzaamheid						1.533	rb 1007857d.d. 02-11-2015 2e TR 2015
Totaal	0	38.200	81.365	0	0	1.533	

Naam reserve	Egalisatie reinigingstarieven (fcl 84313001)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Bestemmingsreserve tariefegalisatie						
Doel	Egalisatie van de kosten voor onderhoud en verwerken van huishoudelijk afval.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	2.741.277		0				
saldo 31 december	0		0				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Reserve wordt voorziening				3.532.551			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2014	791.274			0			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Inventarisatie minicontainers				0			1e TR 2014 blz 23 rb 40.499
Primaire begroting 2015		751.569			180.979		begr 2015 pag.110 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Reserve wordt voorziening		-486.685			-180.979		
Daling tarief met 15%		-364.884					Rb 101.493
Bezuining ivm MAR		100.000					Rb 101.493
Totaal	791.274	0	0	3.532.551	0	0	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Riolering (fci 84313002)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Bestemmingsreserve tariefegalisatie						
Doel	Egalisatie van de kosten riolering met de ontvangen baten rioolrecht.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	431.804	0					
saldo 31 december	0	0					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Storting BTW vanuit rioolheffing	0						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Saldo product riolering	816.970			0			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Naar spaarvz rolering				1.248.774			N.a.v. accountantscontrole JR 2014
Primaire begroting 2015		338.718			304.622		begr 2015 pag.110 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Naar voorziening		-338.718			-304.622		1e TR 2015 pag 17 rb 183306
Totaal	816.970	0	0	1.248.774	0	0	

Naam reserve		Nieuwbouw school Don Bosco (fci 84323001)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten						
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Don Bosco gedurende de afschrijvingstermijn.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	285.390	276.184					
saldo 31 december	276.184	266.978					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014				9.206			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2015					9.206	9.206	begr 2015 pag.114 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Totaal	0	0	0	9.206	9.206	9.206	

Naam reserve		Nieuwbouw sportzaal Portland (fci 84323002)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten						
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw sportzaal Portland gedurende de afschrijvingstermijn.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	1.459.264	1.423.189					
saldo 31 december	1.423.189	1.387.114					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014				36.075			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2015					36.075	36.075	begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Totaal	0	0	0	36.075	36.075	36.075	

Naam reserve		Nieuwbouw Buitendienst (fci 84323003)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten						
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw Buitendienst gedurende de afschrijvingstermijn.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	1.314.087	1.271.698					
saldo 31 december	1.271.698	1.229.309					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014				42.389			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2015					42.389	42.389	begr 2015 pag.112 Rb 91.169 d.d. 10-11-14
Totaal	0	0	0	42.389	42.389	42.389	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Nieuwbouw school Valckestejn (fcl 84323004)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Valckestejn gedurende de afschrijvingstermijn.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	232.484	225.022				
saldo 31 december	225.022	217.560				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		opmerkingen
	2014	2015		2014	2015	
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting 2014				7.462		
Primaire begroting 2015					7.462	7.462
Totaal	0	0	0	7.462	7.462	7.462

Naam reserve		Ruiming begraafplaats Poortugaal (fcl 84323005)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Portugal gedurende de afschrijvingstermijn.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	134.723	127.238				
saldo 31 december	127.238	119.753				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		opmerkingen
	2014	2015		2014	2015	
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting 2014				7.485		
Primaire begroting 2015					7.485	7.485
Totaal	0	0	0	7.485	7.485	7.485

Naam reserve		Ruiming begraafplaats Rhooon (fcl 84323006)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Rhooon gedurende de afschrijvingstermijn.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	387.750	376.000				
saldo 31 december	376.000	364.250				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		opmerkingen
	2014	2015		2014	2015	
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting 2014				11.750		
Primaire begroting 2015					11.750	11.750
Totaal	0	0	0	11.750	11.750	11.750

Naam reserve		Jeugdhonk Valckestejn (fcl 84323007)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Realisatie jeugdhonk.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	365.390	365.390				
saldo 31 december	365.390	0				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		opmerkingen
	2014	2015		2014	2015	
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
JR 2014 naar Algemene reserve						365.390
Totaal	0	0	0	0	0	365.390

Naam reserve	Gemeentehuis Poortugaal (fci 84323008)						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten						
Doel	Dekking kapitaallasten gemeentehuis Poortugaal 2016 - 2018						
	2014		2015				
saldo 1 januari	0		0				
saldo 31 december	0		293.614				
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Storting nav controle JR 2015			293.614				
Totaal	0	0	293.614	0	0	0	

BIJLAGE 6 – TOELICHTING VOORZIENINGEN

Naam voorziening		Dubieuze debiteuren (fcl 84413001)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening dubieuze debiteuren					
Doel	Afdekking van nota's o.b.v. risicoanalyse openstaande vorderingen.					
Benodigd saldo	Afhankelijk van het aantal uitstaande debiteuren.					
Dotatie	Te berekenen op basis van risicoanalyse openstaande vorderingen.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	256.057	299.853				
saldo 31 december	299.853	313.519				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen		opmerkingen	
	2014	2015		2014		2015
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Oninbare vorderingen SVHW				43.111		72.868
Op peil brengen voorziening	86.907					35.507
Op peil brengen vz nav controle			75.874			
Op peil brengen vz SVHW			46.167			
Totaal	86.907	0	122.041	43.111	0	108.375

Naam voorziening		Dubieuze debiteuren sociale zaken (fcl 84413002)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening dubieuze debiteuren					
Doel	In het risico op wanbetaling door debiteuren sociale zaken voorzien door het aanhouden van een saldo ter dekking van mogelijke wanbetalingen.					
Benodigd saldo	Afhankelijk van het aantal uitstaande debiteuren van sociale zaken.					
Dotatie	n.v.t.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	497.591	497.591				
saldo 31 december	497.591	0				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen		opmerkingen	
	2014	2015		2014		2015
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Vrijval voorziening					497.600	497.591
Totaal	0	0	0	0	497.600	497.591

Naam voorziening		Wethouderspenseoenen (fcl 84423001)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening verplichtingen, verliezen en risico's					
Doel	Conform de op 15 augustus 2001 in werking getreden wetswijziging in de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is de gemeente verplicht de toekomstige pensioenoverdrachten van de wethouders af te dekken.					
Benodigd saldo	Zie onder.					
Dotatie	Op basis van jaarlijkse actuariële berekeningen wordt het benodigde saldo berekend en hierop wordt de jaarlijkse dotatie afgestemd.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	1.112.716	967.544				
saldo 31 december	967.544	890.365				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen		opmerkingen	
	2014	2015		2014		2015
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Op peil brengen voorziening	10.497					
Pensioen Wolfswinkel	186.825					
Naar res wethouderspenseoenen						
BG Euser (naar reserve)				234.161		
JCAH vd Made (naar reserve)				108.333		
DC Roelse (naar reserve)					338.883	361.124
Primaire begroting 2015		50.000	283.945			
Totaal	197.322	50.000	283.945	342.494	338.883	361.124

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam voorziening		Wachtgeld vm wethouders (fcl 84423002)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening verplichtingen, verliezen en risico's						
Doel	Dekken van de kosten voor wachtgeld vm wethouders.						
Benodigd saldo							
Dotatie							
	2014	2015					
saldo 1 januari	0	0					
saldo 31 december	0	434.052					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Op peil brengen voorziening			434.052				
Totaal	0	0	434.052	0	0	0	

Naam voorziening		Spaarvoorziening riolering (fcl 84433001)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening middelen derden met bestedingsverplichting						
Doel	Sparen voor grootonderhoud riolering.						
Benodigd saldo	n.v.t.						
Dotatie	Afhankelijk van de jaarlijkse saldering van de kosten en baten riolering.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	1.398.974	1.647.514					
saldo 31 december	1.647.514	2.828.478					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
fcl 77223001				30.736			
fcl 77223004				159.269			
fcl 77223005				431			
fcl 77223007				5.075			
fcl 77223010				366			
fcl 77223011				1.838			
fcl 77223012				143.580			
fcl 77223013				71.725			
fcl 77223018				31.500			
fcl 77223147				278.423			
fcl 77223152				16.616			
fcl 77223154				115.951			
fcl 77223156				10.660			
fcl 77223157				116.179			
fcl 77223158				9.440			
fcl 77223160				5.461			
fcl 77223161				2.984			
Van reserve Riolering	1.248.774						
Restant kredieten					143.706		
Van reserve Riolering		338.718			304.622		1e TR 2015 pag 17 rb 183306
Saldo product riolering			1.180.964				
Totaal	1.248.774	338.718	1.180.964	1.000.234	448.328	0	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam reserve		Beklemede middelen afvalstoffenheffing (fci 84433002)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening middelen derden met bestedingsverplichting						
Doel							
Benodigd saldo							
Dotatie							
Bijzonderheden	In de jaarrekening 2014 is de reserve egalisatie reinigingstarieven gewijzigd in een voorziening afvalstoffenheffing.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	0	3.532.551					
saldo 31 december	3.532.551	3.607.315					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
JR 2014 reserve wordt voorzienin	3.532.551			0			Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Inventarisatie minicontainers				0			1e TR 2014 blz 23 rb 40.499
Primaire begroting 2015		751.569			180.979		begr 2015 pag.110 Rb 91.169 d.d. 10-11-201
Daling tarief met 15%		-364.884					Rb 101.493
Bezuining ivm MAR		100.000					Rb 101.493
Extra afschrijving huisvuilwag		-142.040			144.742		2e TR 2015
Afvalstoffenbelasting					45.000		2e TR 2015
saldo product afval			74.764				
Totaal	3.532.551	344.645	74.764	0	370.721	0	

Naam voorziening		Centrumplan Poortugaal (fci 84443001)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening grondexploitaties						
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie.						
Benodigd saldo	Zie onder.						
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	1.050.314	1.282.000					
saldo 31 december	1.282.000	780.654					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Van 68300110	727.000						
Van 68300109	555.000						
Vrijval tgv res ontw.proj.vrije res.				1.050.314			
Op peil brengen voorziening			53.239				
Naar vz Smaak v Poortugaal						554.585	
Totaal	1.282.000	0	53.239	1.050.314	0	554.585	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam voorziening		Centrumontwikkeling Rhoon (fcl 84443002)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening grondexploitaties					
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie.					
Benodigd saldo	Zie onder.					
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	2.843.309	2.987.000				
saldo 31 december	2.987.000	0				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015	2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Van 68300118	143.691					
MPO		141.710	141.710		3.128.710	3.128.710
						Rb 194914
Totaal	143.691	141.710	141.710	0	3.128.710	3.128.710

Naam voorziening		Plan Spui (fcl 84443003)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening grondexploitaties					
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie.					
Benodigd saldo	Zie onder.					
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	773.000	879.000				
saldo 31 december	879.000	973.661				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015	2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
vm terrein Ringelberg	106.000					
Op peil brengen voorziening			94.661			
Totaal	106.000	0	94.661	0	0	0

Naam voorziening		Wish Albrandswaardsedijk 43 (fcl 84443004)				
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening grondexploitaties					
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie.					
Benodigd saldo	Zie onder.					
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening.					
	2014	2015				
saldo 1 januari	11.044	0				
saldo 31 december	0	0				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015	2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Vrijval tgv res ontw.proj.vrije res.				11.044		
Totaal	0	0	0	11.044	0	0

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam voorziening		Klepperwei/Zwaluwenlaan 1 Rhooon (fcl 84443005)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening grondexploitaties						
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie.						
Benodigd saldo	Zie onder.						
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	110.726	0					
saldo 31 december	0	0					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Naar fcl 68300128				110.726			
Totaal	0	0	0	110.726	0	0	

Naam voorziening		Smaak van Poortugaal (fcl 84443006)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening grondexploitaties						
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie.						
Benodigd saldo	Zie onder.						
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	0	0					
saldo 31 december	0	534.940					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Op peil brengen voorziening						19.645	
Van vz Centrum ontwikkeling P'gaal			554.585				
Totaal	0	0	554.585	0	0	19.645	

Naam voorziening		Smaak van Binnenland (fcl 84443007)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening grondexploitaties						
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie.						
Benodigd saldo	Zie onder.						
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening.						
	2014		2015				
saldo 1 januari	0	0					
saldo 31 december	0	5.077					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Op peil brengen voorziening			5.077				
Totaal	0	0	5.077	0	0	0	

Gemeente Albrandswaard – Jaarstukken 2015

Naam voorziening		Scholen Portland (fci 84453001)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening onderhoud egalisatie						
Doel	Egalisatie onderhoudskosten van "Campus Portland: obs Portland, Het Lichtpunt en de Grote Reis".						
Benodigd saldo	n.v.t.						
Dotatie	Dotaties zijn afhankelijk van het overschot of tekort op het product "Onderhoud gebouwen".						
Bijzonderheden	Met de stichting Beheer Registergoederen Albrandswaard is contractueel afgesproken jaarlijk € 7.000 per gebouw te reserveren voor onderhoud. In 2007 is conform de 2e tussenrapportage € 84.000 gestort. Dit heeft betrekking op 2004 tot en met 2007 voor obs Portland, Het Lichtpunt en de Grote Reis.						
	2014	2015					
saldo 1 januari	210.210	0					
saldo 31 december	0	0					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014	21.000						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Opheffen voorziening bij JR 2014				231.210			Rb 177.528 d.d. 07-07-2015
Totaal	21.000	0	0	231.210	0	0	

Naam voorziening		Sporthal Portland (fci 84453002)					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening grondexploitaties						
Doel	Egalisatie onderhoudskosten van het product "Sporthal Portland".						
Benodigd saldo	n.v.t.						
Bijzonderheden	Met de stichting Beheer Registergoederen Albrandswaard is contractueel afgesproken jaarlijk op basis van de onderhoudsraming € 19.409 te reserveren voor onderhoud van de sportzaal. In 2007 is voor de periode 2004 tot en met 2007 € 77.636 gestort.						
Dotatie	Dotaties zijn afhankelijk van het overschot of tekort op het product "Onderhoud gebouwen".						
	2014	2015					
saldo 1 januari	194.090	213.496					
saldo 31 december	213.496	232.902					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			opmerkingen
	2014	2015		2014	2015		
omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting 2014	19.406						Rb 134.331 d.d. 11-11-2013
Primaire begroting 2015		19.409	19.406				Rb 91.169 d.d. 10-11-2014
Totaal	19.406	19.409	19.406	0	0	0	

BIJLAGE 7 – STAAT VAN KREDIETEN

Nr.	Omschrijving	Krediet 01/01/15	mutaties	beschikbaar krediet	uitgaven'15	inkomst'15	Restant	toelichting	naar 2016
70023001	AW2015 Bestuurskosten meubilair 2015	23.300	-	23.300	20.059		3.241	afsluiten	
72103026	AW2014 Schutskooiwijk fase 1	60.000	196.900	256.900	281.398		-24.498	afsluiten	
72103026	AW2014 Schutskooiwijk fase 1 (bate)	-	-	-		24.500	24.500	afsluiten	
72103023	AW2015 Reconstructies wegen	4.509.271	-4.412.208	97.063	1.047		96.016	afsluiten	
72103028									
72103029	AW2015 Bruggen Rhooon/Poortugaal	-	115.700	115.700	65.232		50.468		50.468
72103030	AW2015 Vervangen straatmeubilair	-	20.000	20.000	19.845		155	afsluiten	
72103031	AW2015 Schutskooiwijk fase 2, Verharding	-	530.000	530.000	471.468		58.532		58.532
72103032	AW2015 Uitvoer werkzaamheden garantieperiode	-	50.000	50.000	4.560		45.440		45.440
72103033	AW2015 Inrichting centrum Rhooon excl Riolering	-	664.735	664.735	730.371		-65.636		-65.636
72103033	AW2015 Inrichting centrum Rhooon excl Riolering (bate)	-	-508.000	-508.000		559.542	51.542		51.542
72103035	AW2015 Projecten GVVP	-	102.500	102.500			102.500		102.500
72103035	AW2015 Projecten GVVP (bate)	-	-40.000	-40.000			-40.000		-40.000
72103038	AW2014 Centrum Rhooon restgebied	-	325.212	325.212	775.265		-450.053	afsluiten	
72103063	AW2015 Res.Kleidijk / C.Barendregtlaan, verharding	-	232.000	232.000	180.045		51.955		51.955
72103131	AW2015 Schutskooiwijk fase 2, OV	-	40.000	40.000	15.573		24.427		24.427
72103134	AW2015 Schutskooiwijk fase 1, OV	-	7.200	7.200	7.201		-1	afsluiten	
72103136	AW2014 Koninginnebuurt Rhooon verhardingen	238.804	-238.804	-			-	afsluiten	
72103136	AW2014 Koninginnebuurt Rhooon verhardingen (bate)	-	-60.000	-60.000		63.710	3.710	afsluiten	
72103140	AW2015 Mj onderhoudsplan openbare verlichting	11.082	69.800	80.882	25.311		55.571		55.571
72103141									
72103153	AW2014 Project Dorpsdijk Molen 't Hert verharding	22.252	-	22.252	10.542		11.710	afsluiten	
72103156	AW2014 Project park Rhooon fase 2 verhardingen	72.087	357.592	429.679	429.679		0	afsluiten	
72103157	AW2014 Project Bloemenbuurt	36.576	-	36.576	24.431		12.145	afsluiten	
72103160	AW2014 Project Stationsstraat verhardingen	298.771	-	298.771	287.074		11.697		11.697
72103162	AW2015 Project Kleidijk/C. Barendregtlaan	-	25.000	25.000	21.937		3.063	afsluiten	
72103163	AW2015 Res.Kleidijk / C.Barendregtlaan, openb.verl	-	18.000	18.000			18.000		18.000
72103250	AW2014 Uitbreid.fietsenstalling Rhooon+Poortugaal	15.713	-	15.713	1.800		13.913	afsluiten	
72103250	AW2014 Uitbreid.fietsenstalling Rhooon+Poortugaal (bate)	-60.000	-	-60.000		46.199	-13.801	afsluiten	
72113002	AW2014 Vervangen VRI Gr. Kruisweg-Dorpsdijk	1.202	-	1.202	1.311		-109	afsluiten	
72113003	AW2014 Verkeersinst. Gr Kruisweg-Kerkachterweg	219.958	-	219.958	118.320		101.638	afsluiten	
72113004	AW2014 Verkeersinst Gr-Kruisweg- Poets Clementlaan	335.894	-	335.894	180.709		155.185	afsluiten	
72113005	AW2014 Herinrichting GR Kruisweg-Rivierweg	94.958	-	94.958	51.063		43.895	afsluiten	
72113006	AW2014 Verkeersinst GR Kruislaan-Sch vd Klokaan	218.067	-	218.067	116.635		101.432	afsluiten	
72403006	AW2015 Vervangen beschoeiingen	150.000	-	150.000	164.767		-14.767	afsluiten	
74233110	AW2014 Onderw leerpakket 1e inr. Het Lichtpunt	14.562	-	14.562			14.562		14.562
74803001	AW2014 Aanschaf onderwijsleerpakken 1e inrichting	42.000	-	42.000			42.000		42.000
75303001	AW2014 Gymzaal Pgaal Valckestejn	1.000.000	-	1.000.000			1.000.000		1.000.000
75303004	AW2014 Gymlokaal Rhooon	780.000	-	780.000			780.000		780.000
75303206	AW2014 Gymzaal Poortugaal Valckestejn	504.723	-	504.723			504.723		504.723
75303211	AW2014 Sporthal Rhooon renovatie	84.763	-	84.763			84.763		84.763
75303217	AW2014 Realisatie Trefpunt	155.000	-	155.000			155.000		155.000
75803005	AW2015 Speelvoorzieningen	74.528	-25.000	49.528	22.379		27.149		27.149
76203112	AW2014 Dorpsdyk renovatie buitenkant Boerderijtje	44.791	-	44.791			44.791	afsluiten	
77213001	AW2014 Ondergr inzamelen gestapelde bouw P.gaal	57.296	-	57.296	19.386		37.910		13.301
77213006	AW2007 Vervanging Zuilen en vloeren milieuparkjes	8.239	-39	8.200	8.239		-39	afsluiten	
77213011	AW2010 Vervanging ond cont zuilen+electronica	2.187	-187	2.000	2.020		-20	afsluiten	
77213016	AW2015 Verv binnenbakken+vloeren containers	-	96.000	96.000	41.669		54.331		54.331
77223015	AW2014 Vrijverval riolering (GRP 2013-2018)	578.704	-233.108	345.596			345.596	afsluiten	
77223015	AW2014 Vrijverval riolering (GRP 2013-2018) (bate)	-143.706	143.706	-			-	afsluiten	
77223021	AW2015 Vrijval riolering	1.603.700	-425.000	1.178.700			1.178.700		1.178.700
77223021	AW2015 Vrijval riolering (bate)	-	-143.706	-143.706			-143.706		-143.706
77223022	AW2015 Drukriolering	902.900	-	902.900	2.245		900.655	afsluiten	
77223023	AW2015 Gemalen	115.300	-	115.300	53.713		61.587		61.587
77223031	AW2015 Schutskooiwijk fase 2, Riolering	-	100.000	100.000	93.321		6.679		6.679
77223033	AW2015 Inrichting centrum Rhooon Riolering	-	207.973	207.973	166.119		41.854		41.854
77223034	AW2015 Schutskooiwijk fase 1, riolering	-	2.700	2.700	1.768		932	afsluiten	
77223063	AW2015 Rec.Kleidijk / C.Barendregtlaan, riolering	-	60.000	60.000	40.166		19.834		19.834
77223153	AW2014 Inricht.Julianastraat (H)2e deel riolering	47.973	-47.973	-			-	afsluiten	
77223156	AW2014 Project park Rhooon fase 2 riolering	66.579	150.196	216.775	218.551		-1.776	afsluiten	
77223159	AW2013 Vervangen minigemalen	150.000	-	150.000			150.000	afsluiten	
77223160	AW2014 Project stationsstraat riolering	72.039	-	72.039	70.028		2.011	afsluiten	
77223161	AW2014 Project Dorpsdijk/Oud-Rhoonsedijk riolering	9.516	-	9.516			9.516	afsluiten	
77243107	AW2014 Ruimen begraafplaats Poortugaal	99.241	-97.710	1.531	1.531		-	afsluiten	
	SUBTOTAAL	12.518.270	-2.716.521	9.801.749	4.746.777	693.951	5.748.923		4.205.273

Nr.	Omschrijving	Krediet 01/01/15	mutaties	beschikbaar krediet	uitgaven'15	inkomst'15	Restant	toelichting	naar 2016
73103014	AW2015 Afw. Ontw. Poortugaal West nabij A4	-	-	-	31.492		-31.492	afsluiten	
73303002	AW2015 Zonnepanelen buitendienst Rhoon	-	270.250	270.250	1.142		269.108		269.108
73303003	AW2015 Zonnepanelen sportzaal Portland	-	218.500	218.500			218.500		218.500
77213150	AW2015 Aandelen NV BAR Afvalbeheer	-	-	-	100.000		-100.000	afsluiten	
78103223	AW2014 Poortugaal Dorp (subsidieproject)	581.544	1.856	583.400	499.768		83.632		83.632
78103223	AW2014 Poortugaal Dorp (subsidieproject) (bate)	-423.396	-120.603	-543.999		378.433	-165.566		-165.566
78103224	AW2014 Overhoeken (subsidieproject)	1.427.834	187.985	1.615.819	128.454		1.487.365		1.487.365
78103224	AW2014 Overhoeken (subsidieproject) (bate)	-1.261.834	-110.965	-1.372.799		128.454	-1.244.345		-1.244.345
78103227	AW2014 Werkzaamh.Dorpsdijk (L), excl. riolering	87.432	-87.432	-			-	afsluiten	
78103228	AW2014 Inr.Julianastraat (H), excl. riolering	178.298	-178.298	-			-	afsluiten	
78103228	AW2014 Inr.Julianastraat (H), excl. riolering (bate)	-94.773	94.773	-			-	afsluiten	
78103230	AW2014 Inr.Werkersdijk-Dorpsdijk (excl Riolering)	122.969	-122.969	-			-	afsluiten	
78103230	AW2014 Inr.Werkersdijk-Dorpsdijk (excl Riolering)	-88.829	88.829	-			-	afsluiten	
78103232	AW2015 Blauwe Verbinding Rhoonse Baan	1.900.000	-	1.900.000	29.120		1.870.880		1.870.880
78103232	AW2015 Blauwe Verbinding Rhoonse Baan (bate)	-1.900.000	-	-1.900.000		29.120	-1.870.880		-1.870.880
	SUBTOTAAL	529.245	241.926	771.171	789.976	536.007	517.202		648.694
	TOTAAL	13.047.515	-2.474.595	10.572.920	5.536.753	1.229.958	6.266.125		4.853.967

Toelichting doorschuiven kredieten van 2014 naar 2016:

AW 2014 Project stationsstraat verhardingen

Project is in de afrondende fase. Er komen nog facturen die ten laste van deze investering komen.

AW 2014 Onderwijsleerpakket 1^e inrichting Het Lichtpunt

BBV is in de maak voor de besteding van de middelen voor onderwijshuisvesting.

AW 2014 Aanschaf onderwijsleerpakket en 1^e inrichting

BBV is in de maak voor de besteding van de middelen voor onderwijshuisvesting.

AW 2014 Gymzaal Poortugaal Valckesteyn

Deze investering is onderdeel van het project sport en ontspanningsaccommodaties. Naar verwachting wordt in het tweede kwartaal van 2016 een besluit genomen.

AW 2014 Gymlokaal Rhoon

Deze investering is onderdeel van het project sport en ontspanningsaccommodaties. Naar verwachting wordt in het tweede kwartaal van 2016 een besluit genomen.

AW 2014 Gymlokaal Poortugaal Valckesteyn

Deze investering is onderdeel van het project sport en ontspanningsaccommodaties. Naar verwachting wordt in het tweede kwartaal van 2016 een besluit genomen.

AW 2014 Sporthal Rhoon renovatie

Deze investering is onderdeel van het project sport en ontspanningsaccommodaties. Naar verwachting wordt in het tweede kwartaal van 2016 een besluit genomen.

AW 2014 Realisatie Trefpunt

Deze investering is onderdeel van het project sport en ontspanningsaccommodaties. Naar verwachting wordt in het tweede kwartaal van 2016 een besluit genomen.

AW 2014 Poortugaal Dorp (subsidieproject)

Resterende werkzaamheden vinden plaats in 2016. In 2016 kan het project worden afgesloten na toekenning definitief subsidiebedrag.

AW 2014 Overhoeken (subsidieproject)

Resterende werkzaamheden vinden plaats in 2016 ev. Subsidiebedrag is ontvangen en gekoppeld aan een vaststellingsovereenkomst.